

Datum vergadering : 4 november 2021

Aanwezig via Teams:

Raadsleden:

Leefbaar 3B : Don van Doorn, Wouter Hoppenbrouwer, Jan Pieter Blonk, Machiel Crielaard, Marjolein Gielis, Henk Meester, Leon Erwich, Georgine Zwinkels, Johan Philipppens
VVD : Marloes Draak, Eric Kampinga, Ed van Santen, Mauriel van As, Matthijs Machielse
CDA : Matthijs Ruitenbergh, Nelleke Bouman, Hans van der Stelt, Dave Bergwerff
CU : Kees-Willem Markus, Jurjen Dieleman, Paul Lieverse
WIJ Lansingerland : Leon Hoek, P. van Olst, Jan Jumelet
D66 : Ineke den Heijer, Erik Jonker, Michiel Muis
GroenLinks : Marko Ruijtenberg, Selgei Gabin
PvdA : Petra Verhoef

Wethouders : Simon Fortuyn, Kathy Arends, Jan-Willem van den Beukel, Titia Cossen

Aanwezig in de raadszaal:

Voorzitter : Pieter van de Stadt

Griffier : Bert Schouten, Lianne van den Houten, Rianne Kokke, Karin Koemans

Afwezig:

VVD : Alexander Kuipers, Nathalie van Bakel

CDA : Frans Ammerlaan

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, om 19.00 uur: Goedenavond, geachte leden van de raad, iedereen op de publieke tribune en iedereen, die thuis mee kijkt, een goedenavond. Het is begin november en dat betekent dat de gemeenteraad altijd bijeenkomt voor het vast stellen van de begroting voor het komende jaar. Zo ook vanavond en dat is dan ook ons enige agendapunt tot nu toe. Ik heb zomaar het vermoeden dat daar nog verandering in gaat komen. Bij de mededelingen, kan ik u vertellen dat later aanschuiven mevrouw Gielis, de heer Meester en de heer Dieleman. Afwezig zijn mevrouw Van Bakel, de heer Kuipers en de heer Ammerlaan. Dat betekent, heeft de griffier mede gedeeld, dat de stemmen kunnen staken en dan komen we morgen terug natuurlijk.

2. Trekken van het lot ter bepaling van het raadslid bij wie een eventuele stemming zal beginnen

De voorzitter: Dat is mevrouw Den Heijer geworden, nummer 14.

3. Vragenhalfuurtje voor raadsleden

De voorzitter: Er zijn geen vragen aangemeld.

4. Spreekrecht voor niet-raadsleden

De voorzitter: Ook hier heeft niemand zich gemeld.

5. Vaststelling van de agenda

Mevrouw Gabin, GL: Wij willen graag een motie vreemd aan de orde aankondigen met als onderwerp pilotregeling tussenvoorzieningen. De heer Hoek: Wij hebben 2 moties vreemd aan de orde: lekker chillen in het voorjaar, zie je het voor je, en niemand in de kou. De voorzitter: Is die laatste niet voor de begroting? De heer Hoek: (...). De heer Markus: Maakt niet uit waar die ingediend wordt, maar de motie over chillplekken is ook aan de orde bij agendapunt 6.a met een motie. Maakt niet uit waar ze worden ingediend. De voorzitter: De griffier fluistert in mijn oor: hij is op zich vreemd. De heer Hoek: Dat willen we graag zo houden, vreemd, want daar houden we wel van, een beetje vreemd. Dank u wel. De voorzitter: Dan stel ik u voor 2 moties vreemd aan de agenda toe te voegen. De eerste wordt agendapunt 6.b, een motie aangekondigd door mevrouw Gabin van GL. En als tweede de motie vreemd over de chillplekken van de heer Hoek van WIJ. Kunnen we de agenda dan zo vast stellen? Dat is het geval, dan stellen we de agenda vast op de wijze zoals ik net genoemd heb.

6. Besprekpunten:

6.a Begroting 2022-2025

De voorzitter: Er is geen spreektijd, interrupties zijn toegestaan, want daar zijn geen afspraken over gemaakt. Ik wil u voorstellen een drietal zaken. Allereerst een nulde termijn om de amendementen en moties in te dienen, die u van plan bent vanavond in te dienen. Alleen het dictum is voldoende. In de eerste termijn kunt u hem verder voorlezen, waar nodig, en toelichten. Ik wil ook voorstellen dat qua spreektijd een minuut of 7 of 8 gemiddeld moet toch kunnen. Dan zouden we in een uur de eerste termijn kunnen doen. Maar nogmaals, daar zijn geen afspraken over. Ik zie meneer Van Doorn al kijken, u zet meestal de norm, dus dat gaan we dan zien. En ik stel u ook voor om in die eerste termijn interrupties echt even te beperken tot een korte en krachtige vraag over wat iemand zegt en de tweede termijn vooral te wijden aan de discussies, want dan heeft zich wel uitgekristalliseerd waarover discussie nog noodzakelijk is en waarover u het misschien wel allemaal eens bent. Dat is mijn suggestie. Nogmaals, we hebben er geen afspraken over gemaakt, maar ik verzoek u een minuut of 7 of 8 en interrupties zoveel mogelijk een beetje feitelijk, dan kunt u in de tweede termijn helemaal los, wat mij betreft.

Nulde termijn

De heer Van Doorn, L3B: Ik heb meer handtekeningen gezet, dan deze ene motie die ik ga indienen. Die zullen verspreid ingediend gaan worden. Deze motie dien ik samen in met de VVD, de heer Matthijs Machielse, en het heet: geen plek voor criminelen.

M2021-043 Geen plek voor criminelen

Overwegende dat de invloed van criminelen op de bovenwereld in steeds verdergaande mate toeneemt en zichtbaar wordt. Criminelen het niet voor het zeggen mogen krijgen. Dienstverleners en ambtsdragers hun werk moeten kunnen doen zonder bedreiging en intimidatie. Wijken en buurten veilig en leefbaar moeten zijn en/of blijven. Nederland, en Lansingerland in het bijzonder, minder aantrekkelijk moet worden voor ondermijnende criminaliteit. De gemeente Lansingerland op effectieve wijze regie voert op de aanpak van ondermijningsproblematiek. De gemeente Lansingerland hier aantoonbaar succesvol in is en waardering oogst in de keten. Er een capaciteitsprobleem is bij de basisteam van de politie. Er beperkte mogelijkheden zijn om informatie te delen met betrokken ketenpartners en/of gemeenten Onderling. Afhankelijk van de casus er lokaal, regionaal of landelijk maatwerk mogelijk moet zijn. De focus van het rijk te veel op de grote steden is gericht. Voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit in iedere gemeente een team nodig is met expertise op het gebied van informatie analyse, operationele aansturing, juridische opvolging en toezichthouden. Er op de verschillende aandachtsgebieden lokaal, regionaal en landelijk ruimte voor verbetering is. Dit om creativiteit, ketensamenwerking en voldoende (financiële) ondersteuning vraagt. De Eerste Kamer op 2 november met algemene stemmen heeft ingestemd met een wetsvoorstel ter versterking van de strafrechtelijke aanpak van ondermijnende criminaliteit. Roept het college op om het succes van de Lansingerlandse en regionale aanpak (RIEC) actief uit te dragen; zich bij het Rijk en in de regio sterk te maken voor het inrichten van goed gefaciliteerde (lokale) regieteams om in gezamenlijkheid de ondermijnende criminaliteit aan te kunnen pakken; er bij het rijk en/of in de regio op aan te dringen de te maken kosten structureel vergoed te krijgen; hierover periodiek de raad te informeren in de commissie Algemeen Bestuur. En gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter: Het mag alleen het dictum, het verzoek aan het college c.q. het te veranderen besluit, maar dit gaat gewoon van uw spreektijd af, die 7 of 8 minuten.

De heer Machielse, VVD: Ik geef natuurlijk graag gehoor aan uw oproep om het kort te houden. Er zijn 2 moties, die ik wil indienen in deze nulde termijn. Ik begin met een motie die past in een amendement, die naar verwachting zal worden ingediend, dus we houden het nog even spannend. Deze motie dien ik in namens de gehele raad, namens Don van Doorn van L3B, Matthijs Ruitenbergh van het CDA, Kees-Willem Markus van de CU, Ineke den Heijer van D66, Leon Hoek van WIJ, Marco Ruijtenbergh van GL en Petra Verhoef van de PvdA. Het dictum luidt als volgt:

M2021-044 Nadere uitwerkingen nodig intensiveringen en budgetten voor groei en ambities

Roept het college op om de intensiveringen in categorie 3.a. (Veilige informatievoorziening, proactieve digitale dienstverlening en basisregistraties), 3.b. (Transitie naar volwaardige inzet strategische opgaven en betrouwbare ondersteuning) en het tweede deel van 3.d. (Veranderopgave sociaal domein leidt tot versterking van de jeugdhulpketen, minus de inzet op POH'ers waarvan onderbouwing reeds in de begroting aanwezig is) nader uit te werken voor elk verzwaringsterrein met doel, inzet, maatregelen en benodigde middelen zodat de raad in staat wordt gesteld nut en noodzaak en prioriteit te kunnen beoordelen. Deze uitwerking ter goedkeuring voor te leggen aan de raad in de reguliere cyclus, doch zo spoedig mogelijk. In deze uitwerking onderscheid te maken tussen wat financieel gezien structureel moet

en wat incidenteel zou kunnen teneinde structurele lasten zo veel mogelijk te voorkomen. In de eerste begrotingswijziging 2022 de financiële effectuering van de intensiveringen genoemd onder dictum 1. ter besluitvorming voor te stellen aan de raad. Hiervoor de uitkomsten van de septembercirculaire eveneens te verwerken en als eerste dekkingsmiddel te gebruiken in het voorstel aan de raad, in aanvulling op de in de kadernota 2022-2025 verwerkte € 600.000. En gaat over tot de orde van de dag.

Dat was de eerste motie. Moet ik die aan iemand overhandigen? De voorzitter: Ja, een plechtige overhandiging aan de griffie. De heer Machielse: Dan kom ik op de tweede motie die ik wil indienen. Dat doe ik namens Ed van Santen van de VVD, Matthijs Ruitenbergh van het CDA, Don van Doorn van L3B, Petra Verhoef van de PvdA en Marco Ruijtenbergh van GL. Deze motie luidt: grip op het MIP. De overwegingen zal ik laten voor wat het is, ik zal mij beperken tot het dictum.

M2021-045 Grip op het MIP

Roept het college op om in het vervolg minimaal 1 maand voorafgaande aan de kaderbrief en voorafgaand aan de begroting een beeldvorming te organiseren specifiek over het MIP, meerjaren investeringsprogramma. In deze beeldvormingen het gehele integrale beeld van het MIP te presenteren. Hierbij aan te geven welk plan de onderlegger is voor de betreffende investering, investeringen die wel eerder zijn goedgekeurd door de Raad maar waarvan de implementatie nog niet is gestart expliciet zichtbaar te maken. Hierbij aan te geven welke investeringen zonder juridische of financiële consequenties desgewenst kunnen worden doorgehaald relevante afwijkingen (zoals in de Financiële Verordening gedefinieerd) te presenteren, toe te lichten en voor zover mogelijk en indien relevant alternatieven en consequenties aan te geven, nieuwe en noodzakelijke aanvullende investeringen voldoende toe te lichten en onderbouwen, voor zover deze al niet door een apart raadsvoorstel zijn geaccordeerd. En gaat over tot de orde van de dag.

Dank u wel. Ik vergeet nog één zaak. Ik heb een motie cameratoezicht aangekondigd, die zal ik niet indienen in deze nulde termijn en daarop terugkomen in mijn eerste termijn.

De heer Hoek, WIJ: Twee moties. Ik zal ze voorlezen. Ik begin met de motie 'niemand in de kou'. Mede ondertekenaars zijn GL, D66 en de PvdA.

M2021-046 Niemand in de kou

De energieprijzen op dit moment de pan uit rijzen en het in de lijn der verwachting ligt dat dit ook gevolgen heeft voor inwoners van de gemeente Lansingerland. Voor met name de mensen die het toch al niet zo breed hebben, kan dit verstrekken gevolgen hebben en kan het leiden tot afsluiting van het energienet. Eerder in de commissie samenleving al eens gesproken is over energiearmoede, aangezwengeld door de CU, die daar een motie over ingediend heeft en waar we in maart dit jaar een brief over gehad hebben, echter, met de huidige energieprijzen dreigen gezinnen zwaar in de financiële problemen te komen met als mogelijk gevolg dat ze er niet meer uitkomen. Zijn er kinderen in het spel dan heeft dit ontegenzeggelijk bijzonder veel impact. Inmiddels ook op landelijk niveau gekeken wordt hoe we dit probleem het hoofd kunnen bieden. De insteek die nu gekozen wordt, is het terugbrengen van de belastingen op energiegebruik. Dit is een maatregel die iedereen aangaat. Het is dus niet zo dat de meest kwetsbare doelgroep meer compensatie krijgt. Dit terwijl het redelijk in de lijn der verwachting ligt dat juist deze doelgroep het meest in de gevarezone ligt. Ook is niet duidelijk of de voorgestelde landelijke maatregelen afdoende zijn voor de meest kwetsbare doelgroep. Het noodzakelijk is om in beeld te krijgen of de landelijk voorgestelde maatregelen afdoende zijn voor de meest kwetsbare doelgroep in onze gemeente. Blijkt dit niet het geval dan dient er op gemeentelijk niveau gekeken te worden hoe we hier adequaat op in kunnen spelen. Het dubbele aan het verhaal is dat we onlangs onze Eneco aandelen hebben verkocht voor een gigantisch bedrag. Het toetsingskader staat niet toe dat we deze gelden aanwenden om dit probleem op te lossen. WIJ Lansingerland vindt het noodzakelijk om parallel aan de landelijke insteek onderzoek te doen of er in Lansingerland mensen in de problemen komen. Wanneer dit blijkt, dient er een plan klaar te liggen om deze mensen alsnog tegemoet te komen. Draagt het college op te onderzoeken of de landelijke compensatie op de energierekening afdoende is. Zo niet, een plan te maken hoe we deze doelgroep tegemoet kunnen komen ten einde te voorkomen dat deze doelgroep in de (financiële) problemen komt en mogelijk ook andere problemen. En dit plan met de raad te bespreken. Het is zaak om hier zo spoedig, en dat wil ik wel benadrukken, zo spoedig mogelijk mee te beginnen, er is al voor onderzoek gedaan n.a.v. de motie van de CU en de brief die u gestuurd heeft, maar de situatie dreigt nu nog veel nijpender te worden, dus ook de noodzaak om een plan klaar te hebben liggen. Voor een aantal mensen kan het dan al te laat zijn. Om de inwoners middels een publiekscampagne te informeren over het feit dat wanneer zij in de problemen dreigen te komen, zij vroegtijdig een financiële regeling met het energiebedrijf treffen. Wanneer er een regeling is, mag het energiebedrijf je niet afsluiten van het net. Dit geldt ook als je in de schuldhulpverlening zit. De (mogelijke) incidentele financiële consequenties te dekken uit het begrotingsoverschot of de algemene reserve.

Mede ondertekend door Petra Verhoef, Ineke den Heijer, Marco Ruijtenberg en ondergetekende. Dan de motie vreemd aan de orde 'lekker chillen komend voorjaar', klinkt gezellig. De voorzitter: Die krijgen we straks. De heer Hoek: Ja, ik snap het.

De heer Markus, CU: Namens de voltallige raad willen wij het volgende amendement indienen.

A2021-035 Posten uit begroting on hold tot eerste begrotingswijziging

Aan beslistpunt 1. de volgende zinsnede toe te voegen: 'met dien verstande dat de volgende wijzigingen in de Begroting 2022-2025 worden doorgevoerd. Op pagina 15 post 3a wordt structureel geschrapt à €800.000 lasten. Op pagina 15 post 3b wordt structureel geschrapt à €647.000 lasten. Op pagina 15 post 3d wordt structureel geschrapt à €350.000 lasten. Op pagina 15 post 4c wordt structureel geschrapt à €216.000 baten. Op pagina 15 post 4d wordt structureel geschrapt à €100.000 baten. Op pagina 15 post 4e wordt structureel geschrapt à €275.000, in 2023 €425.000 en vanaf 2024 € 525.000 baten. Op pagina 15 post 4f wordt structureel geschrapt à €350.000 baten. Op pagina 15 post 4g wordt structureel geschrapt à €140.000, in 2023 en verder € 48.000 baten. Deze wijzigingen worden op alle relevante plekken in de begroting verwerkt.'

Zoals gezegd: ondertekend door de gehele raad, Don van Doorn van L3B, Matthijs Machielse van VVD, Matthijs Ruitenbergh van CDA, Leon Hoek van WIJ, Ineke den Heijer van D66, Petra Verhoef van PvdA en Marco Ruijtenberg van GL en mijzelf. Dank u wel.

De heer Ruijtenberg, GL: Wij dienen 2 amendementen in. Het eerste amendement is onderzoek energie zwembad, ik zal me tot een paar regels van het dictum beperken.

A2021-036 Onderzoek energie zwembad

Ondergetekenden stellen het volgende amendement voor. Het besluit de Kadernota 2022 vast te stellen met dien verstande dat er een bedrag van €18.500 excl. btw wordt onttrokken aan de algemene reserve voor een gedetailleerd vervolgonderzoek naar de verduurzaming van zwembad de Windas.

A2021-037 Pluk Perkjes

Ondergetekenden stellen het volgende amendement voor. Het besluit de Begroting 2022-2025 vast te stellen met dien verstande dat het budget voor Horti Science met €5.000 te verlagen naar €1.200.000. Deze €5.000 in te zetten voor de aanleg van één of meerdere pluk perkjes in 2022.

Deze motie dienen wij in samen met de heer Hoek van WIJ. Mijn excuses, het is een amendement. Het vorige amendement dienen wij in samen met de heer Muis van D66. Dank u wel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik wil graag een amendement indienen en 2 moties. Het dictum van het amendement dat ik nu ga voorlezen wordt door de voltallige raad ingediend. Ik ga meteen de namen noemen, anders vergeet ik dat straks. Dat is de heer Matthijs Machielse van VVD, Don van Doorn van L3B, Leon Hoek van WIJ, Marco Ruijtenberg van GL, Matthijs Ruitenbergh van CDA, Kees-Willem Markus van CU en Ineke den Heijer van D66 en natuurlijk ikzelf. Het amendement heeft als titel: bezuinigingen beleidsaccenten sociaal domein uit de begroting voor 2022 en structureel na 2023 on hold tot de eerste begrotingswijziging.

A2021-038 Bezuinigingen Beleidsaccenten Sociaal Domein uit begroting voor 2022 en structureel na 2023 on hold tot eerste begrotingswijziging

Ondergetekenden stellen het volgende amendement voor. Het raadsbesluit als volgt te wijzigen: Aan beslistpunt 1. de volgende zinsnede toe te voegen: 'met dien verstande dat de met ingang van 2022 besloten bezuiniging van € 255.000 op de Beleidsaccenten Sociaal Domein komt te vervallen voor het jaar 2022. Deze wijziging wordt op alle relevante plekken in de begroting verwerkt.'

Daar is ook een motie aan gekoppeld, die zal ik nu voorlezen. Deze wordt ook door de voltallige raad ingediend, door dezelfde personen, die ik net heb opgenoemd bij het amendement. Ik zal het dictum voorlezen.

M2021-047 Besluitvorming bezuiniging Beleidsaccenten bij eerstvolgende begrotingswijziging

Roept het college op om het structureel terugdraaien na 2022 van de bezuinigingen op de Beleidsaccenten Sociaal Domein te evalueren in context van het totale pakket aan intensiveringen in het Sociaal Domein (categorie 3.d en 3.e). Deze uitwerking ter goedkeuring voor te leggen aan de raad in de reguliere cyclus, doch zo spoedig mogelijk. In deze uitwerking onderscheid te maken tussen wat financieel gezien structureel moet en wat incidenteel zou kunnen teneinde structurele lasten zo veel mogelijk te voorkomen. In de eerstvolgende begrotingswijziging de financiële effectuering van genoemd onder dictum 1. ter besluitvorming voor te stellen aan de raad. Hiervoor de uitkomsten van de

septembercirculaire eveneens te verwerken en zo nodig als eerste dekkingsmiddel te gebruiken in het voorstel aan de raad. En gaat over tot de orde van de dag.

Tot slot heb ik nog een motie, die luidt: verbetering dienstverlening aan inwoners, voor wie de digitale gemeente moeilijk toegankelijk is. Die dien ik in samen met WIJ, Leon Hoek.

M2021-048 Verbetering dienstverlening aan inwoners voor wie de digitale gemeente moeilijk toegankelijk is

Verzoekt het college om in overleg met de betrokken inwoners zelf, met vrijwilligers en professionele organisaties voor maatschappelijke dienstverlening, ouderenbonden en andere belangenorganisaties en de Adviesraad Sociaal Domein te onderzoeken hoe de dienstverlening aan inwoners die niet om kunnen gaan met digitale dienstverlening kan worden verbeterd. En gaat over tot de orde van de dag.

Ik wil daar nog 2 zinnen aan wijden, want het is misschien niet helemaal duidelijk uit het dictum. De inwoners waar het hier over gaat zijn inwoners die veelvuldig gebruik maken van voor hen belangrijke dienstverlening van de gemeente, zoals WMO, schuldhulpverlening. Het gaat vaak om ongeletterde mensen of mensen op hoge leeftijd en dan is juist niet-digitale toegang belangrijk. Daar gaat het om. Dank u wel.

De voorzitter: Daarmee liggen alle moties en amendementen op tafel en kunnen we beginnen aan de beraadslaging.

Eerste termijn

De heer Van Doorn, L3B: Voordat ik zal ingaan op alle ingediende moties en amendementen, wil ik kort stil staan bij het doorlopen proces en alle collega's bedanken voor het ingaan op de uitnodiging die ik vorige week deed om er met een aparte sessie met elkaar uit te komen. Voor mij was het in ieder geval in mijn politieke carrière de eerste keer, dat we op deze wijze raadsbreed achter zulke majeure wijzigingen gaan staan, zoals die zojuist zijn voorgedragen. De wijze waarop we de samenwerking zoeken in gevoelige dossiers is wat mij betreft goed bevallen en voor herhaling vatbaar. Ik wil iedereen daarvoor bedanken, want we hadden in een vrij snelle constructieve sessie goed de rode draad te pakken. Het is daarbij ook wel van belang om te noemen, dat dit alles alleen tot stand kon komen door het proces, dat het college voorafgaand aan de kaderbrief heeft ingezet. Dankzij de grote inzet van onze ambtenaren werden alle knoppen waar we als raad aan konden draaien in beeld gebracht en konden we met elkaar van grof naar fijn werken en tot een goede onderbouwing van keuzes komen. Dit proces liep door tot en met de verwerking van de septembercirculaire aan toe, zodat wij op het allerlaatste moment andere afwegingen konden maken. Hier zijn dus complimenten op zijn plek. Als het allemaal op het laatste moment niet beschikbaar was geweest, dan hadden we nu dit proces niet met elkaar doorlopen. Ook hier een compliment op zijn plek. Dan kom ik bij de behandeling. Ik behandel de set gezamenlijk ingediende amendementen en moties over het intrekken van de ombuigingen, het omkaderen van de intensiveringen en het on hold zetten van de beleidsaccenten in één keer. Ik gaf zojuist al aan, dat ik bijzonder trots ben, dat we met elkaar zover zijn gekomen. Hiermee zorgen we er namelijk voor, dat we alle op dit moment bekende en van belang zijnde informatie zorgvuldig kunnen betrekken bij een grotere integrale afweging. De financiële situatie van de gemeente is op dit moment prima, maar kent op de langere termijn nog heel veel onzekerheden en bedreigingen. As we speak komt er nog steeds nieuwe informatie beschikbaar. Volgens mij is er vandaag een principeakkoord over de cao voor gemeenteambtenaren. Dat wordt allemaal dadelijk weer verwerkt en zo blijkt dat we dat van grof naar fijn met elkaar de trap op moeten blijven uitlopen. Het is van belang, dat we om die reden geen onomkeerbare stappen zetten als er nog geen directe financiële noodzaak toe is. Middels deze twee amendementen en twee moties zorgen we ervoor, dat we dat moment zelf zorgvuldig kunnen kiezen en deze besluiten weloverwogen met goede onderbouwingen kunnen nemen. Het amendement 'onderzoek energie zwembad' van GL: om onze realistisch duurzame aanpak in deze bestuursperiode door te zetten, moet de gemeente natuurlijk zelf ook inzet plegen. Dat vraagt niet om blind voor de troepen uit te rennen, maar om creatief te kijken waar duurzaamheid in welke vorm en in welk tempo een effectieve boost kan geven aan de gewenste resultaten. Het ingediende amendement om te onderzoeken welke opties voor het zwembad het meest passend zijn, past in die aanpak. De fractie van L3B zal dan ook instemmen met het voorstel van GL om hier € 18.500 voor vrij te maken. Dan het amendement over plukperkjies. Ik vrees dat ik een saai antwoord moet geven op wat in essentie juist een heel leuk voorstel is. De succesvolle plukberm van het Lansingerlands Initiatief brengt prachtig in beeld hoe waardevol de natuur is voor mens en dier. Als een plukberm succesvol is, dan zal een plukperk dat zonder twijfel ook zijn, maar dat hoeft niet in beheer van de gemeente te komen. Het is juist goed als dat door de mensen zelf wordt uitgevoerd. L3B zal dit amendement dan ook niet steunen. In het amendement schrappen reserve Hort Science van 8 juli staat duidelijk dat het gehele bedrag richtinggevend is. In afwachting van de nadere onderbouwing, pas na die bespreking zal blijken of er incidenteel geld over blijft en dan kunnen we dat gesprek alsnog een keer voeren. De motie van de PvdA over verbetering dienstverlening aan inwoners voor wie de digitale

gemeente moeilijk toegankelijk is. De fractie van L3B is het met de overwegingen natuurlijk volledig eens. Wij zijn er tevens een groot voorstander van dat de gemeente structureel en in nauw overleg blijft met inwoners en sociale partners over een optimale toegankelijkheid. Deze motie zoomt echter heel specifiek in op de digitale dienstverlening, terwijl L3B begin oktober in bredere zin aandacht heeft gevraagd voor toegankelijkheid. Mijn collega Machiel Crielaard gaf bij de bespreking aan, dat toegankelijkheid zich niet alleen beperkt tot de openbare ruimte, maar dat het ook gaat om toegankelijk onderwijs, werk, wonen, omgeving, informatie, gebouwen, mobiliteit, passende zorg of ondersteuning, participatie en dienstverlening. De conclusie van de door hem geagendeerde bespreking was dat Lansingerland deze problematiek goed in het vizier heeft en dat het opgenomen is in meerdere beleidsplannen, maar dat we over de kwaliteit van de uitvoering meer input van de doelgroep zelf zouden willen hebben. De heer Crielaard is, conform zijn toezegging, de mogelijkheden in beeld aan het brengen om een tot een zogenaamde nulmeting toegankelijkheid te komen. De gemeente Vught is ons in 2018 voor gegaan met het opstellen van een quick scan, die mogelijk als voorbeeld kan dienen voor een Lansingerlandse variant. De fractie van L3B denkt dat deze motie dus overbodig is, omdat waartoe opgeroepen wordt al staand beleid is, maar we zien wel mogelijkheden om de krachten te bundelen en samen te werken bij de verdere uitwerking nulmeting toegankelijkheid. Voordat we tot een oordeel komen, wachten we de reacties op dat voorstel af. De eigen motie geen plek voor criminelen. Ondermijning heeft met name betrekking op de verwevenheid van onder- en bovenwereld. Innesteling in woonwijken, sportvereniging, bedrijven, instellingen. De combinatie van gigantische geldstromen en het toepassen van extreem geweld stelt deze criminelen en hun netwerk in staat invloed te verwerven en ongewenst druk uit te oefenen in de samenleving. De problematiek van ondermijnende criminaliteit gaat over criminele netwerken, die mondiaal zijn vertakt, maar dus lokaal wortelen en investeren. Ook in Lansingerland. Dat betekent dat zowel een lokale en regionale aanpak als een landelijke en internationale aanpak nodig is. Lansingerland heeft dit tijdig onderkend en ook deze bestuursperiode met succes extra geïnvesteerd in de aanpak van ondermijning, maar we zijn er nog niet. Met het aannemen van deze motie willen we oproepen om onze successen in de regio te delen en onder meer aandacht te vragen voor het feit dat de recent door het rijk beschikbaar gestelde middelen niet alleen naar de grote steden stromen of opgaan aan bureaucratie. Lansingerland is succesvol en L3B is daar trots op en wil dit succes delen met omringende gemeenten, zodat we er met elkaar voor zorgen dat hier geen plek is voor criminelen. Grip op het MIP, die hebben wij mede ingediend. De fractie van L3B is dan ook van mening, dat in combinatie met het tijdig communiceren van actualiteiten en bijzonderheden deze motie de raad beter in positie brengt om grip te krijgen op de ontwikkelingen binnen het MIP. Het voorgestelde zien wij dan ook in het verlengde liggen van onze motie de P&C cyclus te verbeteren. Nogmaals, daarom hebben wij deze mede ondertekend en ingediend. Dan de motie 'niemand in de kou' van WIJ. De fractie van L3B staat ook volledig achter het standpunt dat financieel kwetsbare inwoners, die in de problemen komen door buiten de beïnvloedingssfeer liggende oorzaken, passende hulp moeten krijgen. De rijksoverheid komt in het geval van deze buitensporig stijgende energietarieven al met een generieke korting om het probleem beheersbaar te houden. De fractie van L3B is het met de fractie van WIJ echt eens, dat desondanks gezinnen in de problemen kunnen komen en dat die rijkscompensatie van € 400 niet voldoende zal blijken te zijn. De vraag is dan ook op welke wijze je de inwoners in beeld krijgt en of daar niet al een goed werkend beleid voor is. Vraag aan de wethouder in dit geval is of deze motie op zo'n korte termijn uitvoerbaar is en wat de uitvoeringsconsequenties in personele en financiële zin zijn. Verder ook de vraag of staand beleid, ik denk aan armoedebeleid of schuldhulpverlening, dit probleem niet al kan opvangen en of we dit tijdig kunnen doen. Met de zekerheid dat deze problemen zich zullen aandienen moeten we namelijk, dat ben ik het volledig eens met de heer Hoek, tijdig klaar zijn om de problemen aan te kunnen pakken, zodat er in ieder geval geen schrijnende situaties ontstaan. Dat laatste is mogelijk ook wat de fractie van WIJ met deze motie voor ogen heeft. Ik ben echter wel benieuwd waar WIJ inhoudelijk en financieel de grens wilt trekken. Zoals eerder de BTW-verhoging, de stijgende benzineprijzen loopt momenteel de inflatie enorm op. Is inkomensbeleid niet gewoon de verantwoordelijkheid van Den Haag en zijn zij aan zet om dit op te lossen. Een open vraag voor de fractie. Volgens mij ben ik dan door alle ingediende moties en amendementen heen. Ik zie niemand opveren, dat ik wat vergeet, dus dan wil ik het daarbij laten.

De voorzitter: Daarmee heeft u het doel op 10 minuten gesteld. Minus 3 minuten voor de CU komen we dan op een uur en een kwartier uit, snel gerekend.

De heer Machielse, VVD: Ik wilde eigenlijk aansluiten bij de openingswoorden van de heer Van Doorn, want wat hebben we een proces met elkaar gevoerd. Dit voorjaar al vroeg begonnen met een werkwijze vast te stellen, waarin we van grof naar fijn zouden werken om eerst te komen tot een sluitende kadernota en vanavond te gaan komen tot een sluitende begroting voor volgend jaar. De VVD is dan ook bijzonder blij met hoe dat proces zich heeft voort gezet de afgelopen week, zowel door de raad als door de ondersteuning vanuit het college en de ambtenaren. Dat zorgt er ook voor, dat er vanavond een viertal voorstellen ligt, 2 moties en 2 amendementen, die rechtstreeks aangeven wat deze raad heeft uitgesproken vorige week. Duidelijkheid over waar het geld naartoe gaat en een erkenning voor alle verantwoordelijkheden en ambities die op de gemeente afkomen. Wel met een proces waarin we de

regie blijven voeren over wat we dan wanneer doen en hoeveel dat mag kosten. Daarmee wil ik ook gelijk een aantal accenten plaatsen bij de motie over de intensiveringen van de budgetten voor groei en ambities. De motie, die wij daartoe hebben ingediend en die raadsbreed is ondersteund, spreekt ook nadrukkelijk uit, dat we niet de ogen willen sluiten voor de ambities die we hebben als gemeente, voor de taken die op ons af komen en de dienstverlening, die we willen leveren aan onze inwoners, maar dat we daar echt een stuk nadere onderbouwing voor nodig hebben. Ik heb er veel vertrouwen in, dat het college dat dit najaar kan gaan leveren. Dat proces om van grof naar fijn te werken hebben we ingestoken met het amendement van de heer Markus van de CU en de motie die ik zojuist heb ingediend op de kadernota. Maar al voorafgaand aan de kadernota heeft in de commissie samenleving met de woordvoerders en met betrokken maatschappelijke partijen een debat plaats gevonden over de beleidsaccenten en over wat daarin mogelijk bezuinigd kan worden, omgebogen kan worden of anders ingevuld kan worden. De VVD ondersteunt, gelet op de situatie van de komende manden en het van grof naar fijn werken het voorstel van de PvdA om die ombuigingen ook tot nader orde uit te stellen en volgend jaar tot een geheel nieuwe integrale afweging te komen van hoe we onze gemeente willen besturen, welke ambities we daarin hebben en wat dat mag kosten. Dus daar komen we elkaar in de komende periode zeker over te spreken. Maar het verdient ook wel een klein complimentje aan deze raad, dat we volgend jaar de lasten niet laten stijgen, dat we niet hoeven te bezuinigen op onze samenleving en dat we toch een plek weten te vinden voor onze verantwoordelijkheden, onze taken en onze ambities. Dat kan alleen omdat er in deze raad en met dit college al 4 jaar lang degelijk beleid gevoerd wordt. Er is een groot aantal amendementen en moties ingediend met verdere accenten op die begroting en die wil ik stuk voor stuk langs lopen. Ik begin met de 2 amendementen ingediend door GL. Allereerst de verduurzaming van het zwembad. Volgens mij een doelstelling waar niemand tegen kan zijn. De vraag die ik alleen wel aan het college heb, is: wat loopt er nu al voor het onderzoek naar de verduurzaming van de Windas? We hebben er eerder in de commissie ruimte meermaals over gesproken. De eerder ingediende voorstellen, ik meen ook van GL, waren klip en klaar over het traject dat we daartoe wilden lopen. Gaan we nu niet werk dubbel doen met het amendement van de heer Ruijtenberg? Nogmaals, de doelstelling kunnen we ondersteunen. Het amendement over de plukperkjes, in ruil voor een stuk Horti Science noem ik het maar even, vindt de VVD daarentegen wel een lastige. Ik weet niet of de heer Ruijtenberg een onderbouwing heeft gezien van het budget Horti Science, maar ik heb hem niet gezien. Dus ik kan helemaal niet beoordelen of we daar € 5.000 uit kunnen halen. Misschien wil ik er wel € 5.000 bij zetten. Of € 10.000. Of misschien wil ik er wel € 2.000 uit halen, die niet nodig blijkt te zijn. Ik kan dat vanavond niet beoordelen. De VVD vindt het dan ook niet passend om een voorschot te nemen op een bespreking, die nog plaats moet gaan vinden over de visie Horti Science. Het bedrag van € 1.205.000 was reeds opgenomen in de kadernota en past wat ons betreft ongewijzigd in de werkwijze van grof naar fijn, om daar een hekje omheen te laten staan totdat we die Horti Science visie inhoudelijk bespreken. Dus dit amendement zal de VVD niet steunen. Dan is er een aantal moties, waar ik over wil spreken. Laten we beginnen met de motie van de PvdA over digitale dienstverlening of überhaupt het verbeteren van dienstverlening. Doelstelling waar niemand tegen kan zijn, maar als ik de overwegingen en het dictum lees, dan denk ik: volgens mij doen we dit al. We zijn al in gesprek met de adviesraad sociaal domein, we weten al wie onze kwetsbare inwoners zijn. Als ik onze wethouder Simon Fortuyn in een vlammend betoog hoor vertellen hoe hij naar dienstverlening kijkt, dan twijfel ik er niet aan, dat we al alles doen wat we kunnen om kwetsbare mensen te ondersteunen en dienstverlening zo te leveren, dat die voor iedereen toegankelijk is. In die zin is mijn vraag meer gericht aan de wethouder: ziet u dat ook zo? Of ziet u dit als een versterking? Mijn vraag is toch echt gericht aan mevrouw Verhoef: welke punten mist u dan in de huidige dienstverlening? Wat zijn de voorbeelden van situaties waarin kennelijk de huidige dienstverlening niet voldoet en welk probleem wilt u nu oplossen? De VVD begrijpt dat gewoon nog niet. WIJ heeft de motie 'niemand in de kou' ingediend. Ik moet er niet aan denken in de kou te zitten, volgens mij niemand van ons. Niet fysiek en ook financieel niet. Maar de gemeenteraad is er niet voor inkomenspolitiek. Daar is de rijksoverheid voor. Toch is de gemeente er wel om kwetsbare inwoners te ondersteunen en die eerste helpende hand uit te steken als inwoners in het nauw komen. Dus de vraag aan de wethouder daarover: hebben wij deze mensen niet al in beeld? Binnen ons schuldhulpverleningsbeleid, waar we al inzetten op vroegsignalering. Zijn energiemaatschappijen al onderdeel van het vroegsignaleringsbeleid, zodat we het al direct weten wanneer betalingen worden gemist? Ik wil ons bestaande armoedebestrijdingsbeleid niet tekort doen. Hoe ziet de wethouder dat in relatie tot deze motie? L3B heeft een motie ingediend over het ondermijningsbeleid. Een motie die wij van harte mee indienen, want in Lansingerland mogen criminelen het niet voor het zeggen hebben. Dat moet de kiezer zijn, de democratie, wij en alle onze ambities moeten we kunnen realiseren en daarbij kunnen we het niet gebruiken dat de onderwereld zich daarmee gaat vermengen. We ondersteunen enorm de inzet die er de afgelopen jaren is gepleegd op ondermijning. Ik weet niet hoe het u bevalt, maar als ik de krant opensla, dan lees ik regelmatig dat we een wietplantage hebben opgerold, dat we een bedreiging in de persoonlijke sfeer hebben kunnen ondervangen. Enerzijds ben je daar dan trots op, dan denk je: verdraaid, wat hebben we het goed voor elkaar. Maar tegelijkertijd is het ook wel een belangrijke waarschuwing: dit gebeurt in Lansingerland. Met deze motie willen we het college oproepen om zichtbaar te maken wat we daaraan kunnen doen, wat onze regionale aanpak is, waar we de ondersteuning nodig hebben en waar we onze ambities nog verder kunnen versterken in realisaties.

Ondermijning is alleen niet iets wat inwoners dagelijks raakt. Wat een inwoner dagelijks raakt is als zijn fiets wordt gejat op het station. Als iemand wordt nagefloten in het Annie M.G. Schmidtpark. Of als misschien een oudere bewoner van het winkelcentrum 's avonds niet meer naar de supermarkt durft te gaan, omdat er mensen van mijn leeftijd rond hangen. Daar mogen we de ogen niet voor sluiten. Ik heb vorige week bij de inhoudelijke bespreking van de begroting aangekondigd na te gaan denken over een motie om camerabeleid veel integraler onderdeel te maken van ons veiligheidsbeleid. En ook een toetsingskader of voorstelkader vast te stellen voor camerabeveiliging. Maar in voorbereiding van deze raad, werd mij duidelijk dat er al veel loopt. De vraag aan de burgemeester is: wat loopt er, bent u bezig met vast stellen van camerabeleid, wanneer kan dat ter bespreking of ter informatie naar de raad komen, want ik begrijp dat het een collegebevoegdheid is, en hoe kijkt u naar de ambitie van camerabeveiliging en cameratoezicht om ook dat veiligheidsgevoel van onze inwoners te verhogen op de kleine criminaliteit? Niet alleen op de ondermijning, waar we ontzettend goed mee bezig zijn, maar ook op die gestolen fiets en dat nagefloten meisje in de nacht. Terug naar mijn enorme lijst moties en amendementen om te bespreken, want soms wil je als raad ook gewoon een beetje grip hebben. Dan wil je ook weten: wij hebben het budgetrecht, waar gaat het geld naartoe? Namens collega Ed van Santen en een aantal fracties, die ik zojuist heb genoemd, dienen wij vanavond de motie 'grip op het MIP' in. Dat is een motie met ontzettend veel techniek, die ik nu niet ga herhalen, maar we hebben maar één doel: investeringen die deze raad vast stelt met het geld van onze inwoners, moeten we ook in de uitvoering kunnen borgen. Dat als ze veel duurder worden, we onze ambities kunnen heroverwegen. Dat als ze vertragen we wellicht een nieuwe invulling voor de budgetten kunnen vinden. Dat is waar deze motie toe oproept. Om de raad in positie te stellen om die afweging te maken. Ook als een weg, zoals calamiteitenweg Klappolder ineens 2,5 keer zoveel gaat kosten, dat is in absolute zin bijna € 3mln meer. Misschien vinden we het dan nog wel waard, maar misschien niet meer. Die afweging moeten we als raad kunnen maken. Even terug naar mijn lijst. Volgens mij heb ik ze allemaal. Dan heb ik niets meer toe te voegen aan mijn eerste termijn anders dan dat ik hoop dat we vanavond een prachtige, sluitende begroting voor 2022 kunnen vast stellen. Dank u wel.

De heer Ruitenbergh, CDA: Ik denk dat ik aan de warme woorden van de heer Van Doorn en de heer Machielse, over het proces dat we met elkaar hebben doorlopen eigenlijk vanaf maart tot en met gisteren ongeveer, niet meer heb toe te voegen. Ik denk dat het systeem van de begrotingsknoppen heel succesvol is geweest. Ik gun dat ook een volgende raad om op een dergelijke manier met elkaar een volgende meerjarenbegroting op te kunnen stellen. Het is heel mooi, dat we zo constructief tot het einde hebben samengewerkt en dat we nu eendrachtig met 2 amendementen en 2 moties zijn gekomen als gemeenteraad. De heer Markus zei net bij het voorlezen van zijn amendement, ons amendement: dit is het saaiste ooit. Dat is wel een beetje kenmerkend voor deze gemeenteraad, als het om heel veel geld gaat, dat we het dan een beetje saai gaan vinden. Er zijn weleens dagen geweest, dat amendement die minder impact hadden hebben ingediend. Voor de samenleving is het absoluut niet saai wat er in deze amendementen staat, we kunnen daarmee heel veel waardevolle dingen realiseren voor onze inwoners in het sociaal domein, rondom veiligheid, rondom economie. Ze zullen ook merken dat de OZB aanslag iets minder hoog uitpakt in totaal. Ik denk dat dat heel mooi is. Tegelijkertijd wil ik hier zeggen, met name richting het ambtelijk apparaat, richting het college: wij begrijpen heel goed waarom een aantal elementen in deze begroting waren meegenomen, rondom informatiebeveiliging, ICT-vraagstukken, strategische vraagstukken. Wij hebben er alle vertrouwen in, dat er straks een goede onderbouwing komt te liggen en dat wij ook bij de eerste begrotingswijziging ook die budgetten kunnen toekennen, zodat we ook hier in het gemeentehuis kunnen blijven investeren in ons ambtelijk apparaat, want zonder dat apparaat kunnen heel veel dingen niet plaats vinden in deze gemeente. Als ik vooruitblik naar de toekomst, dat is ook wel even belangrijk, nadat je deze amendementen en moties hebt vastgesteld, dan is het wel helder dat het meerjarenperspectief niet vrolijk stemt. Eigenlijk is het eerlijke verhaal, dat je geen heilige huisjes kunt hebben, ook niet op het sociaal domein. Dat zijn de grootste uitgavenposten, ook daarna zal je moeten kijken in de toekomst als je ziet hoe groot de tekorten zijn. Desalniettemin zijn we meegegaan met de beleidsaccenten, maar wij vinden het wel goed, dat we een integrale afweging maken, dat de volgende raad dat integraal doet met ook een meerjarenblik, want je ziet wel in de cijferreeks dat de tekorten in het begin nog niet zo heel hoog zijn, maar dat het in de jaren die volgen steeds groter wordt. Dus wij denken dat het goed is als een volgende raad, een volgende coalitie, een integrale afweging maakt met een opbouw van maatregelen, die je kunt nemen op het moment dat die meerjarenreeks daadwerkelijk plaats zou gaan vinden. Uiteraard probeer je dat dan zo goed mogelijk te doen bij het beleid dat dan wordt gekozen. Wellicht iets wat helpt om dat meerjarenbeeld goed in beeld te krijgen en dat is grip op het MIP. Ik denk dat het heel goed is dat deze motie hier nu ligt, we dienen hem ook graag mede in. Het is wat ons betreft een eerste stap, want wij zouden eigenlijk ook willen dat het in de financiële spelregels, die in de financiële verordening staan, goed zijn plek krijgt hoe je nu omgaat met nieuwe investeringen, die nog niet eerder zijn goedgekeurd in de raad, die geen onderdeel waren van het integraal huisvestingsplan, geen onderdeel waren van het sportplan of al dat soort dingen meer. Op dit moment zijn die kaders in onze ogen nog niet strak genoeg geborgd. Ik denk dat het goed is om dat wel te doen en deze eerste stap via beeldvormingen is een eerste mooie stap om veel meer inzicht te krijgen over de inhoud van de projecten, maar wat ons betreft is het een stap naar

meer. Dat is grip op het MIP. Wat betreft het camerabeleid. De heer Machielse heeft zijn motie nog niet ingediend, als ik het goed begrepen heb. Wat ons betreft is helder: ik ben het volledig met hem eens, dat in een preventieve sfeer voor de kleine criminaliteit, waar inwoners veel last van hebben, camera's kunnen helpen om dat minder mee te maken. Het geeft mensen een veiliger gevoel voor wat het waard is. Dat gevoel doet er wat ons betreft toe. Daarom willen wij het maximaal mogelijke doen in deze wat kan. We vragen aan de burgemeester om toe te zeggen, dat het camerabeleid zo snel mogelijk wordt vastgesteld en met deze raad wordt besproken in de commissie. Wat betreft de motie van L3B over ondermijning. Het is natuurlijk overduidelijk dat dat een enorm probleem is in onze samenleving. Wij hebben hem nog niet mede ingediend, maar ik wil wel zeggen, dat als de burgemeester hier goed mee uit de voeten kan, dat wij zeker voor zullen stemmen om hier het maximale aan te gaan doen. Maar wij zijn geen deskundigen op dat terrein, dus ik wil wel eerst even de reactie van de burgemeester afwachten, of hem dit helpt en of het goed uitvoerbaar is op deze manier, maar helder is dat het een zeer groot maatschappelijk probleem is, niet alleen in deze gemeente, maar ook landelijk, waar ontzettend veel aandacht voor moet zijn, het is een ongrijpbaar iets. Dan de motie van WIJ 'niemand in de kou'. Ja, overduidelijk natuurlijk, dat het een groot probleem is voor mensen, voor de één wat meer dan de ander. Het is lastig, sommige huizen goed geïsoleerd, andere heel slecht, iedereen zit in andere omstandigheden. Het is helder, de gemeente is verantwoordelijk voor armoedebelaid, dus voor minima denk ik dat wij weldegelijk in staat zijn om er iets aan te doen. Alleen, zoals het dictum er nu staat, staat er dat we een apart plan moeten maken. Ik zou eigenlijk veel liever kijken of het niet een integraal onderdeel kan zijn van onze bijzondere bijstand, want als je het voor andere groepen doet, dan gaat het gauw richting een uitvoerbaarheid die lastig is. Ik denk dat we vooral moeten doen waar we al goed in zijn, daar zou ik graag willen aansluiten. Ik hoor graag van de wethouder hoe zij daar tegenaan kijkt. Dan ga ik naar de amendementen van GL. De verduurzaming van het zwembad, ja, wij denken dat het goed is om daar naar te kijken, dus in principe willen we dit steunen. Maar aansluitend bij de vraag, die de heer Matthijs Machielse al stelde aan de wethouder: hoe staan we er nu voor en is het nodig om dit onderzoek te doen? Of weet hij het al lang? Dat horen we graag. Als het antwoord nee is, of: het is nodig. Dan zullen we daar voor stemmen. Dan het amendement over de plukperkjies € 5.000. Net werd een amendement als saaiste ooit gezien en daar schoten de miljoenen je links en rechts om de oren en nu hebben we een amendement van € 5.000. Ik lees in de overwegingen, dat er een uitleg moet komen van een plan, dat terug moet naar de gemeenteraad. Toen dacht ik bij mezelf: ik denk dat de apparaatskosten van dit amendement al € 5.000 zijn, zonder dat er überhaupt een plukperkje komt. Even nog los van de overwegingen van grof naar fijn en dat soort dingen, laten we ons alsjeblieft geen amendementen van € 5.000 gaan indienen in deze raad. Laten we dat gewoon niet doen. Dan de motie digitale dienstverlening van de PvdA. Wij hebben eigenlijk geen signalen ontvangen dat dit een groter probleem is geworden de laatste tijd, u misschien wel, dat zou kunnen, anders kwam u niet met deze motie. In de basis zeggen wij: wij denken dat de huidige systematiek goed werkt, omdat we die signalen niet hebben. We hebben vertrouwen in de kracht van de samenleving, waarbij mensen elkaar helpen. Maar mocht dat tekort schieten, dat hoor ik dan graag van de wethouder of die signalen er zijn gekomen, dan zullen we dit zeker in overweging nemen. Maar zoals het er nu naar uitziet, willen we dat eerst even horen voordat we daar verder op ingaan. Dank u wel.

De heer Hoek, WIJ: Ik zit niet helemaal in de schouder-klopperij-modus, zoals de vorige 3 sprekers, daar waar het gaat om deze begroting. Ik heb een slecht gevoel over hoe het hele proces is gegaan. Al tijdens de kadernota hebben wij gezegd: joh, we zitten nu heel de tijd te praten over bezuinigingen, wij hebben geen profetische gaven, maar het zou zomaar kunnen dat het aan het eind van de rit reuze meevalt. En wat blijkt? We hebben toch profetische gaven, want inderdaad, het viel allemaal mee. Het valt dusdanig mee, dat we eigenlijk niets hoeven te bezuinigen. Dus dan denk ik: vanwaar deze schouder-klopperij? Ik vind wel dat de raad, die uiteindelijk de handschoen heeft opgepakt en tot het amendement is gekomen waar de CU het voortouw heeft genomen, dat de raad het compliment verdient om uiteindelijk toch te herstellen wat het college heeft laten liggen. Op het moment dat er vanuit het college signalen zijn, dat de septembercirculaire reuze meevalt, dan kan ik me voorstellen, zeker wanneer u de geluiden in de raad hoort, dat u daar inhoudelijk op was ingegaan en met een plan was gekomen. Het plan is nu door de raad gemaakt en ik ben er blij mee: dit is echt de kracht van de raad. Ik wil mijn mede-fracties daarvoor bedanken. Ik zal de zaken één voor één langs lopen. Ik begin bij de amendementen. De beleidsaccenten, daar hoef ik niet heel veel woorden aan vuil te maken, weer profetische gaven toch. Wij hebben gezegd: wij vinden deze beleidsaccenten dusdanig belangrijk, dat we daarop helemaal niet willen bezuinigen. Lansingerland doet het het best, die hoort bij de 10 best scorende gemeenten daar waar het gaat om de aanpak van jeugd. Het zou best eens kunnen zijn, ik heb dat verschillende keren hier gezegd, dat dat mede te danken is aan deze preventieve, laagdrempelige beleidsaccenten. We hebben het nooit inzichtelijk kunnen maken, maar zoals het er aanvankelijk naar uitzag wilden we ze wel weg bezuinigen. Ik wil toch deze raad vragen: beste raad, denk aan je kroonjuwelen. Wat mij betreft behoren de 10 beleidsaccenten daar zeker toe. Dan het amendement over het zwembad. Dat is een sympathiek amendement. Ik moet altijd denken: sympathiek, maar doe toch maar niet, weet je wel. Maar nee, zo zit ik niet in de wedstrijd. Er moet weer een onderzoek gedaan worden. Ik denk, als we dat nou met zijn allen willen, dan ga je toch naar een bedrijf: dit is wat we willen, maak eens een offerte. Daar hoeven

we toch helemaal geen onderzoek naar te doen? Dan zijn we weer € 18.000 lichter voor een onderzoek waarvan we weten: eigenlijk willen we het. Als je gewoon aan een bedrijf een offerte vraagt: we willen verduurzamen, dit en dat en dat is wat we willen, maakt u een offerte. Dan hoor je vanzelf of dat wel of niet mogelijk is en tegen welke kosten. Ik zou de wethouder willen vragen: is dat wellicht ook nog een optie? En dan, ja jongens, houd nou toch alsjeblieft op, € 5.000 is te weinig geld, daar moeten we geen amendementen voor indienen. Nou, er ligt straks ook nog een motie van L3B, die kost helemaal geen geld, dus dan zou je zeggen: schuif die ook maar van tafel, want daar gaat het in dit huis niet om. Ik vind dat een slechte beweegreden. Ik wil wel een beetje een tip van ons verkiezingsprogramma oplichten, maar dit is wezenlijk onderdeel van waar wij ook voor staan. Jongens, het gaat om € 5.000. Dan zeggen we: jaja, lastig, moeilijk. Vooralsnog ligt er geen plan m.b.t. het Horti Science verhaal, maar we schuiven € 5.000 met het grootste gemak van tafel. Met dezelfde energie kunnen jullie een inspanning plegen om dit soort mooie initiatieven wel van de grond te krijgen. Echt, een gemiste kans. Dan de moties. De motie van de VVD nadere uitwerking nodig intensiveringen en budgetten groei en ambities, die zullen wij steunen. De motie verbetering dienstverlening: daar kan je van alles van vinden, maar als de wethouder zegt dat het helemaal geen issue is, dan zijn wij gerust gesteld. Alleen, in mijn omgeving hoor ik berichten, dat mensen echt om het hand zitten, die digitaal niet zo onderlegd zijn als wellicht menigeen hier. Overigens reken ik mezelf daar niet bij. Dan de motie over 'geen plek voor criminelen'. Het is een beetje een lege doos, vind ik. Wat besluiten we nou? We gaan het succes delen. Als ik de berichten hoor, de burgemeester heb ik er ook over gehoord, zijn de successen in de regio bekend, hoe wij dat aanvliegen. Als je het VNG blad open slaat, iedere week staan er berichten over hoe je de ondermijnende criminaliteit aan moet pakken, daar is voldoende aandacht voor. Dan denk ik: wat lossen we nou op met deze motie? Daar hoor ik graag van L3B het antwoord op. Ik denk dat we niets oplossen en dat er al heel veel loopt, ook op landelijk gebied. Ik ben blij dat de partij voor volksoverheid en democratie zijn motie intrekt m.b.t. cameratoezicht, want ik ben toch wel benieuwd hoe het volk zal reageren als ze op een dergelijke manier constant in hun vrijheden aangepakt, omdat ze gefilmd worden op iedere hoek van de straat. Nogmaals, wetenschappelijk onderzoek, het is hier al verschillende keren aan de orde geweest, toont aan dat cameratoezicht op zich criminaliteit geen slag toe brengt. Het verplaatst zich. Als u dat wilt, ook goed, maar volgens mij is dat niet het doel van het hele verhaal. Maar we wachten de reactie van het college af, we gaan het horen. Dan nog de motie van de VVD m.b.t. het MIP. Bij ons in de fractie is wat fout gegaan. We kunnen ons logo er boven zetten, want we zijn het er helemaal mee eens. Met terugwerkende kracht zullen wij deze mede ondertekenen. Wij vinden dit een prima verhaal. Niemand in de kuu, ja, u heeft gelijk hoor, de gemeente moet misschien weliswaar geen inkomenspolitiek bedrijven, maar uiteindelijk, op het moment dat deze mensen door het ijs gaan zakken, krijgen we toch met deze mensen van doen, dus we zullen toch met een oplossing moeten komen. Dan denk ik: zorg er nou voor, dat je aan de voordeur deze mensen helpt, zodat ze niet met hun kinderen heel zo'n situatie mee moeten maken, dat er geen geld is, dat ze in de kou zitten. Dat moet je een gezin niet aandoen. Daarom zeg ik, en ik benadruk dat met kracht: jongens, investeer erin bij de voordeur. Als de wethouder straks zegt: joh, het is al integraal onderdeel van ons armoedebestrijd, de punten die u aanstipt gaan wij zeker uitvoeren, als ik die toezegging krijg, dan hoef ik deze motie niet in stemming te brengen, want dan is het in kunnen en kruiken. Overigens was het ook de heer Rutte, die ik op tv heb horen zeggen, dat het rijk wel voornemens is om een bijdrage te leveren, maar dat die ook een beroep deed op de individuele gemeenten om te kijken wat zij kunnen betekenen in dit hele verhaal. Ik geloof dat ik niets gemist heb, ik dank u wel.

De heer Markus, CU: Tijdens onze bijdrage in de commissie hebben we kort teruggeblikt op de afgelopen 4 jaar. Jaren waarin we met elkaar veel hebben bereikt. Ook hebben we vooruit geblikt naar 2022, een jaar waarin wat ons betreft grote stappen moeten worden gezet op het gebied van burgerparticipatie, duurzaamheid en woningbouw. Een jaar ook, waarin we zeker nog met elkaar komen te spreken over belangrijke keuzes om te komen tot een meerjaren sluitende begroting, want financieel ziet de toekomst er wat minder rooskleurig uit, zeker ook met de berichten rondom het gemeentefonds. Wat betreft de begroting hadden we wel grote moeite met enkele taakverzwaringen. Deze waren voor ons onbekend en onvoldoende toegelicht. Dit past wat ons betreft niet in de systematiek van grof naar fijn, vandaar het raadsbrede amendement, alle complimenten zijn uitgedeeld, het was een mooie samenwerking, om deze taakverzwaringen terug te draaien en de vrijgekomen middelen te gebruiken om ombuigingen terug te draaien. Hiermee is wat ons betreft de begroting weer in lijn met hetgeen we in de kadernota hebben afgesproken, namelijk geen ombuigingen als we structureel geld krijgen van het rijk en dat hebben we ook gekregen. Dat we de taakverzwaringen uit de begroting gaan amenderen, wil niet zeggen dat we er niet in geloven. We geloven het college best dat er meer inzet nodig is op het gebied van informatievoorziening, ICT, strategische opgaven en de veranderopgave sociaal domein, maar we willen dit graag nader onderbouwd zien worden. Daarbij komt dat we het geluk hebben dat er extra structurele middelen vrij komen met de septembercirculaire, vandaar dat wij de motie om de taakverzwaringen nader te onderbouwen en te dekken vanuit de septembercirculaire en de € 6ton, die al beschikbaar was, van harte mede hebben ingediend. Dan het raadsbrede amendement en motie over de beleidsaccenten. Een bezuiniging van vorig jaar, die we hiermee misschien voorlopig terug draaien. Vorig jaar hebben we hiermee ingestemd, omdat we zagen dat de financiële tekorten, die we hadden, dat er ook iets op het

sociaal domein moest gebeuren, hoeveel pijn dat ook deed. Als we nu echter naar de begroting kijken, dan gaat er nog veel gebeuren, zeker als het gaat om de veranderingopgave in het sociaal domein. Ons inziens vallen de beleidsaccenten hier ook onder. De accenten, die we als Lansingerland hebben gelegd op situaties waar we in Lansingerland specifiek aandacht voor willen. Accenten, die een preventieve werking moeten hebben en daarmee ook bijdragen aan de veranderingopgaven op de lange termijn. Het lijkt ons dan ook verstandig om dat integraal te bekijken en met één plan te komen voor het sociaal domein inclusief de veranderingopgave, vandaar onze steun voor dit amendement en motie. Dan nog wat reacties op overige ingediende moties en amendementen. Allereerst L3B, de motie 'geen plek voor criminelen', op zich al een prachtige titel, maar het gaat wel om serieuze zaken. Ook onze gemeente ontkomt zeker niet aan ondermijning. Enkele maanden geleden was hier in het gemeentehuis samen met onze toen nog kandidaat Kamerlid Mirjam Bikker lieten we ons hier bijpraten over ondermijning en we beseften weer hoe belangrijk het is om hierop in te zetten, maar ook hoe belangrijk het is om dit landelijk aan te pakken. Wij maken ons er hard voor in Den Haag en ik hoop ook velen anderen in allerlei kamertjes waar overleg wordt gepleegd. Zonder die landelijke aanpak wordt het probleem alleen maar verschoven. Lossen we het hier op, gaan ze vanzelf naar Zoetermeer en zo verder. De motie roept op tot een meer landelijke of regionale aanpak. De vraag is echter of we hier als gemeente de kar moeten trekken. We horen graag van de portefeuillehouder hoe hij tegen deze motie aankijkt. Dan grip op het MIP van de VVD. Grip op het MIP is belangrijk en wenselijk, onze zorg bij dit soort terugkoppelingen is dat het niet moet blijven bij allerlei brieven en memo's, maar de nu gekozen oplossing met een beeldvormende avond lijkt ons prima. We zullen dan ook voor de motie stemmen. WIJ, niemand in de kou. Het standpunt bepalen van deze motie is wel een lastige, want met de gedachte van de motie zijn we het helemaal eens. Natuurlijk moeten we als gemeente in de gaten houden of mensen die het financieel al zwaar hebben niet extra worden getroffen door de stijgende gasprijzen, niet voor iedereen is € 400 afdoende. Maar om dan met een plan te komen om deze doelgroep te helpen, weten we niet of dat een goede oplossing is. Het plan moet dan ook in de raad worden besproken, dat klinkt allemaal wat ingewikkeld. De vraag aan de wethouder is dan ook in hoeverre de oproep van deze motie niet gewoon past in onze huidige wijze van werken. We hebben allerlei kanalen, Schuldhulpmaatje, Humanitas, vele anderen, die al zicht op mensen hebben die het minder hebben en ook via ons reguliere armoedebeleid. De heer Hoek gaf het al aan: als het daarbinnen opgelost kan worden, dan lijkt ons dat een fantastische oplossing en dan is de motie een mooie oproep om dat extra scherp neer te zetten, maar in onze optiek overbodig. Het tweede deel van het dictum is wat ons betreft prima, dat je oproept tot een publiekscampagne om te wijzen op het feit dat mensen, als ze dat goed aangeven, bij allerlei energiebedrijven niet direct afgesloten worden. Dan het GL-amendement voor het zwembad: dat lijkt ons prima, dat zullen we van harte steunen, om te kijken of we met dat geld kunnen onderzoeken of we het zwembad verder kunnen verduurzamen. Dan het amendement Horti Science, daar moesten wij wel een beetje om glimlachen. Zo'n specifiek bedrag en minder goed onderbouwd, dat roept natuurlijk om vragen. De € 5.000 ervan afhalen, dat maakt het bedrag wat logischer, je kan er ook € 1.205.000 af halen, dan is het nog logischer, dat is natuurlijk niet helemaal waar. Plukbermpjes klinkt echt sympathiek, maar we vragen ons wel even af in hoeverre het haalbaar is. Als het geld op is, blijven die plukbermpjes dan bestaan? Anders is het een heel kort leven beschoren. We wachten even de reactie van het college af. Maar nogmaals: we moesten wel glimlachen om het amendement. Dan tenslotte digitale dienstverlening van de PvdA. Daar is al veel over gezegd, het klinkt allemaal heel sympathiek, ik denk dat iedereen er ook achter staat. De vraag is even in hoeverre dit al gemeengoed is en in hoeverre deze motie nog wat bijdraagt. Ook hierover wachten we nog even de beantwoording van het college af. Dank u wel.

Mevrouw Den Heijer, D66: D66 is ook blij, dat we als raad elkaar hebben kunnen vinden in deze moeilijke tijd. Om u niet langer in spanning te houden: D66 zal straks instemmen met dit geamendeerde besluit, met deze begroting. Dit, hoewel de titel de lading niet helemaal dekt. Daar hebben we het de vorige keer ook al over gehad. Het zou beter kunnen heten: schaatsen op dun ijs. Of: sturen in de mist. Dit ook in de wetenschap dat we volgend jaar voor nieuwe bezuinigingsronden staan of misschien wel meerdere rondes. Het is dan onze uitdaging opnieuw om tot integrale afwegingen te komen met een meerjarige blik op de toekomst. Al onze punten en zorgen, het is al vaker terug gekomen, hebben een plek gekregen in moties en amendementen. Die gaan over het terugdraaien van bezuinigingen, de ombuigingen, de beleidsaccenten, het verder uitwerken van de taakverzwaringen. Daar hebben we 2 moties en 2 amendementen bij gehad en daar staat ook onze naam bij. Over duurzaamheid, een belangrijk punt. We vinden het belangrijk, dat de inzet kracht wordt bijgezet door goed te kijken naar onze eigen vastgoed. Daarom dienen we ook het amendement in voor het onderzoek verduurzamen zwembad. Wij zien deze in de categorie laaghangend fruit. Ik heb een overzichtelijke tabel gemaakt, maar in mijn scherm komt het redelijk onoverzichtelijk terug. Dan de plukbermpjes, perkjes. We zijn er natuurlijk niet op tegen, plukbermen op zich, maar om het zo met een amendement te regelen vinden wij niet heel erg handig. Ook het bedrag van Horti Science: dat is nog helemaal niets. Het is ergens opgenomen en er schijnt een hek omheen te staan, maar het is nog helemaal niets. Wat ons betreft had het zo uit de begroting gekund. We vinden het dan ook niet passend om daar € 5.000 uit te halen, want we hebben het nog niet. Het volgende gaat over verbetering dienstverlening voor inwoners van PvdA. Dienstverlening, daar zijn

we hartstikke voorstander van, maar ik weet niet zo goed of dit met een motie moet worden geregeld of dat we dit al doen. We zijn dan ook wel benieuwd waar de PvdA de nadruk op legt wat dan niet goed gaat, want misschien is het handig om daar bij stil te staan en dat probleem vast te pakken. In eerste instantie denken we dat het overbodig is, maar we wachten de discussie af en wat de wethouder erover te melden heeft. Dan de motie 'geen plek voor criminelen'. Wij waren een beetje verbaasd dat deze motie kwam, want wij horen eigenlijk de burgemeester regelmatig met trots vertellen hoe bekend onze aanpak is en hoe die wordt gewaardeerd. We krijgen ook regelmatig een update van alle ontwikkelingen. Dan snap ik deze motie niet zo goed. Is het dat de burgemeester het niet goed doet? Dat u daarom deze motie heeft gemaakt? Of is het als een steuntje in de rug? Wat ons betreft lijkt het overbodig, maar dat zou ik van de burgemeester willen horen, hoe hij dit opvat. Als hij het ziet als een steuntje in de rug, dan is het prima. Dan over grip op het MIP. Ik zie dat veel partijen hier hun naam onder hebben gezet en het steunen. Ik heb het eigenlijk een beetje langs me heen gelezen, want ik zag in mijn agenda een beeldvorming komen, dus ik dacht: dit wordt toch al geregeld? Maar blijkbaar is het meer dan dat, dus daar ga ik nog even goed op studeren. Dan de motie over 'niemand in de kou'. Die tekenen we natuurlijk mee. We hebben ook al eerder mee gestemd met de CU, die hier ook aandacht voor vroeg. Ik denk dat het erg belangrijk is om hier aandacht voor te hebben. Uiteraard voeren we geen inkomenspolitiek, maar we krijgen natuurlijk wel te maken met de mensen, die hier zo meteen de dupe van zijn, dus het is goed om daar even de vinger aan de pols te houden, zo zie ik het maar. Ik las in het AD, dat ook Zoetermeer daarover heeft gestemd om ook vinger aan de pols te houden in die gemeente. Ik denk dat het goed is als wij dat ook doen. Dan ben ik er doorheen. Dan hebben we nog cameratoezicht, die niet is ingediend, maar waar we het nu toch allemaal over gaan hebben, dat is wel grappig. Eerst was het een motie, maar nu hoor ik VVD en CU vragen om een toezegging van de burgemeester. Is het nou een verkapte motie of doen we het op deze manier? Ik wil alleen meegeven in de discussie, dat wij absoluut geen voorstander zijn van cameratoezicht. We hebben het de vorige keer erover gehad. Tijdelijk toezicht kan wel, maar niet permanent. Als de burgemeester daar een toezegging over doet, dan wil ik dat even goed bespreken, want er is geen raadsbrede vraag. Daar wil ik het bij laten. Dank u wel.

De heer Ruijtenberg, GL: Ik wil graag beginnen met de moties en amendementen, die ingediend zijn, voordat ik bij onze eigen 2 amendementen kom, en daarbij zal ik van groot naar klein gaan. L3B, geen plek voor criminelen. Toen ik het las bevreesdde het mij. Een partij die lokaal is en zich altijd beroept op lokale politiek, gaat hier eigenlijk de regio en het rijk in, om daarmee te ondersteunen wat wij doen. Dat was mijn eerste bevreesding daarin. Als ik het lees, vindt ik het wel een sympathieke motie. Kwaliteit van wonen is niet alleen een stapel stenen ergens neergooien, maar het gaat ook over je prettig voelen in je omgeving. Criminaliteit kan ervoor zorgen, dat je je niet prettig voelt in jouw omgeving, als het ondermijning is, maar ook als het fietsendiefstallen zijn of nagefloten worden, jongedames of jongetjes. Deze fractie is dan ook regelmatig stevig op criminaliteit, omdat wij veiligheid bij uitstek als een sociaal en dus links thema zien. Echter, wat deze motie toevoegt aan het beleid dat we nu al hebben binnen onze gemeente, is ons niet helemaal duidelijk. Volgens ons is onze aanpak al heel erg goed, u geeft dat zelf aan, de burgemeester vertelt er regelmatig over, dus we twijfelen nog heel erg over deze motie. Onze definitieve positieve positie is afhankelijk van het oordeel van de portefeuillehouder. We zeggen niet per definitie nee, maar we houden het nog even in beraad. De VVD grip op het MIP, dat hebben wij mede ingediend, het is gewoon een heel goede motie. Het is een oproep aan het college en toekomstige colleges om nog beter te onderbouwen hoe we gaan investeren, om ons daarin mee te nemen in beeldvormende avonden. Het kan voorkomen dat we in een situatie komen, waarin we nu zitten, met raadsbrede amendementen en moties. Wat ons betreft hartstikke goed, we hebben hem van harte mee ingediend. Dan 'niemand in de kou'. GL was de eerste fractie die mee tekende, toen het voorstel van WIJ op tafel kwam, omdat wij dit als een belangrijke motie zien, om ons sociale gezicht te laten zien van Lansingerland. Het klopt dat wij als gemeente niet aan inkomensbeleid doen. Aan de andere kant zijn we ook gewoon verantwoordelijk voor o.a. de bijstand, dus ook daar doen we wel iets aan inkomen. Waar we echter wel verantwoordelijk voor zijn in de meest brede zin van het woord is het welbehagen van onze inwoners. Dat ze er warm bij zitten, en dan bedoel ik letterlijk er warm bij zitten, is een vorm van welbehagen. We doen ook aan welbehagen door mee te werken aan schuldhulpverlening. Andere hebben het ook al genoemd: kan het niet in de reguliere werkwijze van schuldhulpverlening? Wij zien dit als een aanvulling daar op. Op het moment dat je je energierekening niet kan betalen, maar je moet hem wel betalen, want je wilt niet afgesloten worden en die € 400 is misschien niet voldoende, dan ga je het ene gat dichtend door een ander gat te creëren, op voedsel, op sport of op andere dingen, maar er gaat iets gebeuren met die gezinnen. In het kader daarvan vinden wij het ontzettend belangrijk dat we ons sociale gezicht daarbij laten zien. Dan de PvdA over digitale dienstverlening. Ik zou bijna de heer Jumelet willen citeren, die heel vaak bij moties en amendementen roept: welk probleem lossen we hiermee op? Ook voor GL is het niet helemaal duidelijk welk probleem we hiermee oplossen. In onze fractie zijn er weinig tot geen signalen, dat het echt een urgent probleem is, ik heb het ook verder gehoord vanuit de omgeving van waar ik woon. Ik zou graag van de PvdA wat meer duiding willen zien ze ertoe gekomen zijn, dat er inderdaad een probleem is. Als de duiding van de PvdA goed is en ook het antwoord van de wethouder is naar wat wij denken, dan gaan we die natuurlijk wel steunen, maar we laten het nog even in het midden. Dan hebben we 2 moties en 2 amendementen ingediend, die

raadsbreed ingediend zijn. Eigenlijk moeten we daar een compliment aan onszelf geven als raad. We werden hier geconfronteerd met een begroting, een septembercirculaire en andere dingen, waar we gewoon niet gelukkig van werden. Het paste niet in het beleid dat we voorstaan, in de onderbouwingen was het slecht aangegeven in de begroting, ook mondeling was het slecht onderbouwd. We vonden er allemaal wat van, maar we vonden met name in eenheid dat het zoals het er nu uit zag het niet moest gebeuren. De heer Van Doorn heeft daartoe initiatief genomen, ik complimenteer hem daar nog een keer mee, om een raadsbrede meeting op te zetten waarbij we allemaal onze punten kwijt konden. Dit is gekomen tot 2 goede amendementen en 2 goede moties, waarvan we denken dat die echt wel ergens voor staan. Ik denk dat het goed is, dat we nu een begroting laten zien, die in balans is. Je kan er nog steeds met allerlei plussen en minnen wat van vinden, maar raadsbreed doen we dit hartstikke goed met zijn allen. Ik denk dat dit uniek is in de Nederlandse politiek en het is zeker uniek in de Lansingerlandse politiek, dat we zo raadsbreed een begroting, oppositie en coalitie, corrigeren naar wat we wel willen. Dat is voor onszelf allemaal een felicitatie waard. Dan de 2 amendementen die wij zelf indienen, eerst Horti Science, de plukbermen. Het klopt dat Horti Science niet in de begroting staat gebudgetteerd. We weten niet wat we er voor willen, maar we weten wel dat we er € 1.205.000 voor nodig hebben. Als je zo'n bedrag erin zet, dan ga ik ervan uit, dat je ook daadwerkelijk wel weet wat je er eigenlijk mee wilt, anders had je ook € 1,3mln kunnen doen of € 1,1mln of € 1mln, noem een bedrag, maar dit is zo'n gespecificeerd bedrag. Ik kan me niet aan de indruk onttrekken, dat men hier meer weet dan wat eigenlijk in de begroting staat. Overal wordt verder gesproken over € 1,2mln. We hebben zo iets van: het is ons inziens belangrijker dat de jeugd en inwoners van Lansingerland geconfronteerd worden met fruitbomen, struiken waarbij ze kunnen zien wat er daadwerkelijk gebeurt in de natuur. Het onderhoud kan bij voorkeur door bewoners zelf gedaan worden, maar kan ook in de reguliere stroom gedaan worden. Als we het nu hebben over laaghangend fruit, dan is dit helemaal laaghangend fruit. Ik roep u op om het te overwegen, om ook hier aan de maatschappij aan te geven: dit kunnen wij. Dan het zwembad. Ik dank de fracties, die reeds mede ingediend hebben of steun hebben aangegeven. CDA en VVD vroegen zich af of dit wel nodig is. Ik verwijs nog even naar de brief, het nummer staat erbij, dat is makkelijker zoeken. Daar staat: om aan de toezegging te voldoen is een bedrag nodig van € 18.750 excl. btw, het onderzoek duurt na opdrachtverlening 5 maanden. Was het maar zo makkelijk als de heer Hoek zegt: we zeggen gewoon dat we dit willen en daar dienen we een begroting voor in, geef een offerte en we gaan het doen. De realiteit leert ons dat zeker een complex gebouw als de Windas, dat het gewoon moeilijk is. Die afgerond € 19.000, het is gewoon moeilijk om echt goed onderzoek te doen voor de verduurzaming. We willen allemaal die verduurzaming, we vinden dat het belangrijk is als raad. We vinden dat we dan ook moeten zeggen: dat geld, zodat we echt onderzoek kunnen doen op een goede manier. Simpelweg isoleren is niet afdoende, omdat het een jong gebouw is. Dit onderzoek is echt nodig. Het is een relatief kleine uitgave, waarmee we daarna miljoenen kunnen besparen. Ook voor de partijen die nog twijfelen: ik zou van harte meegaan in dit amendement en om de brief nog eens goed te lezen. Als laatste de motie, die geen motie is, maar waar we het wel uitgebreid over hebben: camerabeleid. Ook hierbij sluit ik me aan bij de woorden van mevrouw Den Heijer: als de burgemeester hier een toezegging op doet, heeft hij geen raadsbrede steun. Net als de heer Hoek zijn we van mening: cameratoezicht is repressief, het is invasief op privacy, het is contraproductief, want we verplaatsen van de ene kant naar de andere kant. Als je echt iets wilt doen aan preventie, dan zou ik zeggen: het geld dat hiermee gemoeid is, investeer dat in een straatcoach of jongerenwerker. Eén ervan levert veel meer op dan alle cameratoezicht. Daar wil ik het bij laten. Dank u wel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: We hebben stevige debatten gevoerd bij de kadernota en ook bij de gezamenlijke commissievergadering rond de begroting. De PvdA-fractie is net als andere fracties blij dat we samen in deze raad 2 amendementen en 2 moties hebben opgesteld, waarmee we de onverwachte en tot dusverre nog niet goed onderbouwde intensiveringen van het college voorlopig hebben teruggedraaid en ook de bezuinigingen die bij de kadernota nog op tafel lagen. Het deed ons pijn, dat het sociale domein opnieuw de klos leek te worden als gevolg van bezuinigingen. Bezuinigingen die volgens onze fractie niet nodig waren, omdat het rijk met een forse compensatie voor de jeugdzorg zou komen. Inmiddels is ook zeker, dat de septembercirculaire positief uitpakt over de komende jaren. We zijn ook blij, dat we raadsbreed, dat was steeds een vurige wens van de PvdA, dat we in ieder geval voor 2022 de € 255.000 bezuiniging op de beleidsaccenten sociaal domein kunnen laten vervallen. Het liefst zouden we na 2022 hierop ook niet bezuinigen, want door de jaren heen hebben we gezien dat ze grote waarde hebben gehad voor het sociale domein, voor de mensen die het hard nodig hebben. Bij de eerste begrotingswijziging kunnen en zullen we integraal verder afwegingen maken of we structureel de bezuinigingen kunnen terugdraaien. Ik denk dat het goed is om dat samen met de intensiveringen, die dan voor liggen, te bespreken. Ik wil me wel aansluiten bij de woorden van de heer Hoek, dat hebben we ook al eerder kenbaar gemaakt. Het hele proces verdient geen schoonheidsprijs. Het college leek achter de feiten aan te lopen als het gaat om middelen die vanuit het rijk zouden gaan komen. Er lagen te lang bezuinigingen op tafel. Ook bleef het college tamelijk geforceerd beschutting zoeken in haar onderbouwing van de begroting bij de onzekerheid over de toekomst van het gemeentefonds. Dat blijven wij een gelegenheidsargument vinden, want een nieuwe regering moet zich daar eerst over gaan buigen, het duurt nog zeker tot 2023 voordat daar uitsluitsel over is en misschien pakt het helemaal niet zo

negatief uit als het nu wordt voor geschilderd. We vonden het niet nodig om daar nu al politiek zo zwaar op te gaan anticiperen. We gaan afstemmen op een sluitende begroting voor 2022 en daar kunnen we gezamenlijk trots op zijn en daar is ook de PvdA bijzonder blij mee. Dan ga ik nu over naar de moties en amendementen. De 2 moties en 2 amendementen heb ik net besproken, die intensiveringen voorlopig on hold zetten en de bezuinigingen op de beleidsaccenten in ieder geval voor 2022 terug draaien, daar ga ik verder niet meer op in. Ik ga naar de motie over verbetering dienstverlening aan inwoners voor wie de digitale gemeente moeilijk toegankelijk is. Ik heb al uitgelegd om wie dat gaat, dat gaat over inwoners die moeite hebben om om te gaan met digitale communicatiemiddelen en dus juist graag iemand in persoon preken, het liefst face-to-face als dat kan. Het gaat om mensen die juist ondersteuning nodig hebben, het gaat om ongeletterde mensen en mensen van hoge leeftijd. Wat heeft de PvdA nou gehoord, wat blijkt u nog niet ter ore was gekomen? Wij hebben gehoord van de ASD zelf, van Vluchtelingenwerk, ook van Humanitas, van allerlei organisaties die zich inzetten voor mensen die hulp nodig hebben om bepaalde ondersteuning te vinden bij de gemeente, dat dat vaak bijzonder moeizaam gaat, dat het heel veel tijd en moeite kost voor vrijwilligers om uiteindelijk de persoon in kwestie in contact te brengen met de gemeente. Wij zeggen niet dat het altijd slecht gaat, heel vaak gaat het wel goed en ik denk dat de welwillendheid van de wethouder en ook van de ambtenaren er zeker is, maar er kan nog een verbeteringsslag plaats vinden, want je kan niet alles of een groot deel van die taken bij de vrijwilligers leggen. Dit roept puur op om opnieuw in gesprek te gaan en te onderzoeken in gesprek: hoe is de dienstverlening nou voor inwoners, die moeite hebben met de digitale service. En te kijken of het beter kan. Waar ligt het nou aan? Kunnen we elkaar daarin vinden? Daar gaat het om. Ik kom nu bij de plukperkjes. Wij staan natuurlijk positief tegenover plukperkjes of plukbermen. Extra groen is altijd goed. Misschien zien we nog wel liever een aantal bomen geplant die schaduw geven, maar het gaat hier over plukperkjes. Wij sluiten ons wel aan bij een aantal andere fracties, die al heeft gezegd: dit bedrag voor Horti Science komt ook niet uit de lucht vallen, daar gaan we later nog een uitgebreid besluit over nemen. We vinden het wat vreemd om daar nu € 5.000 van af te snoepen. Wij kunnen dit amendement niet steunen. Geen plek voor criminelen van L3B en VVD: een aantal andere fracties heeft gevraagd wat we hiermee oplossen. Wij zien hier vooral een motie in, die eigenlijk de regionale aanpak wil versterken en ook wil benadrukken als het gaat om het voorkomen en aanpakken van ondermijning en ook een oproep om te kijken hoe die kosten, die je daar voor maakt, structureel vergoed kunnen worden. Ik denk dat dit op zich een goede motie is, het gaat over een heel belangrijk onderwerp. We willen graag nog wel horen hoe de portefeuillehouder hier tegenaan kijkt, of hij dit een prettig steuntje in de rug vindt. Grip op MIP, een prachtige titel, konden we altijd maar van zulke pakkende titels bedenken, ik zal het zelf beter proberen te doen. Wij zijn mede indiener, we zien het als een stap om steeds grip te houden op de begroting, ze zoveel mogelijk sluitend proberen te houden voor een zekere toekomst van Lansingerland. Met name het laatste bullet van de overwegingen, dat je iedere keer opnieuw afwegingen kunt maken als er zich wijzigingen voordoen, dat je als raad daarin goed wordt meegenomen, dat vinden wij een belangrijk aspect. Niemand in de kou, daar zijn we ook van harte mede indiener, daar heeft een aantal andere fracties ook het e.e.a. over gezegd. Er wordt bijvoorbeeld gezegd: er zijn toch allerlei vrijwilligersorganisaties als Schuldhulpmaatje, die zich daarvoor inzetten. Dat klopt, maar dan blijf ik bij een eerder punt, dat ik al best vaak heb gemaakt: leggen we niet teveel neer bij allerlei vrijwilligersorganisaties? Is het niet goed om als Lansingerland breed nu goed te kijken: kunnen we mensen die echt in de knel komen mogelijk gaan helpen met het betalen van de energierekening als dat echt lastig wordt? Zo'n publiekscampagne, daar kan je natuurlijk niet tegen zijn sowieso. Ik ga door met 'lekker chillen komend voorjaar'. Ook daar van harte mede indiener. Oh, die is vreemd, sorry. Ik zie al uit naar het voorjaar, dan ga ik lekker bij de heer Hoek in het parkje voor de deur zitten. Ik zal me heel rustig houden. Ik kom bij het zwembad aan, het amendement voor het zwembad. Ik vind het heel belangrijk en met mij mijn hele fractie, dat we ook het gemeentelijk vastgoed zo snel mogelijk verduurzamen. Als dat onderzoek vraagt en als daar ook een bepaald bedrag voor nodig is, en dat is in dit geval zo, dan moeten we dat ook doen, want als je geen goed onderzoek doet, dan neem je misschien de verkeerde maatregelen, dan ben je uiteindelijk duurder uit, dus ik denk dat het goed is om hier wel geld voor vrij te maken in deze begroting en zorgvuldig te onderzoeken hoe we dat zwembad zo snel mogelijk kunnen verduurzamen. Cameratoezicht stond er eigenlijk niet meer op, maar ik sluit me aan bij de heer Hoek en de heer Ruijtenberg, die naast me zit. Ook wij zijn geen groot voorstander van cameratoezicht. De heren hebben al heel goed uitgelegd wat je veel beter kunt doen. Dank u wel.

De voorzitter: Daarmee zijn we aan het eind van de eerste termijn van de raad. U bent heel dicht in de buurt van de 8 minuten gebleven, dus complimenten. Het is half negen afgerond. Ik zou 10 minuten willen schorsen, de wethouders kunnen dan even verantwoord stroomlijnen. Dan gaan we over een minuut of 10 verder, dat is uiterlijk kwart voor.

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering en we gaan naar de wethouder financiën, van of voor de financiën?

Wethouder Van den Beukel: Ik ben van de financiën. Dank aan alle woordvoerders van deze raad voor hun inbreng bij dit belangrijke stuk, dat op de agenda staat vanavond: de begroting 2022. We hebben het ergens over. Soms is het saai, maar uiteindelijk gaat het gewoon over bestedingen, die de samenleving dienen. Het is mooi, dat daar waarderende woorden over zijn gesproken, ook kritische woorden, maar ook waarderende woorden over de lange aanloop die dit proces heeft gehad. Want het is nogal wat. Op één avond spreek je over de begroting, maar feitelijk ben je er al sinds het voorjaar mee bezig. Toch bijzonder, hoeveel tijd dat eigenlijk vraagt, hoeveel aandacht het vraagt, hoeveel werk het vraagt om die keuzes voor te bereiden en tot een goed besluit te laten komen. Daar heb ik alle vertrouwen in, dat we tot een goed besluit zullen komen deze avond. Er zijn veel zaken gezegd, veel zaken ook op de beleidsterreinen van mijn collega's. Ik heb slechts een paar punten. Beginnen bij het begin, bij de turbulentie in financiële zin, die gemeenten treft. Niet specifiek Lansingerland, maar gemeenten in Nederland. Ik heb het ook in de commissie gezegd, dan heb ik het over de septembercirculaire, dan heb ik het over de cao, de heer Van Doorn refereerde eraan, 3,9%, een mooi bedrag voor werknemers of werkzoekenden, die nog een mooie werkplek zoeken, maar ook weer een grote verandering op financieel gebied. De jeugdzorgmiddelen zijn genoemd. Er is heel veel turbulentie. Dan zijn er mensen die zeggen, vaak retrospectief: ik heb het gezien, ik heb het verteld, u heeft het toch gehoord, de jeugdzorgmiddelen kwamen er toch aan in het voorjaar? Jazeker. De heer Hoek dicht zichzelf zelfs profetische gaven toe. Als protestant wil ik dan even citeren uit Mattheüs, daar staat: hoed u voor de valse profeet. Laten we een beetje oppassen met dat soort termen, maar dat terzijde. Profetische gaven wil ik toch een beetje thuis laten, voor zover ik erover zou beschikken, als het gaat om financiën. We proberen hier toch te sturen, misschien in de mist, maar toch te sturen op de zekerheden die er wel zijn. Een beetje prudent te zijn, zodat we kunnen omgaan met tegenvallers, die ook kunnen optreden. Die zekerheden kennen we nu in belangrijke mate, maar de onzekerheden blijven er ook. De cao is al genoemd, ik noem hier nog een keer de herijking van het gemeentefonds. Daar kunnen we optimistisch over zijn zoals mevrouw Verhoef, je kan er ook pessimistisch over zijn, zoals wellicht anderen in deze zaal. We doen het, wat het college betreft, met name met de zekerheden die we hebben. Daarom het voorstel van het college aan uw raad, deze begroting. En tegelijkertijd, inderdaad, het is vaker genoemd: de transparantie naar uw raad over waar onze middelen heen gaan en wat andere keuzes zouden zijn. Dat is een risico, want die transparantie biedt inzicht en biedt dan ook de knoppen waaraan mensen kunnen gaan draaien. Tegelijkertijd, dat is ook goed in een dual stelsel, dat de raad zijn budgetrecht ook goed kan uitoefenen. Daar heb je grip voor nodig. Niet alleen grip op het MIP, maar ook grip op die andere uitgaven in de begroting. Dan een beetje meer inhoud. Er is veel gezegd, en in de commissie heb ik er ook iets over gezegd, over het proces met name op het vlak van de intensiveringen, die zijn voorgesteld in de begroting versus de kadernota. Ik ben een fan van sommige politieke series o.a. van Yes, Minister. Daar ben ik laatst een quote tegen gekomen, die een beetje van toepassing is op dit vlak. Sir Humphrey zegt tegen zijn collega: the minister thinks he doesn't exist unless he is shown in the media. Dat is een stuk ijdelheid, dat veel bestuurders treft en misschien wel raadsleden. Dat je denkt dat je pas bestaat als er over je wordt geschreven in de krant. Dat geldt ook een beetje voor uitvoering. De intensiveringen gaan over uitvoering. Het is niet iets, waar je nou grote koppen van in de krant krijgt. Daar word je niet populair van, het is ook niet heel sexy. Het zijn intensiveringen, die geld kosten en die naar het oordeel van het college nodig zijn. Op die manier ontraden we het amendement, omdat het dat voor nu eruit schraapt. Tegelijkertijd ben ik wel blij te horen dat ook uw raad zegt: we nodigen u wel uit, geacht college, om die voorstellen nader te onderbouwen en dat een beetje snel te doen en dan vertrouwen we erop, dat die onderbouwing goed zal zijn. Alleen, we hebben hem wel nodig. We hebben die onderbouwing nodig om er volmondig ja tegen te zeggen. Er wordt al hard aan gewerkt en bij de begrotingswijziging komt dat naar u toe, mocht uw raad besluiten, ondanks het advies van het college om het amendement en de motie aan te nemen. Het laatste woord daarover. De uitvoering van uw plannen, van al onze plannen, of het nu gaat om control, om IT, om landschap, dat vraagt uiteindelijk mensen en die mensen hebben we hard nodig. Zoals ik zei: de cao biedt daar misschien extra ruimte voor, extra wervingskracht en tegelijkertijd: het is echt wel urgent. Die urgentie zullen we goed gaan onderbouwen naar u. Een ander stukje, dat ik nog wil raken, een laatste voor mijn termijn, dat is het MIP. Er is een motie ingediend en die kan het college wel ondersteunen. Het lijkt heel passend, gelet op het gesprek dat we voeren en de verdere doorontwikkeling van het MIP, om op die manier te werk te gaan. Het MIP was een paar jaar geleden meer rudimentair dan het nu is. Er wordt een goede categorisering aangebracht, op allerlei manieren is het in ontwikkeling en is het de ambitie van het college om u er meer grip op te geven. Zo'n jaarlijkse beeldvorming is een verschil met de beeldvorming die we binnenkort hebben. Het zou een incident zijn als het niet zo zou zijn als uw raad zich uitspreekt over het structureel willen organiseren van dat type beeldvormingen. Dat is een prima motie wat het college betreft. Tot slot, mijn collega Cnossen zal er nader op ingaan, over energie. Het gaat hier vandaag inderdaad over de energieprijzen en de impact ervan op consumenten. Ik wil toch even benoemen: in Lansingerland Home of Horti Science, in deze tuinbouwgemeente, hebben energieprijzen ook heel veel invloed op onze tuinders. Er zijn tuinders die momenteel hun kas leeg laten staan, minder productief laten zijn vanwege die hoge energieprijzen. Gelukkig zijn er ook voorlopers, die druk zijn met

aardwarmte of elektrificatie, die minder gevoelig zijn voor de hoge aardgasprijzen. Het thema beroert een groot deel van onze ondernemers en ik denk dat het belangrijk is, dat we daar oog voor hebben. Daar gaat de motie niet over, dus die laat ik even specifiek aan de collega over. Tot zover wat mij betreft.

Wethouder Fortuyn: Ik heb vanavond goed geluisterd naar hetgeen gezegd is vanavond. Ik heb ook het goede gevoel, dat we met elkaar dezelfde doelen nastreven. Er zijn wat amendementen ingediend en één daarvan is het verduurzamen van de Windas, om die te versnellen bij het gasloos maken. Ik wil er als volgt op reageren. Iets dood maken met een blijde mus, dat is het omdraaien van een bekend spreekwoord, heeft alles te maken met het feit, als we deze motie niet aan zouden nemen, we eigenlijk niet weten of de uitkomst is een blijde mus. Wij willen als college toch graag deze motie omarmen. Waarom? Wij hebben met elkaar afgesproken, dat we de eerste slag doen met de PVT panelen en de zonnepanelen. Dat levert een goed rendement op, dat levert op korte termijn een enorme CO2-reductie op. We hebben toen aangegeven op aandringen van GL: wij willen hem eigenlijk gasloos. Daar heb ik een toezegging op gedaan, dat is toezegging 2021-051, waarin ik aangegeven heb dat wij daar jaarlijks een update over geven. Wat wij in eerste instantie in de voorstellen van PVT en de zonnepanelen hebben gedaan, is het advies van Sweco, dat geen diepgaand maar wel een eerste advies was. Het pand dat we hebben bestaat zo'n 10 jaar, is goed geïsoleerd en de ontwikkelingen in geothermie, maar ook PVT, maar ook in warmtepompen is iets wat dagelijks aan het veranderen is. Wacht er nou even mee, het pand is nog te nieuw, daar moeten we zwaar op afschrijven en bovendien is het een ingewikkeld proces. In die zin hadden we gezegd: laten we de tijd nemen. Maar goed, desondanks wordt erom gevraagd. Ik denk op zich dat het wel goed is. Een offerte aanvragen heeft niet zoveel zin, want dan gaan ze kijken wat we nodig hebben en dat gaan ze gewoon vervangen, maar er wordt niet gekeken of we het stapsgewijs kunnen doen, want ik vermoed dat het stapsgewijs gaat werken, want het is nogal een enorme installatie. De geothermie, de WKO, warmte/koude opslag. Zonder onderzoek doen we niets. Desondanks zeg ik: laten we hem toch maar aannemen, want dan weten we in ieder geval zeker of we op de goede weg zijn, dat we in ieder geval een spade dieper gaan. Het zou zomaar kunnen zijn, dat we een mooie motie aannemen en de uitkomst is gewis. Je zou zomaar iemand blij kunnen maken, dus een blijde mus, wat uiteindelijk een dode mus blijkt te zijn. De uitkomst is ongewis, maar het college omarmt hem wel om deze aan te nemen. De voorzitter: Dank voor dit nieuwe gezegde: iets dood maken met een blijde mus.

Wethouder Crossen: Ik hoop, dat ik een blijde mus blijf. Ik wil beginnen met de motie, die de heer Hoek heeft ingediend: niemand in de kou. Daar zijn we het allemaal mee eens. Wat zal het lastig zijn voor mensen als dit boven je hoofd hangt, terwijl je al zoveel onzekerheid hebt over je financiën, want het treft weer een doelgroep waarvan we denken: weer, weer, weer. Dus helemaal met u eens om er zeker aandacht aan te geven. Maar ik wil u eigenlijk vertellen dat het onmiddellijk al kan beginnen. We hoeven daar geen onderzoek naar te doen, we hebben, dat heeft u van andere raadsleden ook gehoord, een beleid armoedebestrijding en daar past dit in. We hebben heel veel organisaties die juist met deze doelgroep vaak in gesprek zijn en daarin willen we het tweede deel, de publiekscampagne, uiteraard in opnemen. Wat is een publiekscampagne? Je gaat niet in de Heraut een artikel schrijven, je moet deze mensen echt persoonlijk aanspreken. Dat is de bedoeling, dat we via bijvoorbeeld het spreekuur samen doen, actief. We hebben de kalender weer klaar staan, veel voor een beetje kalender, dus allemaal middelen om deze doelgroep te wijzen op de mogelijkheden. De heer Hoek: Daar ben ik natuurlijk reuze blij mee, alleen, de cruciale vraag is natuurlijk als je het hebt over compensatie dan zal je daar wel iets van moeten vinden. Ik snap dat u zegt: we hebben in principe de bewoners in beeld. Prima, dan hoeven we geen onderzoek te doen. Maar hoe gaat die compensatie er dan uiteindelijk uit zien? Daar roept de motie ook toe op: we moeten die mensen enigszins tegemoet komen. Hoe ziet dat er dan uit? Zegt u op voorhand: wij gaan dat doen en ik koppel u daarover terug. Hoe gaat dat? Wethouder Crossen: U bent een beetje snel, want ik wilde nog wat meer vertellen als u het goed vindt. Uiteraard, de compensatie van het rijk is duidelijk, alle mensen krijgen die. Ik hoor al van prachtige acties in kerken: laten wij onze compensatie geven aan mensen die dat misschien harder nodig hebben. Op die manier kan ook de samenleving in actie komen. Maar ik probeer juist te betogen, dat juist deze doelgroep bekend moet zijn bij degenen, die ook met armoedebestrijding bezig zijn. Juist in deze gemeente is er altijd integraal beleid op gezinnen waar problemen zijn, schulden zijn en daar zijn ze bekend. U zegt: vertel dat ze bij de energiemaatschappij moeten aankloppen om een regeling. Dat soort dingen zal je ze inderdaad in een heel vroeg stadium moeten vertellen. Punt is wel, dat we nog niet precies weten wanneer iemand in de problemen komt. Ik weet niet hoe het bij u is, maar bij ons is er een jaarafrekening in april of zoiets, dan zie je wat er gebeurt. Dat kan natuurlijk bij iedereen verschillend zijn. Mensen kunnen ook nu al in de problemen zijn. Wat ik wil zeggen, is dat ze ook nu al kunnen aankloppen en dat ze altijd kunnen aankloppen bij financiële problemen, juist deze doelgroep. Daarom ontraden wij u de motie om een onderzoek in te stellen, omdat dat overbodig is, omdat ons beleid en onze voorzieningen al voldoende zijn om deze groep op te vangen. Het zou kunnen zijn, dat in de loop van de tijd blijkt dat het of heel veel is, dat we richting de raad iets over het budget moeten vertellen. Het zou kunnen zijn, dat het college extra beleidsregels op moet stellen, omdat het niet helemaal past, maar daar gaan we voor

zorgen. De heer Hoek: Helder, maar het onderzoek richt zich met name op de vraag of de landelijke compensatie voldoende is, niet dat we die mensen in beeld hebben, want daarvan zegt u die in beeld te hebben. Is die landelijke compensatie nou voldoende? Daarvan denk ik dat het niet zo is en dan moeten we doorschakelen. Wethouder Cnossen: Daar heeft u gelijk in. Maar het is niet zo, dat wij zomaar iedereen kunnen gaan compenseren. Mensen zullen echt aan moeten kloppen, zoals bij alle problemen met financiën moet dat eerst in beeld gebracht worden om daar wat mee te kunnen doen. Ik zeg u: daar zijn de normale kanalen voor en ik zou het graag daar willen laten, omdat het ambtelijk apparaat daar al helemaal op ingericht is en ook onze maatschappelijke partners Humanitas, Kwadraad, overal waar deze mensen bekend zijn, dus dat hoeft niet extra te gebeuren. Die publiekscampagne, we kunnen u omarmen daarin, dat we dat zeker gaan doen, maar misschien is het overbodig om dat in een motie aan te nemen. Dat over deze motie. Dan ga ik naar mevrouw Verhoef kijken, zij heeft een amendement en een motie ingediend over wat ik maar even snel samenvat over de beleidsaccenten. Over het amendement wil het college naar voren brengen, dat de raad uiteraard budgetrecht heeft, dat weet u met zijn allen. Dit is een overheveling van een budget en wij laten het aan de raad om hier een uitspraak over te doen. Over de motie die u daarbij indient, dat is wat meer een nuance: wanneer ga je er wat van zien? Incidentele gevolgen van het omzetten dit budget, stel dat die er zijn, voor 2022 zouden bij een begrotingswijziging meegenomen moeten worden dit jaar nog, maar het structurele geld, ik heb dat ook andere fracties horen zeggen, moet volgend jaar echt in de integrale afweging komen als de nieuwe raad en het nieuwe college aan het werk is, een nieuwe samenlevingsvisie opstelt. Dat is toch het moment om met elkaar weer eens goed te kijken: waar willen wij de accenten de komende tijd op leggen? Misschien zijn er wel weer nieuwe maatschappelijke problemen, waarvoor we toch ook weer aan het werk moeten om onze inwoners te ondersteunen. Dus ook de motie laten we aan de raad, maar ik vertel wel dat het college daar in feite mee bezig is. Digitale dienstverlening. Ik heb verschillende fracties ook al u de vraag horen stellen: wat zijn dan de signalen? U heeft er wat van genoemd, van de organisaties die dat aan uw fractie verteld hebben. Eigenlijk zou ik de uitnodiging willen doen voor alle raadsleden als je dat soort signalen krijgt, probeer dat dan richting het gemeentehuis door te zetten. Ik heb uiteraard ook nagevraagd waar het probleem zit. Kennen we het? Wij kennen het op dit moment niet, maar dat wil natuurlijk niet zeggen dat mensen weleens grote problemen hebben om verder te komen in allerlei systemen. Maar verder is het een open deur, dat je digitale dienstverlening natuurlijk hebt en dat je 80% van onze inwoners daar een heel groot plezier mee doet. Ik kan 's avonds mijn verhuizing doorgeven als ik naar Lansingerland verhuis, dat vind ik heel erg fijn, ik hoef niet meer naar het gemeentehuis. Maar er blijven altijd mensen die anders geholpen worden en dat is juist de doelgroep, u noemde de WMO, schuldhulpverlening, die toch al vaak face to face gesprekken hebben of met vrijwilligers, maar die mochten we van u niet teveel belasten, dat ben ik het ook met u eens, maar juist deze groep mensen is juist al in gesprek, telefonisch of fysiek, met medewerkers om verder te komen om hun zaken te regelen. Mevrouw Verhoef: Dank ook aan de wethouder voor de toelichting tot nu toe. Ik hoor de wethouder zeggen: dit soort mensen is vaak al in gesprek, zij worden al geholpen. Maar wat ik geprobeerd heb om duidelijk te maken, is dat wij van een aantal organisatie, die toch regelmatig met dit bijltje hakt, hebben gehoord dat een deel van hun mensen moeite heeft om op niet digitale manier die service te krijgen en dat dat ook voor deze organisaties een flinke belasting is. Dat doen ze met alle liefde en dat weet u ook, want u kent ze ook. U bent nieuw als wethouder en u bent een tijdje weg geweest, ook al woont u hier al heel lang. De motie roept op om in gesprek te gaan en te horen welke problemen er zitten, die wij misschien hier op het gemeentehuis nog niet scherp hebben. Kunt u daar nog even op reageren? Wethouder Cnossen: Uiteraard riep ik ertoe op om als die signalen er zijn dit door te geven op het gemeentehuis. Maar misschien krijgen we niet alles door. Juist de organisaties die u noemt, de adviesraad sociaal domein, Vluchtelingenwerk, Humanitas, het zijn allemaal partners van de gemeente om met elkaar onze inwoners zo goed mogelijk te helpen om verder te komen in wat zij nodig hebben bij de gemeente. Om nou dat speciaal in een motie vast te leggen, ik vind dat gewoon ons werk, moet ik u eerlijk zeggen. Ik hoor ook een aantal mensen zeggen: wat is hier nieuw aan? Wij moeten dit met elkaar doen. Nogmaals: digitale dienstverlening is niet meer weg te denken, maar er zullen altijd mensen zijn, die op een andere manier geholpen willen worden. Mevrouw Verhoef: Nog een korte vraag aan de wethouder. Doet u dan een toezegging, dat u vanuit het gemeentehuis hier dat gesprek aanknoopt op dit onderwerp? Of gaat u wachten tot de organisaties zich melden? Kunt u een toezegging doen? Ik hoor het wel een beetje in uw stem. Wethouder Cnossen: De toezegging, mevrouw Verhoef, is dat er altijd als er signalen zijn, stel dat de adviesraad sociaal domein iets heeft, zij hebben zo vaak gesprekken hier op het gemeentehuis ook met het college, dat zij altijd welkom zijn om dit door te geven. We hebben daar geen oproep voor nodig, want laten we wel zijn: we zitten daar toch om mensen te helpen? Volgens mij heb ik mijn amendementen en moties gehad. De voorzitter: Anders horen we het.

Burgemeester Van de Stadt: Dan gaan we naar de portefeuillehouder veiligheid, die de creatieve non-motie kreeg. U kent mijn beleid als voorzitter, ik vind creativiteit één keer leuk, dus in dit geval ook. U bent er zelf ook allemaal op ingegaan, dus ik sta het toe, maar eigenlijk spreken we alleen over de moties en amendementen ingediend. Richting zowel de heer Ruitenbergh als de heer Machielse, maar dat geldt net zo goed voor degenen die meer moeite hebben met cameratoezicht, zoals de heer Ruijtenberg en mevrouw Den Heijer: beleidsregels maken zijn cruciaal. Het gaat hier niet over wel of niet

cameratoezicht, want dat heeft u al vastgelegd in de APV en u heeft er ook budget voor toegekend. Maar elke bevoegdheid, die de burgemeester heeft, moet ook vastgelegd worden in beleidsregels, want dat geeft rechtszekerheid aan mensen. Ik heb het recht om panden te sluiten op basis van de Opiumwet, ik heb daartoe beleidsregels, het zogenaamde Damocles-beleid, opgesteld over in welke situatie een pand voor hoe lang dicht gaat. Dat geeft rechtszekerheid. Ik beroep me dan dus ook altijd op mijn eigen beleid als ik een pand sluit. Ook cameratoezicht: er moet beleid worden vastgesteld en ik moet mij op het beleid beroepen waarom ik ergens wel of niet camera's plaats. Dat is de zorgvuldigheid van het handelen van de overheid en in dit geval van de burgemeester. De heer Machielse zegt daarbij: bent u daar mee bezig, klopt dat nou? De heer Ruitenbergh vraagt: mogen wij dat dan zien of kunt u ons dat toesturen? Beide kan ik bevestigend beantwoorden. Ja, we zijn op dit moment beleid aan het opstellen. Wij doen dat ook omdat wij bezig zijn met cameratoezicht op de Kruin in Bergschenhoek. Daar moeten beleidsregels aan ten grondslag liggen, we vinden daarmee ook een beetje het wiel uit van cameratoezicht: wat kan wel, wat kan niet? Wanneer kunnen wij besluiten, kan de burgemeester besluiten en wanneer is de politie en het OM aan zet? Dat moet allemaal vastgelegd worden in dat beleid. Daarmee geeft het ook de kaders aan. U krijgt het sowieso, het is mijn bevoegdheid tenslotte, maar ik denk dat degenen die meer moeite hebben met cameratoezicht juist behoefte moeten voelen om dat beleid te zien en er mede als raad een oordeel over uit te kunnen spreken. Nogmaals, het is mijn bevoegdheid om het vast te stellen, maar ik doe dat heel graag in nauwe samenwerking met u. Ook omdat er vanuit de samenwerking soms een roep is om meer cameratoezicht, er zijn partijen die echt aan mij trekken om meer cameratoezicht toe te passen, maar er zijn ook partijen die minder willen, zoals ook door de heer Hoek aangehaald. Laten we daar het evenwicht proberen te vinden in die beleidsregels. Dan de motie, die daadwerkelijk is ingediend 'geen plek voor criminelen' door de heer Van Doorn mede namens anderen. De vraag was even: wat voegt dit toe, wat betekent dit? Het is altijd lastig, moties die het beleid ondersteunen. Beschouwt u het als ondersteuning, vroeg mevrouw Verhoef. Voor mij is cruciaal, en dat is wat het toevoegt, dat de raad een uitspraak doet. Ondermijning is een zaak van de burgemeester. Of in Nederland: de burgemeesters. Maar dat kan je niet zelfstandig doen. Je hebt, net als bij cameratoezicht, de raad nodig. Met name voor de budgettaire middelen die daarvoor nodig zijn, maar ook soms voor bevoegdheden die nodig zijn om die strijd te kunnen voeren. Ja, er is gelukkig in toenemende mate aandacht voor. Overigens ook ten gevolge van een aantal incidenten, die voorspelbaar bijna waren helaas. Daarom ben ik er ook trots op, dat we koploper op dat gebied zijn, dat we er al eerder mee begonnen zijn, mede ook door een incident hier dat voor mijn komst naar Lansingerland heeft plaats gevonden, dat was voor mij ook een motor, dat heb ik eerder ook in de pers gezegd. Dus denk ik dat we als Lansingerland heel goed bezig zijn, dat het voor mij altijd een taak is om uit te dragen naar mijn collega's en daar wordt echt nog wisselend op gereageerd, maar ook veel collega's zijn jaloers: joh, dat jij die middelen krijgt, mijn raad zit daar terughoudender in. Dat is een oproep van de raad voor mij zeer bruikbaar om ook uit te kunnen dragen, dat de raad in Lansingerland dit nadrukkelijk steunt en hoe belangrijk dat is. Dat helpt. Hoe breder het hier aangenomen wordt, hoe groter het signaal is naar andere gemeenten en naar het rijk: doe mee. De regionale oproep is ook belangrijk. Als wij het over onze regio hebben, dan hebben we het over Rotterdam-Rijnmond, maar ik hoef u niet te vertellen, dat wij op het kruispunt van 3 regio's liggen en die andere regio's zijn net zo belangrijk en daar hebben we niet dagelijks contact mee, ook niet op bestuurlijk niveau. Het is wel zo dat onze ondermijnende criminaliteit direct over de grens in Zuidplas of in Pijnacker of in Zoetermeer plaats vindt, dus die regio's hebben we ook nodig. Ons RIEC is Rijnmond. Dus er is de nadrukkelijke opdracht om het succes van de regio Rotterdam Rijnmond, ons RIEC, naar die andere te kunnen uitdragen. Die rol is specifiek voor Lansingerland prominent, want daar hebben ze bij wijze van spreken in Albrandswaard misschien minder last van. Wij liggen op dat kruispunt van die 3 regio's. In die zin beschouw ik de motie als zeer welkom, niet alleen als ondersteuning waarvoor ik sta, maar als een duidelijk signaal van de gemeenteraad richting andere raden, richting andere gemeenten, richting andere burgemeesters, richting de regio's en richting het rijk: we willen waken voor de succesvolle lokale en regionale aanpak. Daarbovenop komt nog een argument, dat is de genoemde € 500 miljoen, die het kabinet wil uittrekken voor aanpak ondermijning, dat naar een landelijk team gaat. We, en dan bedoel ik nadrukkelijk de regio en de regioburgemeester, willen wel dat het ten goede komt aan de regionale en lokale aanpak en dat het niet in een landelijke aanpak verdwijnt, die misschien zelfs wel ten koste gaat van onze aanpak, omdat het menskracht weg trekt, denk aan politie. Ook daar is het een goed signaal in, wat niet alleen mij ondersteunt, maar ook de regioburgemeester ondersteunt. Wat dat betreft is dat mijn oordeel over deze motie. Ik verwelkom hem en zie hem als ondersteuning, maar ook als een aanvulling op waar ik zelf voor sta. De heer Ruijtenberg: Ik heb een interruptie op het hele college. Ik heb keurig gewacht tot één van de 4 sprekers iets zou noemen over de plukbermpjes, maar hoewel Horti Science 52 keer genoemd wordt in de begroting, is er nu nul aandacht aan gegeven. Burgemeester Van de Stadt: Dan ben ik aan het einde.

Wethouder Van den Beukel: Dat is toch wat, we proberen goed collegiaal samen te werken en dan op zo'n belangrijk onderwerp als plukbermpjes gaat het mis. Nee, over Horti Science was wat verwarring. De dekking is één punt, dat lag bij mij. De inhoud gaat over beheer en buitenruimte, dat is collega Fortuyn. Ik wil even iets zeggen over de dekking. De heer Ruijtenberg: Hoewel het een amendement is

over slechts € 5.000 en niet bijzonder het meest belangrijk, maar ik zou het wel op prijs stellen als de wethouder hier iets serieuzer op in zou willen gaan en iets minder humoristisch over een amendement waar wij aandacht voor willen hebben. We begrijpen, dat het voor u misschien minder van belang is, maar ik zou het op prijs stellen als uw toon iets professioneler is. Wethouder Van den Beukel: Sorry daarvoor, het was niet mijn intentie om het te ridiculiseren, geenszins. Het was echt een omissie, we hebben elkaar daar niet goed over verstaan, collega Fortuyn en ik. Ik wil iets zeggen over de dekking. De inhoud gaat over beheer en buitenruimte en dat hoort bij collega Fortuyn. We hebben eerder bij de kadernota vast gesteld, dat uw raad zegt: dat bedrag is richtinggevend en niet meer dan dat en over de inhoud komen we later te spreken. Daar is door diverse leden van uw raad over gezegd: dat is nog steeds de manier om het te doen. In die zin zou ik vanuit de verantwoordelijkheid voor Horti Science het verstandig vinden om u wens om voedsel, gezondheid meer naar de burger te brengen, meer naar de Lansingerlander te brengen, dat denk ik te zien in relatie tot het belang van die voedselproductie, die misschien even verderop op een wat intensievere manier plaats vindt, om het dan echt aan de orde te hebben, want er komt een stevige pijler samenleving in de Horti Science visie, ook in de uitvoeringsagenda. Ik verwacht dat daar ook budget mee gemoeid is. Ik denk dat het belangrijk is om het er dan nadrukkelijk over te hebben, tenminste, voor zover uw idee over de plukbermen betrekking hebben op het belang van de samenleving betrekken bij grootschalige voedselproductie. Dat is een uitnodiging aan u om daar dan echt het gesprek te continueren en om op dat moment de keuze te maken voor de budgetallocatie.

Wethouder Fortuyn: Er was even wat onduidelijkheid over de beantwoording van uw vraag. Ik heb hem natuurlijk vanavond langs horen komen. Ik wil daar als volgt op reageren. In feite een sympathiek idee, laten we eerlijk zijn. Maar we hebben het integraal beheerplan. Zoals u weet zouden we een slag dieper gaan in de biodiversiteit, maar dat hebben we uitgesteld omdat die bedragen aanzienlijk waren. Dus het beheerniveau laten we een beetje zoals het is, een kleine bezuiniging, nou ja, € 345.000 is een hoop geld, in de buitenruimte wat afschalen. Wij hebben natuurlijk met elkaar 2 dingen afgesproken. Het zelfbeheer groen. Als mensen en inwoners initiatief tonen om een boomperkje of plantsoen te adopteren, dan ondersteunen we dat en dragen we feitelijk het onderhoud, althans, het normale dagelijkse onderhoud over aan de buurt en het groot onderhoud doen we zelf. Tegelijkertijd hebben we in deze zelfde begroting het Lansingerlands Initiatief weg bezuinigd om een aantal redenen. Dat had met een bezuiniging te maken, maar ook wel met de initiatieven die kwamen en de wijze hoe het tot stand kwam. Het kwam niet lekker boven water, het kwam niet echt goed van de grond en dat hebben we bezuinigd. In diezelfde bespreking hebben we gezegd, in meen dat het in de kadernota was: zijn er initiatieven voor € 5.000 van een inwoner of een aantal inwoners, dan lossen we dat in principe binnen de programma's op. Waar gaat het om? We belonen initiatief en we vinden het leuk dat mensen bezig zijn met 'tegel eruit, groen erin' en andere zaken. En anderzijds om te voorkomen dat we ongemerkt allerlei areaaluitbreidingen krijgen op kleine vlakjes, die feitelijk niet te onderhouden zijn. Dus het is ook een praktische overweging. Op zich sympathiek, maar dit is de inhoudelijke kant hoe wij tegen dit soort initiatieven aankijken. Dank u wel.

De heer Machielse, VVD: Nog een vraag voor de voorzitter in zijn rol als portefeuillehouder veiligheid. Ik hoorde u duidelijk zeggen, dat u bezig bent met de voorbereiding voor camerabeleid, ik ben blij om dat te horen. U zei ook, dat het sowieso naar de raad komt, zodat u ons mee kunt nemen in hoe wij ernaar kijken en hoe wij dat kunnen bespreken met elkaar. Wanneer verwacht u dat? Burgemeester Van de Stadt: In ieder geval het eerste half jaar. Misschien eerste kwartaal, maar dat durf ik niet met zekerheid te zeggen. Laten we ervan uitgaan, dat het ergens maart of april wordt. De heer Machielse: Ik zal hier zijn. Dank u wel. De voorzitter: Ik neem aan, dat 1 zetel erin moet zitten en dan is die voor u, dat is het voordeel van de lijsttrekker.

De voorzitter: Ik kijk even naar de raad. Bent u in staat om direct aan de tweede termijn te beginnen? Wenst u dat?

Tweede termijn

De heer Van Doorn, L3B: Ik had nog 2 open punten en nog wat vragen, maar ik neem aan met uw toelichting dat er niet veel vragen zijn over nut en noodzaak over ondermijning en dat je vanuit samenwerking lokaal mooie doelen kan halen. Dan blijven er 2 over en dat is dienstverlening. Met de toelichting van de wethouder over de openheid naar organisaties toe en dat we het een vaste taak vinden om in gesprek te blijven, denken we dat die motie overbodig is en dat dat goed gaat komen. We hebben er vanavond aandacht aan besteed. Voor wat betreft 'niemand in de kou' eigenlijk een vergelijkbare conclusie voor ons. We hebben er vertrouwen in dat de doelgroep in beeld is, blijft. Mochten er budgetten nodig zijn omdat de problematiek dermate groot is, dan komt het wel naar de raad toe, daar ben ik ook van overtuigd. Dus ik denk dat we binnen bestaande kaders en werkwijzen het doel prima gaan bereiken. Dus dat voor zover ons standpunt m.b.t. die motie. Dan heb ik nog een afsluitende tekst natuurlijk, waarbij ik aangeef, dat de fractie van L3B zal instemmen met de geamendeerde begroting,

maar ik hecht er wel waarde aan om hier te delen, dat we over 1 financieel principe heel veel discussie hebben gehad en daarom is het wel van belang om dat afsluitend te melden: het instellen van een kapitaallastenreserve ligt erg gevoelig in mijn fractie, maar we accepteren bij hoge uitzondering deze eenmalige afwijking en de voorliggende pragmatische keuzes. Ik hecht er waarde aan om dat wel gemeld te hebben. Dank u wel.

De heer Machielse, VVD: Ik wil me in deze tweede termijn beperken tot de moties en amendementen waar we vragen over hebben gesteld aan het college of aan de andere fracties. Dan begin ik met het amendement 'onderzoek energie zwembad' van GL. Ik ga u iets vertellen, meneer Ruijtenberg: we waren het niet van plan, maar we gaan hem steunen. Soms kan ik u blij maken met een dode mus, of dood maken met een blijde mus, ik weet het niet. In ieder geval wil ik u één ding zeggen: dit vogeltje gaat vliegen. Daarmee door naar de motie van de PvdA over digitale dienstverlening aan kwetsbare inwoners. Ik heb in mijn eerste termijn aangegeven, dat we deze doelstelling volledig onderschrijven, maar de warme woorden van de wethouder doen ons geloven, dat dit al onderdeel is van ons beleid en dat het al onderdeel is van de inzet, die wij als gemeente doen, dus we willen haar er volledig in steunen. We zullen deze motie niet steunen en ik wil eigenlijk zelfs aan mevrouw Verhoef vragen of ze hem wil intrekken, maar als ze er andere overwegingen voor heeft om hem toch in te dienen, dan weet ze al dat de VVD hem niet zal steunen. Diezelfde lijn trek ik naar de motie 'niemand in de kou' van WIJ. Ik heb in mijn eerste termijn aangegeven, dat inkomenspolitiek er voor het rijk is, maar wanneer mensen in de problemen komen, moet de gemeente die eerste uitgestoken hand bieden om inwoner te helpen. Ook daar heb ik de wethouder horen zeggen, dat we dat doen, dat ze scherp heeft om welke doelgroepen het gaat en dat ze al beschikt over de middelen om hier op in te spelen en bij de raad terug komt als die middelen tekort schieten. Dus daar wil ik ook de lijn van de wethouder graag volgen en de heer Hoek vragen waar hij nog toegevoegde waarde ziet voor de motie en of hij het beleid, uiteengezet door de wethouder, kan omarmen. Tot slot: dank voor uw uitgebreide toelichting op het camerabeleid. We hebben in deze raad nog nooit zoveel gesproken over een motie, die niet eens is ingediend. Ook even richting WIJ en D66 en GL: de motie is niet ingetrokken, maar hij is feitelijk gewoon nooit ingediend, dus hij bestaat niet. Toch hebben we bereikt wat we wilden. We gaan met elkaar het goede gesprek voeren over camerabeleid en dat gaan we volgend jaar doen. Volgend met een sluitende begroting, waarin we geen lasten hoeven te verhogen en niet gaan bezuinigen op de samenleving, een resultaat waar we als raad trots op mogen zijn en een lijn van samenwerking, die ik graag door trek naar volgend jaar. Dank u wel.

De heer Ruitenbergh, CDA: Ik wil graag beginnen met 'grip op het MIP'. Ik hoorde de wethouder daar een ding zeggen. Hij zei namelijk: er straks in het jaar één keer een beeldvorming. Maar de motie roept toch echt op om twee keer een beeldvorming te doen, namelijk één keer voor de kadernota en één keer voor de begroting. Je weet nooit hoe het loopt met MIP en beeldvormingen, dus laat ik het nog maar eens een keer zeggen. Dan kom ik bij de motie 'niemand in de kou'. Ik ben eigenlijk heel blij met het antwoord van wethouder Cnossen en ook hoe ze dat verwoordde met de warmte erbij, dus we hebben alle vertrouwen in de aanpak die daar uit voort komt. Ook vanuit het idee: als er geld nodig is, trekt ze bij ons als raad aan de bel. Eigenlijk roep ik de heer Hoek op, hij heeft het punt duidelijk op de agenda gezet en het staat bij iedereen nu helder voor ogen wat we gaan doen, ik denk dat de motie niet meer nodig is om het punt kracht bij te zetten. De motie dienstverlening: eigenlijk een beetje hetzelfde antwoord. Wat ons betreft is helder dat we het eigenlijk al doen. Wij hebben ook navraag gedaan o.a. bij KWO: herkennen jullie dit? We hebben een antwoord terug gekregen: niet direct. Dus ook hier alle vertrouwen, dat de wethouder het aangeeft als het nodig is. Dus nu geen steun en de overweging om hem nu nog niet in te dienen. Met het antwoord van de wethouder kunnen wij het amendement van het zwembad volledig steunen en we zullen zien of we straks één van de eerste gasloze zwembaden kunnen gaan krijgen, maar zeker interessant om dat uit te zoeken. Dank aan de burgemeester voor zijn toezegging m.b.t. cameratoezicht. Als je hebt geroepen, dat je niet meer herkiesbaar bent, dan wil je toch dat dingen even geregeld worden, dus ik doe hier eigenlijk een oproep aan de burgemeester om ervoor te zorgen, dat het gewoon Q1 wordt, want dan kan ik zelf nog met hem praten over cameratoezicht. Dat gaat hij vast in orde maken. Dan nog de motie van L3B over ondermijning. Zeker gezien de omarming van de burgemeester zullen wij die steunen. Dank u wel.

De heer Hoek, WIJ: Hoed u voor de valse profeet, dat raakt mij wel, want wie is nou de valse profeet gebleken tussen de kadernota en nu? Ik heb er wel een idee over. Ik zal me beperken tot de moties en amendementen, waar ik nog iets over wil zeggen. Onderzoek energie zwembad. Soms denk ik misschien te simpel, ik zie iedereen knikken, maar ik denk altijd: als je 10 jaar geleden een zwembad hebt gebouwd en je bent zwembadbouwer, dan kan ik me toch niet aan de indruk onttrekken, dat je echt wel weet hoe je op dit moment een zwembad duurzaam moet maken. Dat lijkt me heel simpel. Maar ik heb het antwoord gehoord van de wethouder en kennelijk is daar wel onderzoek voor nodig, dus zullen we deze motie steunen. Op de plukperkjes zal mijn collega van GL nog terug komen. Geen plek voor criminelen: ik blijf het een beetje een lege doos vinden. We zitten hier met de begrotingsbehandeling, maar volgens mij heeft het niets met de begroting te maken. Wordt het onveiligheidsgevoel in de motie

onevenredig opgeblazen? Zo ga je je hier wel onveilig voelen. Maar het is ook een motie, en dat doet L3B wel slim, waar je bijna niet tegen kan zijn. Wij zullen voor stemmen, maar ik wil toch oproepen om dit soort lege dozen-moties, ja, ik vind het erg lastig. Als de burgemeester van Albrandswaard jaloers is op onze gemeente, dan is het simpel: dan nemen ze contact met ons op hoe we dat hier doen en dan is het zo geregeld, daar hebben we echt geen motie voor nodig, maar goed, we zullen hem met een beetje jeuk steunen. Niemand in de kou: ik heb goed geluisterd naar de wethouder. Ze gaat de doelgroep tegemoet komen. Dan is de vraag: natuurlijk, maar ik verwacht daar een terugkoppeling van. Hoe groot is dat tegemoetkomen dan? Er is al gezegd: het kan ook geen open einde verhaal worden. Ik ben dan wel nieuwsgierig, en als de wethouder die toezegging kan doen, dat we daar goed over bijgepraat worden en ook dat we aandacht besteden aan hoe we deze mensen in beeld krijgen. De wethouder zegt wel dat we ze goed in beeld hebben, maar de brief die wij in maart hebben gekregen van het college zegt het tegenovergestelde, dat het heel lastig is, omdat mensen zich vaak te groot voelen om gebruik te maken van dit soort regelingen. Dus dat schuurt een beetje, maar als de wethouder op deze zaken nog in kan gaan, dan wil ik de motie met alle plezier intrekken, want dan beschouw ik hem toch als aangenomen, omdat de zaken die in de motie verwoord zijn uitgevoerd worden. Dat is het uiteindelijke doel van het indienen van een motie. Wat dat betreft zijn we dan zeer tevreden. Hier wilde ik het bij laten, dank u wel.

De heer Markus, CU: Wij kunnen kort zijn. Ik denk dat die toezegging over 'niemand in de kou' er zeker komt van de wethouder, dus dan zal die motie ingetrokken worden. Ik heb er alle vertrouwen in, dat we dat zeker op een goede manier gaan regelen. In reactie op wat de heer Hoek zegt, de terugkoppeling. Wat het lastig maakt: je hebt niet op 31 maart gelijk iedereen in beeld. Mensen zullen allerlei verschillende contracten hebben, dus dat in beeld krijgen zal zomaar een hele toer blijven om dat voor elkaar te krijgen, maar er ligt genoeg ervaring en uitdaging bij de gemeente om dat goed voor elkaar te boxen. Dan nog 2 moties, waar we een reactie op moeten geven. Even het ondermijningsverhaal. De burgemeester ziet het als steuntje in de rug en als we onze burgemeester een steun in de rug kunnen geven, dan zijn we daar van harte toe bereid. Nogmaals, het is zeker een belangrijk thema om goed op de kaart te zetten. Dan over de PvdA-motie over digitale dienstverlening. Volgens mij lopen er allerlei gesprekken met andere geledingen in het sociaal domein. Ik denk dat dat prima werkt. Als het probleem moet worden aangekaart, moet dat op een goede manier opgelost worden. Ik denk dat daar een motie niet voor nodig is en in die zin overbodig is, dus die zullen wij niet steunen. Dat was het. Dank u wel.

Mevrouw Den Heijer, D66: Ik kan het ook kort houden. We hebben al aangegeven, dat we zullen instemmen met het voorstel, het geamendeerde voorstel, dus dat is geen verrassing meer. We hebben nog een paar dingen, die we in de tweede termijn willen toelichten, of we daarin mee gaan of niet. In ieder geval dank aan de wethouder, onze nieuwe wethouder, voor de duidelijke woorden. Daarmee zijn voor ons de moties 'niemand in de kou' en 'digitale dienstverlening' eigenlijk overbodig geworden. Dat klinkt een beetje naar, maar daarmee bedoelen we dat het gewoon fijn is, dat we hier even de aandacht op hebben gevestigd, maar dat we daar dus blijkbaar geen motie voor nodig hebben om dat doel te bereiken, omdat het al gebeurt en dat onze netwerken stevig genoeg zijn om deze informatie te krijgen of om het goed te regelen met zijn allen. Dus we houden het vanaf nu goed in de gaten. Ik heb er vertrouwen in, dat als er in de uitvoering knelpunten komen, dat we als raad tijdig worden ingezet om voor oplossingen te zorgen. Dan hebben we nog de motie over de ondermijning. Die zullen we gaan steunen, maar ook omdat de burgemeester dat van ons vraagt en niet zozeer omdat we die motie nou zo fantastisch vonden, maar blijkbaar heeft hij dat nodig, dus daarom willen we dat met alle liefde steunen. We hebben als raad al geld gegeven voor deze aanpak, dan doen we er nog een beetje PR bovenop op deze manier. Als dat goed is, hopen we dat het nog verder gaat vliegen. Dan nog camerabeleid. Heel goed, dat we daar met elkaar het gesprek gaan voeren, dat is helemaal goed. We moeten er met elkaar voor zorgen, dat we Lansingerland zo veilig mogelijk maken en dat de Lansingerlanders zich veilig gaan voelen. Daar hebben we andere meningen over, maar het is goed om daar met elkaar van gedachten te wisselen. Ik ben er ook zeker bij. Dan hebben we nog 'grip op het MIP'. Ik zat nog te twifelen, maar het is een ondersteuning en we gaan het op die manier doen. Wij zullen het zeker steunen. Dan ben ik er. Dank u wel.

De heer Ruijtenberg, GL: In eerste instantie wil ik de collega's bedanken voor de raadsbrede steun voor het zwembadonderzoek. Ik denk dat dat heel belangrijk is. GL is niet alleen de partij van de duurzaamheid, maar ook van de biodiversiteit, dus blijf mussen passen helemaal bij ons, daar zijn we heel blij over. Dan ons eigen amendement over de plukbermen, die zullen wij terug trekken. We hebben goed geluisterd naar de beide wethouders en met name de beantwoording van de heer Van den Beukel triggerde ons. Wij zullen daar bij de behandeling van Horti Science zeker op terugkomen, hoe we kenbaar maken in de maatschappij over voedselvoorziening en dat soort dingen. Dit krijgt een vervolg, maar niet vanavond in ieder geval. Dan wil ik het hebben over de moties, waar we nog een antwoord op hebben te geven, wat we daarmee doen. De eerste is van L3B, geen plek voor criminelen. Daar hadden we al aangegeven dat het oordeel portefeuillehouder was. De portefeuillehouder is vrij duidelijk geweest, dit heeft ons over de streep getrokken, deze gaan we steunen. Digitale dienstverlening, ook

daar hadden we oordeel wethouder. Maar het oordeel van de wethouder overtuigde ons juist om niet met de wethouder mee te gaan, omdat wij niet zo heel erg super enthousiast waren over de beantwoording van de wethouder, die ik trouwens wel wil feliciteren met haar eerste bijdrage aan de beraadslagingen in deze raad. Wij vermoeden dat daar nog wel een slag te slaan is, dus wij zullen de moties van de collega's ter rechter zijde ondersteunen. Daar wil ik het bij laten.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik ga vooral in op de eerste termijn van de wethouders. Volgens mij heb ik in de eerste termijn heel duidelijk aangegeven hoe ik tegenover de amendementen en de moties sta. De heer Van den Beukel ging nog even in op waarom het college heeft gehandeld rondom deze begroting zoals ze deed. Hij noemde de turbulentie. Bij turbulentie zou ik zeggen: fasten your seatbelts. Dat is wat anders dan de broekriem aan te trekken, want helaas is dat wat u deed. De bezuinigingen liet u staan, de bezuinigen met impact voor de meer kwetsbare inwoners. En u liet de OZB van de fortuinlijke inwoners ongemoeid. Dat deed u niet alleen, dat deed het hele college. De grote vraag, die nog steeds voor ligt en de vorige keer heb ik hem ook al gesteld aan het hele college: waarom liet het college de bezuinigingen staan in de begroting, die u ons voorlegde een aantal weken geleden, terwijl u op basis van het kadernota-debat wist dat het bij veel partijen toch om pijnlijke bezuinigingen ging. Wat heeft u daarmee laten zien naar de inwoners, die afhankelijk zijn van een aantal van die budgetten en juist de meest kwetsbare inwoners. Nu heeft de voltallige raad gelukkig de handen naar elkaar uitgestoken en hebben we die foute inschatting recht kunnen breien. Ik ben blij, dat de heer Fortuyn de motie van het zwembad omarmt, dat wilde ik nog maar even gezegd hebben. Wethouder Cnossen, niemand in de kou, haar reactie was: onze schuldhulpverlening zit hier prima in elkaar. Dan heeft de wethouder misschien nog niet het rapport gelezen, dat de rekenkamer eind vorig jaar uitgaf 'belofte maakt schuld' waaruit bleek dat er in Lansingerland rondom de schuldhulpverlening veel steken zijn gevallen ondanks de goede bedoelingen. Begin 2021 is nog bij het schuldhulpverleningsplan een motie aangenomen, ingediend door de PvdA, CU en GL om een uitvoeringsplan schuldhulpverlening sterker, concreter en toetsbaarder te maken. Misschien komt het allemaal goed en heeft u alle mensen die mogelijk in de kou komen te zitten in beeld, maar dan moet er nog wel even een heel scherp schuldhulpverleningsplan en uitvoeringsplan tegenaan worden gezet en dat hebben we tot nu toe nog niet gezien. Dan ga ik naar de digitale dienstverlening. Daar hoor ik van de verschillende fracties en ook van de wethouder: er is eigenlijk helemaal geen probleem, er zijn partners. De heer Van Doorn denkt: dat komt wel goed. De heer Machielse had het over de warme woorden van de wethouder. Het CDA herkent het niet direct, hoorden ze van de ouderenbond. Die zou de motie nu nog niet indienen, misschien later wel. Wat de wethouder eigenlijk zegt is: iedereen is hier altijd welkom, die maatschappelijke organisaties, als die vrijwilligersorganisaties, komt u maar naar mijn ivoren toren, heb ik hier neergeschreven. Komt u maar langs. Het valt me eigenlijk tegen, dat de wethouder, die hier net is, niet op zijn minst even wil onderzoeken, langs wil gaan, om te kijken hoe die dienstverlening kan worden verbeterd in samenspraak met die mensen en die organisaties. De dienstverlening verbeteren voor mensen die niet om kunnen gaan met digitale middelen. U kunt ervan uitgaan, dat de PvdA een heel goede ingang heeft bij al die organisaties en dat wij zo'n motie never nooit zouden indienen als we daar niet een heel goede reden toe hadden. Ik wil de wethouder een tip mee geven: als u echt iets wilt doen voor mensen, kinderen in armoede, niet digitaal onderlegden, dan is het goed om op pad te gaan en uw oor goed te luisteren te leggen, net als wethouder Van Tatenhove ook regelmatig deed. Dan nog even richting de heer Van den Beukel. Hij is een fan van series over de politiek. Hij had het over Yes, Minister. Ik ben een groot fan van de serie Are you being served? Daar wilde ik het rondom deze motie bij laten, die ik natuurlijk wel zal indienen. Ik ben blij, dat ik alvast op de steun van GL kan rekenen en natuurlijk van WIJ. Dank u wel.

De voorzitter: Als ik het goed heb, is er één vraag of opmerking gemaakt waar een antwoord op nodig is, dat is van de heer Hoek en ik in de richting van de heer Ruitenbergh. Ik kan voor mezelf aangeven: dan moet het in januari echt klaar zijn, want februari is de laatste. Ik zal mijn best doen, maar ik denk niet dat dat gaat lukken. Mevrouw Verhoef: Ik heb een duidelijke vraag aan de heer Van den Beukel gesteld, maar eigenlijk aan het voltallige college: waarom liet u de bezuinigingen staan in de begroting?

Wethouder Cnossen: De heer Hoek wil graag een terugkoppeling hebben en wil weten hoe groot de tegemoetkoming is. Meneer Hoek, het zit in één groot beleidsveld, wat we hier hebben met elkaar: het sociaal domein, waar we zoveel mogelijk iedereen integraal, dat is een moeilijk woord, maar voor al zijn problemen mee willen nemen. Dan denk ik niet dat het college een terugkoppeling kan geven, wel van misschien het bedrag dat is uitgekeerd totaal, om mensen te ondersteunen die problemen hebben met het betalen van de energierekening. Die terugkoppeling, ik vind hem een beetje lastig, omdat je dan heel erg moet gaan uitzoeken wat het dan precies is. Ik heb toegezegd: als het nodig is kunnen we in het college nieuwe beleidsregels stellen, als het nodig is om meer budget te krijgen kan dat ook. Maar u stelt wel heel gedetailleerde vragen. De heer Hoek: Vindt u dat nou echt? Het is toch logisch, op het moment dat je zo'n regeling treft, dat je uiteindelijk een keer bijgepraat wilt worden van: joh, het gaat om zoveel gezinnen, dit is het bedrag dat daar aan hangt, dat gaan we uitvoeren. Ik hoef niet te weten wie het is, dat gaat mij niets aan, maar ik mag toch vragen om op de hoogte gehouden te worden hoe wij hier adequaat mee omgaan? Want het is nogal niet wat. Als we het niet goed aanpakken, dan dreigen er

echt mensen tussen wal en schip te raken en dat wil ik voorkomen. Als u zegt: we kunnen niet terugkoppelen, we kunnen dit niet, we kunnen dat niet, dan wil ik hem alsnog in stemming brengen, want ik vind het bijzonder belangrijk, dat wij hier zicht houden op mensen die tussen wal en schip raken. Wethouder Crossen: Dan ben ik in mijn eerste termijn niet duidelijk geweest. Er komt geen aparte regeling. Mensen die problemen hebben, financieel, in een gezin, WMO, niet mee kunnen doen, die kunnen gewoon terecht bij de gemeente. En ook voor dit probleem kan iedereen terecht bij de gemeente. Dat is wat ik probeerde te betogen. Vandaar ook dit antwoord in de tweede termijn. Mevrouw Verhoef riep toch iets bij mij op. Op pad gaan is mijn tweede natuur, mevrouw Verhoef, dus ik hoop u daarmee te verrassen. De heer Markus: Even kort om de heer Hoek tegemoet te komen. We hebben de jaarrapportage sociaal domein, daar kan het prima in opgenomen worden.

Wethouder Van den Beukel: Er is nog een vraag aan mij gesteld, de principiële vraag van mevrouw Verhoef. In de commissie hebben we het ook over gehad, maar prima om het hier nog een keer goed neer te zetten. Waarom liet of laat het college de voorgestelde bezuinigingen staan? Dat heeft te maken met het meerjarenbeeld, mevrouw Verhoef. Ook na het amendement van de heer Markus namens de voltallige raad zijn de meerjarensaldi nog steeds na 2022 niet positief. Het lijkt ver weg en je kunt er optimistisch over zijn, maar het is wel een realiteit. De realiteit kan groener gaan kleuren of zwarter, maar kan ook fors roder gaan kleuren. Een aantal risico's, een aantal niet mis te verstane risico's staan in de risicoparagraaf van deze begroting. Dan is het niet zo slecht om een overschot te hebben in dit jaar of een volgend jaar, want er komen best pittige tijden aan. Dat betekent niet dat je nu enorme overschotten moet laten zien, ook de reden dat het college de ruimte zag en ziet om een aantal ombuigingen terug te draaien. Tegelijkertijd moeten we wel ver vooruit kijken. Ik denk dat het ook de wens van uw raad is om ver vooruit te kijken of om het college ver vooruit te laten kijken, dus vandaar dat ik er goed rekening mee houd. Die winstwaarschuwing geef ik u dan toch nogmaals, welke partijen hier ook aan zet zijn om te gaan formeren, die zullen wel, ga ik van uit, op de tafel en in de dossiers een bezuinigingsopgave voor hun rekening moeten nemen. Of niet. Dat kan. Maar mijn inzet zou zijn om ook voor de volgende jaren een sluitende begroting te presenteren. Dat betekent, zoals we er nu naar kijken, toch nog wel een bezuinigingsopgave na de volgende jaren. Tot zover.

De voorzitter: Daarmee zijn we aan het eind van de behandeling van de begroting en gaan wij over tot de stemming. De heer Hoek: Ik heb een punt van orde. Ik vraag om 3 minuten schorsing. De voorzitter: Zeker. Dan schorsen wij voor 5 minuten, dan is het tien voor.

Schorsing

De voorzitter: Als iedereen weer plaats neemt, dan heropen ik de vergadering en gaan wij over tot de stemming. U heeft de lijst van de griffie. Als ik het goed genoteerd heb, is er één motie die niet ingediend is, de motie camerabeleid, en een amendement dat ingetrokken is, over de plukbermpjes. Over de rest gaan we gewoon stemmen. Ik doe dat op volgorde van de fractie van indiening. De heer Hoek: Wij zullen de motie 'niemand in de kou' intrekken. Wij willen wel de wethouder vragen ons periodiek bij te praten over hoe dit dossier gaat, omdat wij dit als volksvertegenwoordigers erg belangrijk vinden. De impact kan echt gigantisch zijn op gezinnen, dus we willen echt vinger aan de pols houden m.b.t. dit onderwerp. Dank u wel. De voorzitter: Ik denk dat de voorzitter van de commissie samenleving ook wel de ruimte zal geven om daar af en toe naar te vragen. En uiteraard, uw oproep aan de wethouder heeft de wethouder genoteerd. Dan gaan we over tot stemming. We beginnen zoals gebruikelijk met de amendementen, dan de begroting en dan de moties.

A2021-035 Posten uit begroting on hold tot eerste begrotingswijziging

De voorzitter: Ingediend door de heer Markus. Ik open de stemming. Dit amendement is met algemene stemmen aangenomen.

A2021-036 Onderzoek energie zwembad

De voorzitter: Ingediend door de heer Ruijtenberg van GL. Met algemene stemmen aangenomen.

A2021-038 Bezuinigingen Beleidsaccenten Sociaal Domein uit begroting voor 2022 en structureel na 2023 on hold tot eerste begrotingswijziging

De voorzitter: Door mevrouw Verhoef van de PvdA ingediend. Ik open de stemming. Deze is ook met algemene stemmen aangenomen.

Voorstel: begroting 2022-2025

De voorzitter: Dan gaan wij stemmen over de begroting 2022 en verder. Ik open de stemming. De begroting is met algemene stemmen aangenomen.

M2021-043 Geen plek voor criminelen

De voorzitter: Ingediend door L3B. Ik open de stemming. Raadsbreed aangenomen.

M2021-044 Nadere uitwerkingen nodig intensiveringen en budgetten voor groei en ambities

De voorzitter: Ingediend door de heer Machielse van de VVD. Ik open de stemming. Met algemene stemmen aangenomen.

M2021-045 Grip op het MIP

De voorzitter: Ook ingediend door de heer Machielse van de VVD. Ik open de stemming. Ook met unanieme stemmen aangenomen.

M2021-047 Besluitvorming bezuiniging Beleidsaccenten bij eerstvolgende begrotingswijziging

De voorzitter: Door mevrouw Verhoef van de PvdA. Ik open de stemming. Ook die is met unanieme stemmen aangenomen.

M2021-048 Verbetering dienstverlening aan inwoners voor wie de digitale gemeente moeilijk toegankelijk is

De voorzitter: Van mevrouw Verhoef van PvdA. Ik open de stemming. Met de stemmen van de PvdA, GL en WIJ voor en de overige tegen is deze verworpen. Daarmee zijn we aan het einde van de stemming, als ik mijn lijstje volg. De griffier zegt ja, dan weet ik het zeker.

6.b Motie vreemd Pilotregeling tussenvoorziening statushouders

Mevrouw Gabin, GL: Na het voorstel van de burgemeester over de pilotregeling zijn wij aandachtig de pilot gaan onderzoeken. We hebben druk contact gehad met COA en met de opsteller bij het ministerie van Justitie en Veiligheid. Uit al die gesprekken kwam naar voren, dat de nood groot is. Vandaar dat wij het belangrijk vinden om de motie vanavond in te dienen. Het is mooi om te zien dat overal in Nederland de gemeenten de mouwen opstropen om een nijpend tekort aan opvangplekken te overbruggen. Op verschillende plekken in de regio zijn er noodmaatregelen getroffen om de huidige asielcrisis het hoofd te bieden. Dit is helaas nodig om de acute nood te ledigen, maar een structurele oplossing voor de huidige problemen in de asielketen is het helaas niet. Om ook tot een structurele verbetering te komen van de doorstroom en opvang van statushouders in de toekomst, hebben de deelnemende partijen gewerkt aan een nieuwe pilotregeling. Het uitgangspunt van de pilotregeling is het verkorten van de periode van 14 weken dat statushouders na vergunningverlening moeten wachten in een asielzoekersopvang tot plaatsing in de toegewezen gemeente. Alle gemeenten in Nederland hebben een taakstelling voor het huisvesten van statushouders. Ieder jaar zorgt de gemeente in samenwerking met de woningcorporatie 3B Wonen ervoor dat statushouders in Lansingerland gehuisvest worden. Op basis van die taakstelling dient Lansingerland nog 39 statushouders in 2021 te huisvesten. De geplaatste statushouder in een mogelijke tussenvoorziening telt dan dus gewoon mee voor de taakstelling. Het probleem in de asielcrisis is dat mensen met een verblijfstatus in asielzoekersopvang zitten en daarmee plekken voor vluchtelingen bezet houden. Door de statushouder vanaf dag 1 na vergunningverlening over te hevelen naar de gekoppelde gemeente komt capaciteit vrij in de asielzoekerscentra. De haperende doorstroom resulteert in een crisissituatie in de asielketen en dit is de reden waarom wij denken dat Lansingerland de keuze moet maken om statushouders tijdelijk op te vangen in een tussenvoorziening, zodat zij vertrekken uit de asielzoekersopvang en er daar ruimte ontstaat. Bijkomend effect is dat d.m.v. een pilotregeling er weer doorstroming ontstaat er dus capaciteit vrij komt op de asielzoekersopvang en er minder behoefte is aan extra asielzoekersopvang ofwel noodopvang in de gemeente. Door gezamenlijk als regio elke gemeente een relatief kleine bijdrage te laten leveren, kan er een grote bijdrage geleverd worden aan dit probleem. Voor mensen die in eigen land hun leven niet zeker zijn en alles achter laten op zoek naar veiligheid, willen wij samenwerken aan opvang voor vluchtelingen en huisvesting en integratie voor statushouders. GL denkt dat Lansingerland middels de pilotregeling een passende bijdrage kan leveren aan de asielcrisis. GL pleit ervoor, dat de inzet en investeringen gericht zijn op een duurzame en integrale oplossing. Daarom verzoeken wij het college om deel te nemen aan de nieuwe pilotregeling en het COA het gesprek aan te gaan over een structurele oplossing voor de opvang van vluchtelingen en huisvesting van statushouders in de regio. Ik zal me beperken tot het dictum.

M2021-049 Pilotregeling tussenvoorziening statushouders

Verzoekt het college om deel te nemen aan de nieuwe pilotregeling 'tussenvoorzieningen voor statushouders' met de deelnemende partijen aan de pilotregeling en met het Centraal Orgaan opvang asielzoekers het gesprek aan te gaan over een structurele oplossing voor de opvang van vluchtelingen en de huisvesting van statushouders in de regio. En de raad in januari/februari 2022 en voorts ieder kwartaal over de twee hiervoor genoemde punten te informeren.

De mede-indieners zijn de heer Lieveerse van de CU, mevrouw Verhoef van de PvdA en de heer Jonker van D66.

De voorzitter: Voordat ik de bespreking open een meer technische mededeling. U heeft dat in de brief kunnen lezen. Tot nu toe, als het over noodopvang ging, was ik de woordvoerder als burgemeester. Bij

deze regeling stappen wij er tussenuit, want dit is regulier. Het ligt dus bij de reguliere portefeuillehouder en dat is wethouder Arends, dus zij zal het zo beantwoorden. Dan weet u dat als u zich richt tot het college.

De heer Crielaard, L3B: Vorige week heb ik bij de behandeling van de vorige versie van deze motie aangegeven, dat L3B vindt dat mensen die in acuut gevaar verkeren, zoals Afghaanse evacués, geholpen moeten worden. Dat standpunt is de afgelopen week niet gewijzigd. We hebben in Lansingerland een brede verantwoordelijkheid als het gaat om huisvesting voor statushouders, maar ook voor de vele inwoners, die een beroep moeten doen op sociale huurwoningen. Daarom is het voor L3B belangrijk om te weten waar we al dan niet ja tegen zeggen. We hadden dan ook n.a.v. de brief van de veiligheidsregio nog een aantal technische vragen ingediend en we danken het college dat we de beantwoording nog voor de behandeling van deze motie ontvangen hebben. De fractie van L3B heeft nog wel een aantal andere vragen, waarover we opheldering willen alvorens wij tot een besluit komen wat te doen met deze motie. In de beantwoording van de technische vragen staat enerzijds de krapte op de woningmarkt, dat urgenten langer moeten wachten op een sociale huurwoning, maar dat er geen sprake zou zijn van verdringing. Hoe zit dat nou precies? Ook is er bij de pilot sprake van een financieel risico, want we krijgen 13 weken de tijd om doorstroming te regelen. En wat daarna? Zoals ik het lees, zegt het rijk daarna: ja, bekijk het maar, we trekken onze handen ervan af. Creëert het dan geen perverse prikkel voor gemeenten om bij de toewijzing van sociale huurwoningen voorrang te geven aan statushouders en eventuele tussenvoorziening? Tot slot nog een vraag over gemeentelijk vastgoed. U zegt dat op voorhand geen vastgoed bekend is dat aan de eisen voldoet en dat dit onderzocht wordt. Dan vraag ik me af: hoe kunnen we ja zeggen tegen een pilot als we nog niet onderzocht hebben of we de pilot wel uit kunnen voeren. Tot zover.

Mevrouw Draak, VVD: De VVD-fractie is niet gelukkig met de wending, die deze motie heeft genomen. Vorige week spraken wij over kortdurende crisisopvang van vluchtelingen uit een overvol Ter Apel. Onze fractie stond daar met wat mitsen en maren niet per definitie negatief tegenover. Wat nu voor ligt is een suggestie om onze taakstelling aan statushouders vervroegd in te vullen om zo een bijdrage te leveren aan het creëren van ruimte in de AZC's. Dat is op zich goed. De VVD vindt het belangrijk, dat statushouders integreren, de taal leren, naar school gaan of werken en dat doe je het beste midden in de samenleving en niet in een AZC. Verder hebben wij eigenlijk alleen maar vragen mede ook n.a.v. de beantwoording van de technische vragen van L3B. De motie roept op dat Lansingerland gaat deelnemen aan de pilot tussenvoorziening, maar er is blijkbaar nog geen idee waar in onze gemeente een pand te vinden is, dat geschikt is voor de opvang van 50 statushouders. En daarnaast moeten we, zodra deze mensen in die tussenvoorziening zouden wonen, binnen 13 weken doorplaatsen naar een definitieve woning. Dat, terwijl de reguliere wachttijd voor een sociale huurwoning in Lansingerland op dit moment al gemiddeld 81 maanden bedraagt. Dat, terwijl binnen afzienbare tijd de Hergerborg wordt gesloopt, waar ook statushouders wonen, die moeten worden geherhuisvest. En dat, terwijl er geen flexwoningen beschikbaar zijn in Lansingerland. De technische vragen stellen, dat er geen verdringing plaats vindt door het vervroegd plaatsen van statushouders, omdat zij nu ook al een urgente status hebben. Naar mijn mening is dat niet correct. Mensen kunnen urgentie krijgen wegens bijvoorbeeld huiselijk geweld, gezondheidsredenen of een scheiding met jonge kinderen. Als zij deze urgentie krijgen, het is heel moeilijk, maar het kan, dan moeten zij reageren op beschikbare woningen, waarop zij voorrang krijgen. Voor statushouders worden de woningen direct toegewezen en niet in het aanbod geplaatst waar andere urgenten op kunnen reageren. Het aanbod voor andere urgenten wordt dus weldegelijk kleiner. De VVD vindt dit systeem pertinent oneerlijk. Wij willen graag van de wethouder weten hoe zij een uitweg ziet uit deze stapeling van woningnood als deze motie zou worden aangenomen. Vooralsnog zien wij niet hoe het mogelijk is. Voor de eerste termijn laat ik het hier bij.

De heer Bergwerff, CDA: Het CDA ziet het belang van deze motie zeker in. Wij vinden dat iedereen zijn verantwoordelijkheid moet nemen in een situatie als waar we het nu over hebben en iedereen ook zijn of haar steentje bij moet dragen. Ook de gemeenten. Het CDA wil daarom in principe gehoor geven aan de aanbiedingsbrief pilot tussenvoorzieningen van de veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond, alleen kunnen wij de motie zoals deze nu voorligt niet steunen. Wij willen van tevoren vast stellen hoeveel mensen, dus in de vorm van een getal, wij als gemeente zullen opvangen. Daarbij noemen wij het getal van 50 maximaal 50 personen. Dat is het aantal mensen, dat ook wordt genoemd in de brief van de veiligheidsregio. Indien er via een toezegging vanuit het college of via een wijziging in de motie het aantal van maximaal 50 personen wordt benoemd, kunnen wij voor de motie stemmen en dan is er dus ook een meerderheid. Natuurlijk willen wij eerst de beantwoording van het college afwachten. Indien de beantwoording van het college onvoorziene problemen benadrukt, zullen wij dit ook meenemen in onze afweging. Dan heb ik nog even een vraag op de beantwoording op de technische vragen van L3B. Eén van die vragen was: wat is het effect van deelname aan de pilot op onze taakstelling? Daar staat: de pilot heeft geen effect op de taakstelling. De statushouders die conform de taakstelling al aan onze gemeente zijn toegewezen, komen alleen eerder. Betekent dat, dat het aantal mensen dat we opvangen door onze originele taakstelling eraf gehaald worden, dus dat het gecompenseerd wordt? Of komt het er bovenop?

Ik begrijp die beantwoording niet helemaal. Kort gezegd: in principe steunen wij het initiatief, alleen willen wij echt die tekst 'maximaal 50 personen' toevoegen. Dat kan dus door een wijziging in de motie, maar dat mag ook door een toezegging. Ik hoor graag van het college wat het antwoord daarop is. Dank u wel.

De heer Hoek, WIJ: U weet dat wij m.b.t. dit soort onderwerpen altijd redelijk voorspelbaar zijn, want wij denken dat het goed is om daar waar mensen in nood zijn en de nood heel erg hoog is in Ter Apel onze verantwoordelijkheid te nemen en onze grondhouding is dan altijd: ja. Ook in dit geval. Wij vinden het heel belangrijk, dat mensen op een goede en adequate manier opgevangen worden. Alleen, dat is nog een verhelderende vraag, heb ik nog weinig beeld en geluid bij hoe zo'n tussenvoorziening er dan uit ziet. Is dat gewoon een woning in een wijk, die we ter beschikking stellen? Als dat het geval is, dan gaat het zeker ten kosten van onze eigen inwoners, maar soms moet je daar ook keuzes in maken. Het zou wel een goed argument zijn om versneld flexwoningen te realiseren, zodat je toch wat soelaas biedt aan diezelfde woningnood. Mijn vraag is: als we nu meer mensen opnemen, want zo'n regeling hebben we in het verleden ook weleens gehad, dan werd het later weer gecompenseerd. Is dat in dit geval van de tussenvoorziening ook het geval? Of is dat in deze discussie niet aan de orde? Verder stelde de burgemeester vorige week donderdag dat hij een andere insteek wilde plegen. Mijn vraag is: de insteek die nu gepleegd wordt, die wij op zich kunnen ondersteunen, komt die overeen met wat de burgemeester voor ogen had? Dank u wel.

De heer Lieverse, CU: Het onderwerp waar we opnieuw over spreken is complex, maar vooral ook een drama. Een drama waarvan we de beelden binnen hebben zien komen via internet en andere media. De motie die nu voorgesteld wordt, de motie die heel zakelijk werd voorgelezen, gaat over een groot probleem. Het is overigens ook een motie die niet zo een stokpaardje is van één van deze partijen in de zaal hier aanwezig, maar het is een reactie op een oproep van het kabinet. Daarom waren we erg blij met de wending die het kreeg, waar u een rol in heeft gespeeld, voorzitter, toen u vertelde van de veiligheidsregio, die met een plan gekomen is om in regionaal verband oplossingen te zoeken voor dit grote probleem. We zijn ook blij met de week die we gekregen hebben om hierover door te denken. Met de technische vragen van L3B, die uitstekend waren, hielpen ook om een concreter zicht te krijgen op wat de oplossing zou kunnen inhouden. Ook als er bepaalde losse eindjes in de oplossing zitten, vinden wij dit steunwaardig. Overigens vinden we de handreiking die het CDA doet, om te praten over maximaal 50, ook steunwaardig. We laten het wel aan GL over om erop te reageren definitief. Maar ook als er losse eindjes zijn wil ik denken aan één van de Tweede Kamerleden, toevallig van de CU, opmerkte toen het daar aan bod kwam. Hij zei: welke waarden drijven ons land ten diepste? Gaat beheersbaarheid boven het redden van mensenlevens? Toen ging het nog over de evacuatie zelf. Staat de bureaucratische afwikkeling boven de morele plicht om mensen in nood, die zijn nek heeft uitgestoken, te ondersteunen? We moeten juist nu opkomen voor de meest kwetsbaren. Laten we de moed tonen om te doen wat juist is. Vandaar onze steun voor deze motie en mede indiening.

De heer Jonker, D66: Veel is al gezegd. Ik wil GL danken voor de noeste arbeid, die verricht is om dit tot deze motie te maken, die het nu is. Ik denk dat het een goede motie is. Ik hoor bij sommige fracties terecht, die snap ik, veel zorgen over verdringing. We zitten in een krappe huizenmarkt, hoe gaat het nou werken? Ik denk dat we moeten bedenken dat dat voor alle gemeenten geldt. Dat is ook de reden waarom de heer Rutte de oproep gedaan heeft aan de overheid als geheel: laten we met zijn allen dit probleem oplossen. In iedere gemeente zal de discussie zijn: hé, wat gebeurt er, gaat het niet ten koste van andere prioriteitszaken? Hoe doen we dat? Juist daarom moeten we het juist gezamenlijk met alle gemeenten doen en moet iedereen zijn bijdrage hieraan leveren, dan lossen we het probleem beter op voor iedereen. Ik hoorde de opmerking van het CDA over het getal 50. Ik snap de intentie van die, alleen heb ik er een beetje moeite mee, omdat ik dan niet weet waarom 50. Waarom geen 49? Waarom geen 51? Het is nogal arbitrair. We moeten dan maar even overleggen met GL hoe we daarin zitten. Ik ben er niet perse voor. Ik heb wel vertrouwen in het feit, als deze motie wordt aangenomen, dat we goed op de hoogte worden gehouden van hoe het zich verder ontwikkelt, hoe het verder verloopt en dat we momenten hebben om erover met elkaar van gedachten te wisselen. Ik denk juist dat het fijn is dat er geen getallen in de motie staan, want dat maakt het makkelijker om daarna nog de vinger aan de pols te houden. Los daarvan, wij steunen hem volmondig. Ik hoop dat we hem met elkaar, eventueel met wat kleine aanpassingen, kunnen aannemen, want ik denk dat het een goed signaal is naar andere gemeente, naar onze inwoners en de rest van Nederland. Dank u wel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ook wij zijn van harte indiener van deze motie vreemd aan de orde. Ik wil mevrouw Gabin hartelijk bedanken, dat ze dit zo zorgvuldig heeft uitgezocht en voortvarend contact op heeft genomen met het rijk en met COA en allerlei partijen om dit goed helder te krijgen. Het kabinet heeft ons inderdaad opgeroepen om onze verantwoordelijkheid te nemen. Niet alleen wij, maar ook de andere gemeenten. Dit is inderdaad een heldere reactie op die oproep van het kabinet. Er wordt eigenlijk gevraagd aan het college: kunnen we alsjeblieft deelnemen aan die nieuwe pilotregeling tussenvoorzieningen statushouders? Laten we deze mensen helpen, die in grote nood zijn, want dat zit

daar natuurlijk achter. Het tweede punt van het dictum zegt: laten we dan vooral ook snel met belangrijke partijen hier in de regio in gesprek gaan om te kijken hoe we tot een structurele oplossing kunnen komen voor de opvang van die vluchtelingen en ook van huisvesting van de statushouders in de regio. Volgens mij is het dus een heel heldere oproep. De burgemeester heeft de vorige keer laten zien dat die pilotregeling iets is waar hij wel oren naar heeft, maar dat hoor ik graag van de burgemeester zelf. Dan hoor ik allerlei andere fracties een aantal voorwaarden stellen. Het mag niet de andere urgent woningzoekenden verdringen. Het mag geen effect hebben op de taakstelling, die we al hebben als het gaat om het huisvesten van statushouders. Natuurlijk, er is een grote woningnood en er zijn veel mensen, die urgent een woning zoeken, maar deze mensen hebben nu op dit moment de meeste steun nodig en daar zullen we creatief moeten zijn. Kan dat met flexwoningen of een andere manier, die wat flexibeler is? Of het dan 50 mensen zijn of 60 of 70, het zullen er geen 500 worden, want dat kunnen we niet aan. Maar laten we met zijn allen een open blik houden en kijken wat we als Lansingerland kunnen bieden aan deze mensen. Ik ben heel benieuwd hoe de portefeuillehouder hierop zal reageren.

Beantwoording college

Wethouder Arends: Zoals terecht de burgemeester bij aanvang van het indienen van deze motie aangaf: als het gaat om opvang van asielzoekers valt dat in de portefeuille van de burgemeester. Daar waar het gaat over het huisvesten van statushouders ben ik namens het college daar verantwoordelijk voor en ook voor u namens de raad. Als u het goed vindt, ga ik eerst in op de motie en het advies vanuit het college daarover en daarna zijn er nog meerdere vragen gesteld en probeer ik in te gaan op de beantwoording van de vragen. De motie, een belangrijke oproep. Het rijk heeft opgeroepen, er is eigenlijk een noodsituatie, de AZC's zitten bomvol, de taakstelling loopt achter en het is nodig om ruimte te creëren in de AZC's voor de grote toename van de mensen. Daar heeft het rijk opgeroepen: gemeenten, ga met elkaar kijken wat de mogelijkheden zijn. U roept ons op tot deelneming aan de pilot. Het college staat dan ook positief tegenover een deelname aan deze pilotregeling. Zondermeer zijn we bereid om te zien of Lansingerland ook zou kunnen deelnemen. Dat ten aanzien van dictum 1. Ten aanzien van dictum 2 geldt eigenlijk hetzelfde. Wij als gemeente Lansingerland zijn bereid om andere deelnemende gemeenten en samen met het COA te kijken: wat zijn nou structurele oplossingen voor het vraagstuk waar Nederland voor staat? Maar bij deze positieve grondhouding wil ik toch ook wel een kleine disclaimer mee geven. Zoals u weet staat de gemeente Lansingerland en ook de andere gemeenten voor een taakstelling, een grote taakstelling. U weet ook, dat het moeilijk is om die taakstelling te vervullen en dat we daar voor dit jaar niet aan toegekomen zijn. Het college heeft ook met u gesproken over de grote uitdaging op dit gebied en over de grote mate van opvang als het gaat over locaties. Die zijn niet zo voor handen, maar we zouden wel met elkaar kunnen kijken of die er zijn en of het past in de gemeente Lansingerland. Het tweede wat het college aan u mee wil geven is: een aanmelding bij deze pilot is nog niet de garantie dat we ook mee gaan doen aan die pilot. Stel dat we mee doen, is dat nog niet de garantie dat we daadwerkelijk een tussenvoorziening kunnen realiseren, want dat vraagt onderzoek. In de pilot voor de regio vraagt het om met 2 gemeenten te beginnen en dat later mogelijk uit te breiden. Misschien hebben andere gemeenten betere voorzieningen of een grotere locatie, die ook die oplossing zou kunnen creëren in de regio. Dus de deelname aan deze pilot geeft nog niet aan, dat wij ook daadwerkelijk in staat zijn om dat te realiseren, maar we tonen daarmee wel de bereidheid om met elkaar dat gesprek te hebben en ook te zoeken, ook in onze eigen gemeente, maar ook vooral gezamenlijk te kijken in de regio: kunnen wij een bijdrage leveren in een structurele oplossing voor de vraagstelling vanuit het rijk, maar vooral de vraagstelling natuurlijk voor de mensen die hoognodig een opvang nodig hebben, in het AZC en de vraag bij ons voor het versnellen van de huisvesting van statushouders. Met deze kanttekening en ook de oproep aan u, dat wij u als college actief informeren daarover in plaats van met regelmaat gestructureerd, maar gewoon een actieve informatieplicht met die oproep aan u en in die geest, dan kunnen wij het als college omarmen. Ik ga nog verder in op de vragen, want het zijn terechte vragen en ook vragen die zorgen oproepen. Volgens mij is het goed om u van die informatie te voorzien en mogelijk heeft u er vervolgvragen over. De vraag van de heer Crielaard over de verdringing. Is er nou wel verdringing of niet verdringing? Zoals u weet hebben we gewoon een grote woonvraag voor specifieke doelgroepen, maar ook de normale vragen ook voor spoedzoekers. In Lansingerland hebben wij het geluk, dat wij heel veel woningen gaan toevoegen. Daar zijn allerlei plannen voor, om heel veel woningen toe te voegen, ook sociale woningen, betaalbare woningen, maar voor statushouders gaat het met name om sociale woningen. Of dat dan verdringing is, urgenten hebben een aparte aanvraag daarvoor nodig en met statushouders hebben wij een taakstelling en die taakstelling dienen wij te doen. Maar met het zicht op heel veel nieuwe woningen, gaan we ervan uit, dat we de taakstelling in de toekomst en de andere urgente vragen kunnen voorzien van huisvesting. Het is niet dat we het morgen allemaal moeten regelen, we hebben met elkaar de tijd voor dit vraagstuk om een oplossing te creëren. Het financiële risico van 13 weken. U heeft in de toelichting van de technische vragen kunnen lezen: de financiële tegemoetkoming geldt alleen voor de eerste 13 weken en daarna stopt het ook, dus dan is een gemeente zelf verantwoordelijk voor de overige financiële kosten daarvan. Het is goed voor u om dat in ogenschouw mee te nemen. Ook wel een terechte vraag: als we nog geen zicht hebben op dat vastgoed, kunnen we dan wel deelnemen? Daar heb ik u met het advies vanuit het

college in mee genomen. Misschien zijn er ideeën vanuit bedrijven of anderszins. Of misschien zegt iemand: ik koop wel een pand, of: ik zie mogelijkheden. Vooralsnog kunnen we dat niet uitsluiten. U heeft vorige week de burgemeester ook horen zeggen: op dit moment hebben we geen locatie voor handen. Dus we zullen met elkaar moeten kijken: is die er, hoe ziet die er dan uit? Natuurlijk gaan we dan daarover met u in gesprek. Dan het effect. Stel, het lukt en je zou versneld mensen kunnen huisvesten, wat doet dat dan ten opzichte van de taakstelling? Komt het er dan bij? Of wordt dat gecompenseerd? Ja, dat wordt gecompenseerd. Het is niet zo met deze oproep, dat onze taakstelling wordt verhoogd. De taakstelling blijft hetzelfde, je trekt alleen de periode eerder naar je toe. Eigenlijk doe je die 13 weken versneld op basis van de taakstelling die je eigenlijk al hebt. Dus dat is niet dubbel, het wordt gecompenseerd daarmee. Dan het idee van de burgemeester. Wij keken elkaar even aan. Dat was ook het idee dat de burgemeester heeft en ook het advies vanuit het college naar u toe over deze motie. Volgens mij heb ik redelijk alles kunnen beantwoorden en anders hoor ik dat in de tweede termijn.

Mevrouw Draak, VVD: Ik zou graag 5 minuten willen schorsen om te overleggen. De voorzitter: Dan gaan we 5 minuten schorsen en dan gaan we daarna met mevrouw Gabin beginnen.

Schorsing

De voorzitter: Als de wethouders ook gaan zitten, gaan we verder. Ik heropen de vergadering.

Tweede termijn

Mevrouw Gabin, GL: In de schorsing hebben wij een compromis moeten maken, vandaar dat wij in het dictum wijzigen op de eerste bullet. Dat wordt veranderd in: om deel te nemen aan de nieuwe pilotregeling tussenvoorzieningen voor statushouders tot een maximum van 50 plekken. Ik wil dan nog even kort ingaan op een aantal opmerkingen van de partijen. L3B gaf aan, dat ze met de krapte van de woningmarkt zaten. Maar ik wil eigenlijk mede delen dat dat los staat van de taakstelling. Of er nou een krapte is of niet, het huisvesten van statushouders is een plicht. Of ze vervroegd 14 weken komen of niet, die taakstelling staat vast. De wethouder gaf aan, dat het nog handen en voeten moet krijgen en daar ben ik het mee eens. We gaan nog geïnformeerd worden over hoe we dat willen invullen. Er is ook een mogelijkheid om tussen de gemeenten onderling duidelijke afspraken te maken, zodat het een regionale functie gaat hebben, die tussenvoorziening. Tot slot wilde ik nog heel even aankaarten, dat er al een soortgelijke regeling bestaat. De regeling lijkt sterk op het gemeentelijke versnellingsarrangement dat in 2015 onderdeel van een bestuursakkoord verhoogde asielstroom is ingetreden. Den Haag is hier een voorbeeld van. Ze hebben het als positief ervaren. Ik vraag nogmaals alle fracties om even goed hierover na te denken en hun overwegingen misschien te heroverwegen.

De heer Crielaard, L3B: Wethouder Arends gaf aan: aanmelding bij de pilot is geen garantie voor deelname. Daarover het volgende. Voor L3B is het niet acceptabel als we mensen heel lang in een tijdelijke tussenvoorziening gaan proppen, die niet kunnen doorstromen. Wat ook voor ons onbespreekbaar is, is als er toch verdringing ontstaat bijvoorbeeld als iemand nu thuis zit met een huiselijk geweld situatie en daardoor langer blijft zitten of iemand zit in een vechtscheiding, allemaal mensen die in een urgentie-situatie zitten, dat is eigenlijk altijd met een heel gegronde reden urgent. Dat zijn voor ons heel belangrijke randvoorwaarden. Met deze motie vinden we eigenlijk allemaal hetzelfde als fractie, maar de ene zegt over de motie: nee, tenzij. En een deel: ja, maar. Daarom hebben wij besloten, dat wij als fractie over deze motie verdeeld zullen stemmen.

Mevrouw Draak, VVD: Wij vinden het heel jammer, dat de wethouder eigenlijk alleen met lange termijnoplossingen is gekomen in haar beantwoording. Sociale woningen toevoegen, daar hebben we eigenlijk helemaal niets aan ten opzichte van het vraagstuk dat nu voor ligt. Wat wij hadden gehoopt, is dat het college vanavond zou zijn gekomen met een locatie, waar versneld flexwoningen gebouwd kunnen worden. Dan nemen we de verantwoordelijkheid. Daarnaast draait de wethouder naar ons idee in haar beantwoording heen om de hete brij die verdringing heet. Er is wel sprake van verdringing. Ik wil heel graag in de tweede termijn van de wethouder bevestigd horen, dat statushouders via directe bemiddeling een woning krijgen en andere urgenten moeten reageren op het aanbod van de schaarse woningen. Wij horen in haar beantwoording heel veel open eindjes. Wij vinden niet dat het vraagstuk daarmee vooruit wordt geholpen. Wij blijven er daarom bij, dat het naar voren halen van de taakstelling van statushouders zal betekenen, dat onze toch al muurvaste lokale woningmarkt een aantal maanden onbeweeglijk zal zijn voor woningzoekenden, die nu wachten op een woning in Lansingerland. Voor met name urgenten is dat een regelrechte ramp. Wij kunnen dit aan onze kiezers niet uitleggen. Meneer Crielaard zei het ook al: mensen die in een situatie van huiselijk geweld zitten, moeten langer op een woning wachten dan een statushouder, die al een dak boven zijn hoofd heeft, ook al is dat een tussenvoorziening. We begrijpen, dat dat niet eindeloos zo kan blijven, maar het gaat om de prioritering. Wij zitten hier voor onze kiezers en wij blijven tegen deze motie.

De heer Bergwerff, CDA: Allereerst bedank ik de wethouder voor haar uitgebreide en duidelijke beantwoording. Fijn, dat het inderdaad gecompenseerd wordt, het aantal. Dat dachten wij al, maar ik wilde toch maar even bevestiging. Wij snappen ook heel goed, dat de pilot niet meteen betekent dat het geen garantie geeft voor deelname. Het is natuurlijk een onderzoek, dat er plaats gaat vinden. We moeten ook niet raar opkijken als u dadelijk zegt in de toekomst: het gaat hem toch niet worden. Of wat dan ook. Of: ik raad het toch af. We houden er rekening mee. Het CDA is heel blij met de extra zin opgenomen in de motie. Wij zien het belang echt in om iet te doen voor deze mensen, die het echt nodig hebben, dus wij zijn heel tevreden. Dank u.

De heer Hoek, WIJ: Ik hoor de wethouder ook zeggen: we hebben nergens tussenvoorzieningen. Die hebben we gewoon niet, het wordt allemaal lastig. Maar in de stukken van het ministerie wordt heel duidelijk gesproken over modulaire units. Het is heel simpel. Als we in staat zijn om een locatie aan te wijzen, waar 50 modulaire units kunnen staan, dan kunnen wij wel iets betekenen. Verder vond ik de opmerking dat we alle tijd hebben: ik vind niet dat we alle tijd hebben. Ik vind dat we snel met dit onderwerp aan de slag moeten. De regionale samenwerking zou kunnen bestaan uit, als deze 50 mensen 14 weken hier zijn geweest, dat we met de regio een convenant sluiten dat de regio ook verantwoordelijk is voor de definitieve huisvesting van deze mensen. Dan heb je het echt over een tussenvoorziening. Dit wil ik graag de wethouder mee geven om uiteindelijk toch te horen wat zij van die 50 modulaire units vindt. Dat sluit ook een beetje aan bij wat mevrouw Draak zei. Wanneer we die wel kunnen realiseren, ben je ook de verdringingsvraag voor een groot deel kwijt, want je biedt dan toch meer ruimte. Die units kan je later weer inzetten als flexwoningen. Dus: ik zie kansen.

De heer Lieverse, CU: Ik heb goed geluisterd, wij hebben allen goed geluisterd naar de wethouder. Het valt op, dat zij heel welwillend is geweest naar de punten die zoal in de motie aan bod komen. We zijn ook blij met het amendement van de motie, dat op voorstel van het CDA is aangebracht, waardoor CDA mee zal stemmen met deze motie. We zien het dan ook als een steun in de rug voor het college om hier voortvarend mee aan de slag te gaan. Dank u wel.

De heer Jonker, D66: Ik heb hier niets aan toe te voegen. Dank u wel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ook ik wil de wethouder bedanken voor haar duidelijke beantwoording en reactie. Ik hoor haar zeggen: het college staat positief tegenover deelname, wij zijn bereid om structureel een oplossing te zoeken, we hebben nu geen locatie, maar die kunnen we gaan zoeken, dat hoeft niet perse gemeentelijk vastgoed te zijn, het kan ook een andere oplossing zijn, een creatieve ondernemer die iets aanbiedt. Dat zouden ook de flexwoningen of flexibele units of hoe ze allemaal heten kunnen zijn. De taakstelling blijft hetzelfde, hoorde ik de wethouder ook zeggen. Je trekt alleen die periode van 13, 14 weken eerder naar je toe. Dus ik zou zeggen: volgens mij staat ons nu niets meer in de weg om deze motie te gaan aannemen. Ook het college lijkt hier de handen uit de mouwen te willen steken, dus ik wil iedereen oproepen om deze motie zoveel mogelijk te steunen. Dank u wel.

Wethouder Arends: De heer Crielaard gaf heel duidelijk aan: er zijn zorgen over urgenten. En mevrouw Draak gaf dat ook aan. Is er nou sprake van verdringing? Wij weten allemaal situaties van vrouwen, mensen die scheiden en in hoge nood een woning nodig hebben. Wij willen natuurlijk allemaal niet dat die verdrongen worden. Daar willen we ook in de regio voor staan, dat we iemand die urgent is van huisvesting willen voorzien. En we weten ook met elkaar, dat we die taakstelling hebben. Elk jaar is dat een ander getal. Dit jaar weet u ook wat het getal is en hoe ver we daar zijn. Is dat verdringing? Het klopt precies wat u zegt, mevrouw Draak. Bij een taakstelling gaan wij een directe bemiddeling doen op een woning, dat klopt, daar heeft u helemaal gelijk in. De andere kant is: als je urgent bent, dan mag je reageren in de regio. De meeste mensen willen graag reageren in Lansingerland, maar zij hebben de mogelijkheid om breed te reageren in de hele regio en een statushouder niet. Rotterdam heeft zo zijn taakstelling, Lansingerland heeft die. Dat is inderdaad het grote verschil. Maar terecht wat u zegt: de ene krijgt een directe bemiddeling op een woning en de ander heeft een eigen verantwoordelijkheid om dan te zoeken naar zo'n woning en dat is breder dan Lansingerland. Ik begrijp uw zorg over die urgenten. Daar hebben we meerdere keren het debat over gehad. We zien gewoon spoedzoekers en daar willen we eigenlijk een oplossing voor. Ik heb u vorige week laten weten dat we heel hard bezig zijn met een notitie over flexwonen. Daar zit ook een onderdeel bij voor een oplossing voor statushouders. Misschien kan dat gecombineerd worden en misschien niet, maar dat komt in november naar u toe. Mevrouw Draak: Ik zou aan de wethouder willen vragen of ze denkt dat de notitie over flexwoningen iets gaat helpen als we praten over een acuut probleem. Wethouder Arends: Dat is op dit moment moeilijk te voorzien. Ik hoor u ook zeggen: het is nog niet duidelijk. Dat klopt. Over flexwonen komt naar u toe, daar gaat u ook een keuze in maken, er wordt een voorstel aan u gedaan en daar gaat u een besluit over nemen, hopelijk met meerderheid. Dat zou een oplossingsrichting o.a. voor statushouders kunnen zijn, omdat die druk zo groot is. Dat zou een oplossingsrichting kunnen zijn. Wat ik ook in het advies vanuit het college, onze bereidheid om deel te nemen, ook wel met die disclaimer. Vorige week heeft de burgemeester ook

gezegd: wij hebben die locatie niet, maar we vinden het wel belangrijk, het signaal naar de regio, dat we er gezamenlijk voor staan om te kijken naar een structurele oplossing. Misschien betekent dat niet, dat we die voor handen hebben in Lansingerland, als je deelneemt zegt dat ook niet dat je het in Lansingerland oplost, maar je zegt wel: als regio willen wij kijken of wij een oplossing kunnen creëren. Misschien is dat bij de buurgemeente met een grote locatie. Misschien komen er toch initiatieven vanuit u: met flexwonen zien wij mogelijk wel een oplossing. We zijn vooral bereid om dat gesprek te hebben. De heer Hoek: Ik zie toch een beetje omtrekkende bewegingen. Ik zie geen mogelijkheden. Hoe moeilijk is het? We moeten een locatie bedenken en daar kunnen we 50 units op zetten. We hebben de uitbreiding begraafplaats, daar gebeurt op dit moment niets, daar zou je prima 50 units op kunnen zetten. Laten we nou met zijn allen de handschoen pakken en in mogelijkheden denken in plaats van dat we een omtrekkende beweging maken. Ik sluit aan bij mevrouw Draak: hoe ingewikkeld is het nou? Wethouder Arends: Dat is natuurlijk een terechte vraag: hoe ingewikkeld is het nou? Ja, het is ingewikkeld. U stelt een locatie voor, maar daar wonen allemaal mensen omheen, daar zitten allerlei aspecten aan. U weet ook, dat dit college staat voor een zorgvuldig proces. De vraag die vanavond voor ligt is de motie. De heer Hoek: Ik hoef niet ver uit het raam te kijken en dan zie ik heel veel, daar stond vroeger olifantsgras, daar ligt riolering. Waar een wil is, is een weg. Ik wil u echt uitdagen om die wil te tonen. Wethouder Arends: Dat is wat het advies van het college is ten aanzien van de motie. De wil om aan te geven, dat wij open staan voor deelname, dat wij graag gezamenlijk in gesprek gaan met de regio, maar ook de disclaimer, die ik heb gegeven. In december komt de notitie naar u toe, ik verwacht in december, over flexwonen, dat zou mogelijk ook een oplossing zijn, maar daar gaat u nog een besluit over nemen. De heer Crielaard: Als u n.a.v. de gesprekken met de regio een locatie vindt, iets in gedachten heeft, een mogelijke oplossingsrichting, komt de wethouder dan eerst naar de raad met een concreet voorstel? Wethouder Arends: Dat lijkt me juist heel goed om dat in samenspraak met u te doen. Het kan ook zijn, dat er een oplossingsrichting in een andere gemeente is, maar misschien ook hier in de gemeente. Natuurlijk gaan we daarover met u in gesprek en horen we ook wat u daarvan vindt. Want uiteindelijk gaat het ook over allerlei andere aspecten, waarin u een beslissingsbevoegdheid heeft. Dit college gaat niet zomaar iets doen, dat zullen we altijd in samenspraak met u als raad doen. Als er verder geen vragen meer zijn, kan ik afronden.

De voorzitter: Dan gaan we over tot de stemming, altijd het moment dat u beslist. De motie vreemd aan de orde pilotregeling tussenvoorzieningen. Ik open de stemming. We hebben voor de fracties van D66, CDA, WIJ, GL, PvdA, CU en een deel van L3B. Tegen de overige fracties c.q. raadsleden en daarmee is deze aangenomen: 19 voor, 11 tegen.

6.c Motie vreemd Lekker chillen komend voorjaar

De voorzitter: We gaan pas lekker chillen in het voorjaar.

De heer Hoek, WIJ: Als dat een toezegging is, is het klaar. De heer Hoppenbrouwer heeft vanmiddag getracht mij te bellen, maar ik zat op een symposium waar onze voormalig wethouder ook was en in het panel zat, dus ik kon niet opnemen en daar heb ik nu een beetje spijt van, want ik begin zelf ook een beetje te twijfelen, maar voor de inhoud is het niet heel erg van belang. Het gaat over: lekker chillen komend voorjaar.

M2021-050 Lekker chillen komend voorjaar

Overwegende dat in het verleden is besloten om 5 definitieve chillplekken binnen de gemeente Lansingerland te realiseren. Op basis van dit gegeven is er onderzoek gedaan en zijn er 5 potentiële locaties aangewezen. Echter, al redelijk snel bleek dat er vanuit de samenleving veel weerstand was met betrekking tot deze locaties. Hierop heeft het college besloten om nieuwe locaties te onderzoeken. Vervolgens werden we geconfronteerd met corona. Corona zorgde ervoor dat de noodzaak om 5 nieuwe locaties aan te wijzen minder urgent was. Immers, vanwege corona was het juist niet de bedoeling om te chillen. Met dit gegeven kan WIJ Lansingerland leven. Wel heeft WIJ Lansingerland er op aangedrongen om alle voorbereidingen om deze chillplekken uiteindelijk wel te realiseren door te laten gaan. Dit om meteen na corona onze jeugd in de gelegenheid te stellen om elkaar wel te kunnen ontmoeten. Juist vanwege corona hebben jeugd en jongeren dit aspect van de jongerencultuur gemist, met alle gevolgen van dien. Het is dan ook zaak dat alle voorbereidingen met betrekking tot de realisatie van deze chillplekken doorgaan ten einde te bewerkstelligen dat in het voorjaar van 2022 deze chillvoorzieningen op orde zijn. Draagt het college op om onverminderd met de voorbereidingen voor de realisatie van deze chillplekken door te gaan, ten einde op 1 mei 2022 deze nieuwe voorzieningen feestelijk over te dragen aan de jeugd. Om gedurende dit traject de commissie samenleving te betrekken bij de voortgang. En gaat over tot de orde van de dag.

Deze motie is mede ondertekend door GL. Dank u wel.

De heer Hoppenbrouwer, L3B: Ik had naast het lezen van de motie nog verwacht: ik denk in mogelijkheden, ik toon het allemaal aan. Maar dat miste ik nu, toch een beetje een lege doosmotie,

vrees ik. Maar even zonder dollen. Wat ik lastig vind in de motie, ik had u getracht te bellen, maar u had andere zaken en dat begrijp ik, want ik werk ook en u werkt ook, maar de opstelling zoals u die stelt rammelt, met alle respect. Er zijn in 2018 4 definitieve chillplekken aangewezen, die zijn begin 2019 definitief gemaakt. Dan hebben we het over Annie M.G. Schmidt, de voetbalkooi hier op de Boterdorpseweg, de Gotzen Heinsingel in Bleiswijk en de Point. Dat is volgens mij, voor zover ik weet, gerealiseerd. Dus die 4 zijn er. Vervolgens kwam er een tweede tranche, fase 2, dat is in augustus 2019 geweest en dat ging over de Leeuwenkuil, de Kooilaan in Bleiswijk en het basketbalveldje bij de Gerberasingel in Rodenrijs. Daar is het in de participatie niet goed gegaan. Er is veel overleg geweest met de politie, BOA en jeugd- en jongerenwerk, maar we waren en passant de inwoners vergeten. Dat is altijd lastig, want die hebben er kennelijk soms last van. Toen is het geparkeerd. De laatste discussie in de commissie samenleving was in november 2019. Wij herinneren zeker als leden van de commissie samenleving dat meneer Hoek op regelmatige basis wethouder Van Tatenhove uitdaagde: joh, kom op, zet door, geloof erin. Dat zijn de bevlogen woorden, ik kan u niet nadoen. Les 1: de toneelschool ben ik niet voor geslaagd. Dat is de voorgeschiedenis. Wat u schrijft nuanceer ik een beetje. Ik denk, als ik het goed begrepen heb, als ik de discussie binnen de commissie samenleving goed heb beluisterd, dan is er niemand hier in dit huis die tegen chillplekken is. Laten we dat voorop stellen. Ook L3B is geen tegenstander van chillplekken, maar het moet natuurlijk wel zorgvuldig uitgewerkt worden. Eigenlijk zou ik willen zeggen: we steunen de motie eigenlijk niet, maar het belang wel. Ik zou er eigenlijk voor willen pleiten om aan de wethouder te vragen, ik heb pas met meneer Erwich een werkbezoek gehad bij jeugd- en jongerenwerk, toen hebben we het toevallig over de Leeuwenkuil gehad, dat dat eigenlijk wel één van de meest ideale plekken was, waar de jeugd zich zou kunnen verzamelen, misschien ook ouderen, ik ben ook in de leeftijd dat ik ook mag gaan hangen, heb ik begrepen, misschien kunt u dat nog mee nemen, chillplekken voor ouderen. Alle gekheid op een stokje. Ik zou willen zeggen: die Leeuwenkuil, laten we proberen aan de wethouder te vragen om dat versneld uit te werken. Of dat dan in het voorjaar 2022 kan, daar geloof ik niet in, maar dan baseer ik me meer op de woorden van wethouder Van Tatenhove, dat dat een onmogelijkheid was. We hebben er 3 in fase 2, dat was het oranje deel: Leeuwenkuil, Kooilaan en Gerberasingel. Laten we dan die Leeuwenkuil gewoon als pilot nemen, dat de wethouder dat versneld doet. Als dat dan lukt, dan weten we ook hoe we de participatie bij de andere 2 locaties moeten doen. Zoals het er nu ligt, gaan wij niet akkoord. Ik hoop dat u zover zou willen zijn om te zeggen: wethouder, laten we met de Leeuwenkuil beginnen. Jeugd- en jongerenwerk heeft in dat werkbezoek ook de hand gereikt, dat ze dat heel graag willen uitwerken, maar dan met de inwoners. De heer Hoek: Dan wil ik toch aan de heer Hoppenbrouwer vragen of hem bekend is, dat met name de Leeuwenkuil op heel veel weerstand kon rekenen bij bewoners. Ik was de enige die zei van het hele rijtje, want ik ben door alle burens gebeld, ik heb altijd gezegd: deze jongeren moeten wel ergens verblijven. Ik was de enige die zo'n beetje positief was. Dat is me ook kwalijk genomen door burens. Op het moment dat je een begin maakt met burgerparticipatie en je trekt het voorstel van de Leeuwenkuil terug in, omdat het niet bespreekbaar is, dan is het wel raar om nu te komen met de pilot Leeuwenkuil. Dat vind ik een heel vreemde exercitie, temeer daar het college heeft toegezegd actief op zoek te gaan naar andere locaties. De heer Hoppenbrouwer: Ik dacht geleerd te hebben van meneer Hoek: denk in mogelijkheden. Ik dacht: dit is een mogelijkheid. Het is ook nog tegenover uw woning, dus dat is allemaal prima. Waar het om gaat is: we moeten de fout herstellen door met die inwoners in gesprek te gaan. Ik kwam op de Leeuwenkuil omdat ook jeugd- en jongerenwerk het aangaf, los van of er nog andere locaties zijn, dat weet ik eenvoudig niet. Er zijn studies van gemaakt en daar zijn deze 7, die ik net noemde, uit gekomen. Er is geen nummer 8 en er is geen nummer 9, dus we moeten het met deze 7 doen, dus ik denk niet dat er alternatieven zijn. Ik dacht mee te denken, maar als u zegt dat de Leeuwenkuil geen optie is, dan heb ik een poging gewaagd. Wij blijven alleen maar zeggen: wij blijven voor chillplekken met goede participatie voor inwoners. Zoals het er nu ligt steunen we de motie niet en het belang wel. Mevrouw Verhoef: Ik had eigenlijk dezelfde vraag aan de heer Hoppenbrouwer. Waarom zet u nu de Leeuwenkuil op nummer 1? Ten tweede heb ik de vraag, waarmee u afsloot, las u het dictum bijna letterlijk voor, dus ik begrijp helemaal niet waarom u die motie niet kunt steunen. De heer Hoppenbrouwer: Het is waarschijnlijk wat je wilt horen. Leeuwenkuil was een voorzet, omdat ik van meneer Hoek heb geleerd: denk in mogelijkheden. Dat was een mogelijkheid. De mogelijkheid wordt afgewezen, dus wat dat betreft trek ik mijn keutel in. Dan heb ik het gewoon niet gezegd, bij wijze van spreken. Ik zeg alleen: ik ben niet tegen chillplekken, maar ik voorzie niet de druk die meneer Hoek erop legt om het in het voorjaar 2022 voor elkaar te boksen, dat er dan 5 chillplekken zijn. Het is een niet-werkelijkheid. Ik ga de wethouder niet opzadelen met een onwerkelijke opdracht. De heer Hoek: Ik zou willen dat ik die zin net had gebezigd bij uw motie: ik steun de motie niet, maar het belang zie ik wel. Dat is toch raar? Ik steun de motie niet, maar ik zie het belang wel. Het is belangrijk, maar ik steun het niet. Volgens mij schuurt dat. De heer Hoppenbrouwer: Ik zou bijna denken, dat u bij Karwei aan het werk bent, want u heeft het woord 'schuren' nu voor de zevende keer gebruikt vanavond. De heer Hoek: (...). De voorzitter: Niet buiten de microfoon. De heer Hoppenbrouwer: U zegt ook weleens dingen waarvan ik denk: waar gaat dit over. Het was als een grapje bedoeld, maar ik zie dat u uw eigen humor leuker vindt dan die van mij, dat kan. Waar het om gaat: u vraagt om 5 plekken in voorjaar 2022. Dat is wat u vraagt en dat kan niet. De voorzitter: Ik krijg veel interrupties, maar volgens mij is het tussen u gewisseld. U krijgt vast de kans bij andere woordvoerders.

Mevrouw Draak, VVD: Die zijn vast aangekondigd. Dank namens de VVD-fractie, de heer Hoek en WIJ voor het indienen van deze motie. Ik denk dat het heel goed is, dat we het er weer even over hebben met elkaar en dat het weer onder de aandacht wordt gebracht. Eigenlijk is onze fractie het grotendeels best eens met wat de heer Hoek heeft opgeschreven. Ook even bedankt aan de heer Hoppenbrouwer voor het historisch overzicht, dat is altijd heel handig voor de discussie die daarna wordt gevoerd. Voor ons haakt het eigenlijk ook op de deadline van voorjaar 2022. Wij zouden eigenlijk van de wethouder willen horen: hoe staat het nu met het uitwerken van de chillplekken? Wij denken dat het best logisch is, dat het een tijdje heeft stil gelegen door corona, maar iedereen in deze raad is voor het uitbreiden van de chillplekken, de jeugd vraagt daar gewoon om. En het is goed, dat het dan weer wordt opgepakt. Maar hoever staan we daar mee? De VVD-fractie vindt het gewoon ontzettend belangrijk, dat de participatie met de omgeving goed gebeurt en dan helpt het niet om te zeggen dat het op 1 mei 2022 klaar moet zijn. Van de wethouder willen we graag weten: hoe staat het ermee, hoe kijkt ze ernaar? Dank u wel.

De heer Ruitenbergh, CDA: Ik had deze voorbereid met de begroting, vandaar dat ik hem doe. Ik had niet verwacht dat hij vreemd zou zijn, vandaar. Het is een hele lieve motie, maar met een heel gevaarlijk dictum. Dat is ook de reden waarom wij deze motie niet zullen steunen. De overwegingen, de chillplekken, daar zijn we allemaal voor, dat hoor ik ook al wel. Meneer Hoppenbrouwer weet er veel meer van dan ik, want bij de locaties die hij noemde dacht ik: ohja, daar zit er ook één. Maar als je hier zegt: op 1 mei 2022 moeten die 5 nieuwe worden geopend, feestelijk worden overgedragen. Dat betekent dat je met de uitvoering over een maandje moet gaan beginnen, want anders red je dat niet. Dat gaat niet goed samen met burgerparticipatie. Het kleine debatje dat u had met de heer Hoppenbrouwer over de locatie Leeuwenkuil geeft zomaar aan hoe belangrijk dat is, die burgerparticipatie en dat we dat niet moeten onderschatten. We moeten het goed doen, want het is ook niet in het belang van die jongeren als de buurt waar ze gaan chillen tegenover hen komt te staan. Dus de motie, zoals die er is met dit dictum, zullen wij niet steunen.

De heer Lieverse, CU: Wij vinden de motie ook niet zo heel vreemd, zeker niet als die bij meneer Hoek vandaan komt. Over de motie hebben wij goed nagedacht. We vinden het onderwerp belangrijk, ik ga een beetje echoën wat meneer Hoppenbrouwer zei, maar we gaan hem toch niet steunen precies om de reden, die al een paar keer gezegd is, namelijk het concreet aanwijzen van een datum met een termijn, waarop het geregeld moet zijn, dat zou zeker strijdig kunnen zijn met een veel belangrijkere zaak, een even belangrijke zaak als draagvlak creëren, niet onrust creëren, niet verstoren van het proces dat wel in gang gezet moet gaan worden. Oftewel: wel een kleine waarschuwing aan de heer Hoppenbrouwer, als hij het heeft over hangen. Op zijn leeftijd, zeg ik als lotgenoot, kunt u beter niet hangen maar wandelen, zwemmen en andere vormen van bewegen.

De heer Jonker, D66: Ik kan het kort houden. Wij steunen de motie. Tegelijkertijd wordt een aantal opmerkingen gemaakt over de termijn, die kort zou zijn, 1 mei. Kunnen we daar niet wat ruimte in creëren, zodat een groot aantal partijen het makkelijker maakt om de motie te steunen. Misschien aan de indieners om er wat aan te doen, een paar maanden erbij. Tegelijkertijd waardeer ik het wel, dat de heer Hoek er tempo op gooit, want het is wel belangrijk dat ze gerealiseerd worden en dan is het goed dat je een tijdshorizon hebt wanneer ze gerealiseerd moeten zijn. De heer Hoppenbrouwer: Dank voor uw bijdrage. Waar gaat u die 5 nu plaatsen? Er zijn er namelijk geen 5 beschikbaar. Waar denkt u aan? U wilt in tijd ruimer, maar je moet ook mensen hebben. De heer Jonker: Ik heb heel veel dingen gelezen over het raadslidmaatschap, maar de uitvoering en het onderzoeken van chillplekken en die vast stellen stond niet in mijn taakomschrijving. Natuurlijk wil ik creatief meedenken met de commissieleden om na te denken over wat goede plekken zouden kunnen zijn, maar als u nu aan mij vraagt om concreet 5 plekken te noemen, nee, dat weet ik niet. Maar ik heb veel vertrouwen in het college, dat ze in staat is om goede kandidaat locaties te vinden. Misschien is er meer tijd voor nodig. Ik geef ook de ruimte. Ik ben ook benieuwd naar de reactie van de wethouder op de motie en de genoemde deadline. Ik kan me best voorstellen, dat we die wat verschuiven. Tegelijkertijd vind ik het wel goed om er een datum aan te verbinden, zodat je weet wanneer het e.e.a. gerealiseerd wordt. Daar wil ik het bij laten.

Mevrouw Gabin, GL: Corona zorgde ervoor, dat de noodzaak om 5 nieuwe locaties aan te wijzen minder urgent werd, maar corona heeft ook een keerzijde. Naar mate de coronacrisis langer duurt worden er steeds meer zorgen geuit om eenzaamheid onder jongeren en hun sociale ontwikkeling. Jongeren voelen zich sociaal eenzaam, omdat ze een gebrek aan sociale relaties hebben en zich onvoldoende verbonden voelen met een groep, waar ze zich thuis voelen. Er worden dan tips gegeven, wat je kunt doen aan eenzaamheid. Eén van die tips is: afspreken met je vrienden en nieuwe mensen ontmoeten. Dat gaat moeilijk als er geen voldoende plekken zijn in de gemeente, waar je rustig kan afspreken met je vrienden en waar je geen nieuwe mensen kan ontmoeten. Het is een heel langdradig proces geworden en het gaat vast niet makkelijk worden met de zienswijzen van omwonenden, want niemand wil een chillplek in zijn achtertuin, maar die jongeren hebben die chillplekken echt heel hard nodig. Wij doen hen nu tekort. Wij sluiten ons aan bij WIJ en horen graag van de wethouder welke stappen ondernomen

worden om die chillplekken toch zo snel mogelijk te realiseren. Wij denken dat een stok achter de deur nodig is, anders kan het heel erg lang gaan duren.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Mevrouw Gabin zei: niemand wil een chillplek in zijn achtertuin. Maar ik moet zeggen, dat ik het tijdens de coronatijd eigenlijk wel fijn vond dat mijn zonen wel achter in de tuin chillden met hun vrienden en vriendinnen, maar chillen in de tuin van je ouders is wel iets anders dan chillen met vrienden op een plek waar je uit het zicht bent van je ouders. Niet dat je dan meteen dingen doet, die niet door de beugel kunnen, maar het gaat toch anders. Dus ik ben het helemaal eens met de heer Hoek en daarom zijn we ook mede indiener van deze motie. Dat er gewoon echt snel werk gemaakt moet worden van het realiseren van de chillplekken. Ik ben het ook eens met een aantal mensen die zegt: 5 chillplekken voor mei is misschien net een brug te ver. De heer Hoppenbrouwer heeft gezegd: we hebben er al 4, dus als we nou eens minimaal 1 proberen te realiseren voordat het weer warm genoeg is om buiten te gaan zitten chillen. Het is misschien nog een optie om die motie zo om te buigen en dan verder wel nadrukkelijk aangeven: laten we dan de vaart erin houden. Daar heb ik verder niets aan toe te voegen.

Beantwoording college

Wethouder Cnossen: Meneer Hoek, u heeft hem ingediend, ik was u even kwijt, maar ik heb u weer gevonden. Uw motie vraagt inderdaad iets tegenstrijdigs. Je ziet bij de chillplekken hoe belangrijk het is dat je een zorgvuldig proces voert en om daar nou tijdsdruk op te zetten is lastig. Laten we wel zeggen, dat in coronatijd er wel andere dingen voor de jongeren zijn gedaan. We hebben met elkaar vastgesteld dat het zoeken naar chillplekken uiteindelijk is gestopt, omdat de burgerparticipatie niet paste bij het niet bij elkaar komen, 1,5 meter et cetera. Dus daar heeft u gelijk in. Maar er zijn wel andere dingen gebeurd voor de jeugd, juist om het punt dat mevrouw Gabin aanhaalde, de eenzaamheid onder de jeugd. Het hoort bij het opgroeien om te hangen en dat hebben ze heel erg gemist. Daar is zeker ook in coronatijd aandacht voor geweest bij het jeugd- en jongerenwerk, de sportcoaches, dus we hebben ze niet uit het oog verloren. Ik denk dat dat heel belangrijk is hier, dat de jeugd altijd vooraan moet staan, dat we daar verder mee moeten komen. Even naar uw motie. Het is inderdaad niet haalbaar, laten we dat maar eerlijk tegen elkaar zeggen, die deadline, om hier met elkaar vast te stellen en dat ik toezeg: ja hoor, dat ga ik regelen. Dat raadt het college u af. Dat we verder gaan met de jeugd en kijken wat ze wel willen, want het is ook na corona wel tijd om weer in gesprek te gaan, want misschien is er bij de jeugd ook iets veranderd en dat ze zeggen: een chillplek, het mag ook iets anders zijn. Het ging net even over zwemmen, wie weet. Ik weet dat niet, meneer Hoek, en het lijkt me goed om dat gesprek eerst weer aan te gaan, na coronatijd: hoe zitten jullie erin, hebben jullie misschien andere ideeën gekregen? Misschien zijn er bij jongeren ook andere plekken. Daar willen we eerst mee beginnen. Dus de deadline gaan we niet halen, dus we raden de motie af. De heer Hoek: Nee, ik snap dat u de deadline niet gaat halen. We hebben op 1 februari 2018 al een motie ingediend om de realisatie van chillplekken te versnellen. We zijn inmiddels 3 jaar verder. Maar dan is natuurlijk mijn volgende vraag: welke deadline kunt u wel redden? Wethouder Cnossen: Het was fijn, dat de heer Hoppenbrouwer even dat historisch overzicht gaf. Je ziet wat er moet gebeuren om zover te komen, dus ik ga hier geen deadline noemen, dat gaat niet werken. De heer Hoek: U moet het me niet kwalijk nemen, hoor. Als dit nou de tendens wordt, dat we alles voor ons uitschuiven, alles om hold zetten. Ik heb er gedurende de hele coronaperiode constant naar gevraagd: beste college, wilt u alstublieft doorgaan met de voorbereidingen, zodat we klaar zijn op het moment dat corona ook klaar is en dat onze jeugd weer goed en gezellig bij elkaar kan chillen. En vervolgens schuiven we alles voor ons uit. Dan weet ik het ook niet. Als er nu nog geen datum gemeld kan worden, dan kan ik het hele jaar dezelfde vraag blijven stellen: kunnen we in het voorjaar van 2022 wellicht chillen, van 2023? We kunnen geen termijnen geven. Ik begrijp dat burgerparticipatie een moeilijk verhaal is in dit kader, maar de eerste motie die wij hierover indienden was in 2018, ik heb er constant naar gevraagd, ik voel me gewoon een beetje voor schut gezet. Wethouder Cnossen: Ik vind het jammer, meneer Hoek, dat u mijn woorden uitlegt alsof we niets doen. We zijn juist actief bezig om weer op de rails te zetten om met jongeren in gesprek te gaan over wat er wel kan. Wie weet, komen daar nieuwe locaties vandaan. De heer Hoek: Ik heb niet gezegd, dat u niets doet. Ik wil me focussen op de chillplekken. Het gaat me niet om wat we allemaal wel doen, het gaat erom wat we niet doen in deze casus. Ik ben te allen tijde bereid om samen met de raad te kijken welke datum wij wel acceptabel vinden. Ik wil hier de motie aanpassen en de datum van 1 september neerzetten, als dat ruimte biedt. Maar ik vind wel, en dat hoor ik ook van verschillende fracties, dat we een datum noemen om toch nog een beetje gas op de plank te houden. Wethouder Cnossen: Ik heb er niets meer aan toe te voegen.

Tweede termijn

De heer Hoek, WIJ: Ik ben bereid om de datum aan te passen naar 1 september. Dan vind ik het bijzonder jammer, bijzonder jammer, dat we voor de zoveelste keer weer een voorjaar missen, waar onze jongeren echt naar uitkijken. Maar goed, het is dan zo, dan moet je voor de second best gaan en zeggen:

ik ben bereid om de motie aan te passen en de datum van 1 september te noemen. De voorzitter: Ik heb iets meer duidelijkheid nodig. Past u de motie aan? Dat kan mondeling gebeuren. Als u zegt: we maken van 1 mei 1 september, dan doen we dat en dan brengen we hem zo in stemming. De heer Hoek: 1 september. De voorzitter: De motie wordt aangepast: 1 september in plaats van 1 mei en nog steeds het jaar 2022.

De heer Hoppenbrouwer, L3B: Ik kan me de frustratie van meneer Hoek wel voorstellen. Het is voor mij ook wel een klein beetje herkenbaar. Ik maak even een sitestap naar de gemeentebegroting, die we net hebben vastgesteld. Ik ben 7 jaar geleden begonnen met een nieuwe opzet en nu zag ik voor het eerst in de begroting dat het ineens gebeurd was. Dus na 7 jaar dacht ik: het is toch eindelijk geland. Ik gun u echt niet die 7 jaar overigens, ik zou echt willen dat het veel sneller gaat. Ik sluit me toch aan bij onze kroonjuwelen als het gaat om burgerparticipatie. Dat kan je bagatelliseren, maar dat is echt essentieel om een succes te maken van die chillplekken, dus dat wil ik toch benadrukken van uit de L3B-fractie. De tegenstrijdigheid waar de wethouder het over had erken ik dus in deze. Ik volg in deze de wethouder, die zegt: ik kan u geen deadline toezeggen. Wie ben ik om te zeggen: 1 september gaan we het redden en ik zet een pistool op de borst van de nieuwe wethouder. Dat ga ik zeker niet doen. Maar ik proef ook in de woorden van de wethouder dat de boodschap van deze raad helder is. Iedereen is voor chillplekken. Wethouder, doe er alles aan om dat gesprek, die check, wil de jeugd nog chillplekken. Ik ben niet meer van de categorie, die dat kan beoordelen. Ik heb ook geen jongens meer, die in die categorie zitten, dus ik ben heel blij dat de wethouder nog een keer de temperatuur van het badwater gaat meten. Gebruik alsjeblieft jeugd- en jongerenwerk, zij hebben ons al een handreiking gedaan tijdens ons werkbezoek: wij hebben echt ideeën over hoe we dat kunnen versnellen. Ik hoop dat de wethouder dat ter harte neemt en echt met jeugd- en jongerenwerk gaat starten. Ik hoop echt oprecht, dat als ik volgend jaar de raadsverslagen lees, dat er een feestelijke opening is geweest van één van de 3 chillplekken, want er zijn er nog maar 3 in beeld voor zover ik weet. Dat is de Leeuwenkuil, dagrecreatie Kooilaan in Bleiswijk en het basketbalveld Gerberasingel. De heer Hoek: Wat ik wel opmerkelijk vind is dat u de burgerparticipatie kwalificeert als kroonjuwelen en als vervolgens diezelfde kroonjuwelen hun werk hebben gedaan en er zijn mensen, die zeggen 'niet in de Leeuwenkuil', waar ik zelf niet bij hoor gelukkig, dan vind ik het raar hoe u burgerparticipatie interpreteert. Dat is nou juist de reden waarom we met 3 nieuwe plekken moeten komen. De heer Hoppenbrouwer: Meneer Hoek, dank voor uw interventie. Ik weet niet waar u op uit bent. Ik probeer van u te leren door een bruggetje te slaan. Die slaat u af, dat vind ik prima. Die burgerparticipatie blijft gewoon een kroonjuweel van L3B. Je kan hoog of laag springen, daar kan je wat van vinden, het is gewoon zo. Wat hier mis is gegaan, is juist die burgerparticipatie, want de inwoners zijn destijds, in 2019, niet betrokken. Ze moesten in de Heraut lezen, dat er een chillplek kwam. Het zal vast niet met opzet geweest zijn, het is abusievelijk volstaan met de politie, de BOA en jeugd- en jongerenwerk en de inwoners zijn niet meegenomen. Wat is er mis aan om dat nog te benadrukken? Als u het verslag van de commissie samenleving van november 2019 lees, want toen kwamen ze hier allemaal staan, waren ook zij, de inwoners zelf, niet tegen een chillplek. Alleen de manier waarop zij zijn benaderd. Er is gewoon een opening, lees het verslag na en u zult verrast zijn.

Mevrouw Draak, VVD: De beantwoording van de wethouder en alles wat is uitgewisseld heeft ons niet echt van gedachten doen veranderen. De wethouder zei nog wel: ik wil graag met die jongeren in gesprek en kijken of de chillplekken nog is wat ze willen. Op zich is het natuurlijk heel sympathiek, dat ze dat wil gaan doen, maar als ik kijk naar het gebruik van de chillplekken bij de Point en in het Annie M.G. Schmidtpark, dan is het antwoord daarop natuurlijk gewoon ja. Dat wil niet zeggen, dat ze niet perse iets anders willen, maar de chillplekken zijn gewoon nodig, dat hebben we ook met elkaar afgesproken. Dus ik voel er toch wel voor, zonder de deadline, want dat steunen wij niet, ik hoor gewoon dat dat in de uitvoering niet gaat werken, maar wij zouden wel graag zien dat er begonnen wordt, opnieuw begonnen wordt met het zoeken van locaties, het eventueel overdoen van niet gelukte participatie om ervoor te zorgen, dat we hiermee door kunnen gaan. Maar de motie in deze vorm gaan we niet steunen. Dank u.

De heer Ruitenbergh, CDA: Helder. Wij steunen het idee van chillplekken. Alleen, ook met de aangepaste deadline vinden wij het nog steeds te snel, ook vlak na een zomerperiode. We moeten echt die burgerparticipatie serieus nemen, dat is in het belang van iedereen. Daar is het eerder op mis gelopen. Laten we nou alsjeblieft niet teveel druk erop zetten, anders dan dat de wethouder goed gehoord heeft hoe belangrijk wij chillplekken vinden en via haar ook de ambtelijke organisatie. De heer Hoek: Ik snap de woorden van de heer Ruitenbergh, maar dat is juist de reden, en in die tijd heb ik weinig bijval van u gekregen, om ervoor te zorgen dat dit dossier door bleef gaan. Nu beginnen we weer opnieuw. Dat is mijn angst geweest en die angst wordt bewaarheid. De voorzitter: U heeft uw punt een paar keer gemaakt. De heer Ruitenbergh: Wij steunen het idee van chillplekken. Tel daarin uw zegeningen. Het is in het verleden weleens anders geweest, toen vonden we dat minder nodig. Tegelijkertijd moet dat ook heel zorgvuldig gaan, want wij begrijpen omwonenden ook heel goed, dat die niet overhaast met dit soort ideeën geconfronteerd worden. Soms duurt dat gewoon eventjes en dan moet je geduld hebben.

De heer Lieverse, CU: Wij herinneren ons heel goed waar de heer Hoppenbrouwer naar verwees, de vergadering van de commissie samenleving, waarin dit aan bod gekomen is. We zagen ook de insprekers hier, die ook met voorstellen kwamen die helemaal niet reëel zijn en helemaal niet recht doen aan het belang van chillplekken: buiten de bebouwde kom, ergens in de bossen van weet ik waar. Het is weldegelijk een heel complexe materie, waar he college een hele kluit aan zal hebben. Daar wensen wij haar sterkte bij.

De heer Jonker, D66: Laat ik even verbinden. Volgens mij zijn we het allemaal eens: chillplekken zijn belangrijk, die moeten er komen. We zijn het ook allemaal erover eens dat een goed participatietraject zorgvuldig moet gebeuren. De geschiedenis illustreert dat. Wat me dan wel fascineert, ik zou elke fractie dat aan zichzelf willen laten vragen: hoe machtig zijn wij als wij op 1 november hierover spreken en wij dan zeggen dat we niet in staat zijn om een deadline van 1 september af te spreken voor het realiseren van chillplekken? Dan denk ik bij mezelf: wat moet de burger daarvan denken? Dat wij op 1 november niet in staat zijn om voor 1 september die chillplekken te realiseren, die wij politiek allemaal willen en die we middels een goed participatieproces in deze gemeente willen realiseren. Dat vind ik wel jammer. Wat is dan de deadline? Ik denk even aan de heer Fortuyn in zijn contacten met Stedin, een ander onderwerp. Daar was hij terecht boos, dat met Stedin geen zakelijke afspraak meer gemaakt kon worden over deadlines. Ze zeiden: we weten niet wanneer we dat kunnen doen. In feite doen wij nu als overheid hetzelfde. We geven een open einde, we kunnen geen deadline stellen. Ik had het terecht gevonden als de wethouder had gezegd: het kost mij echt veel tijd, ik heb tot 1 november nodig om dat goed te realiseren. Dan kunnen we met elkaar het gesprek voeren, maar doordat u zegt: ik kan geen datum geven, dan vind ik dat politiek lastig. Wat moet ik dan als raadslid? Mevrouw Draak: ik zou de heer Jonker willen vragen na te gaan waarom de chillplekken die eerder waren aangewezen niet zijn doorgegaan. Stel je voor, je geeft de wethouder een deadline en zij werkt zich uit de naad en het is gelukt, maar de bewoners zeggen in een participatietraject: nee sorry, we willen het toch niet in onze achtertuin. Dan kunnen wij deadlines roepen wat we willen, maar dan gebeurt het gewoon niet. Dus de datum is dit geval niet hetgeen we moeten willen. We willen de uitkomst hebben. De heer Jonker: We kennen heel veel besluitvormingen waar participatie een grote rol speelt. Ik noem even Rijkswaterstaat. Zij leggen ook snel wegen aan, zij hebben ook termijnen. Het is heel goed mogelijk om een besluitvormingstraject met participatie te timen, om daar een tijdslimiet op te zetten. Natuurlijk, die mag liggen op elk moment, dat is voor mij bespreekbaar, maar ik vind het punt dat er geen datum wordt genoemd lastig. Mevrouw Draak: Ik begrijp wel wat de heer Jonker zegt. Dat proces kunnen we best afspreken en daar datums aan hangen, maar dat de chillplekken er nu niet zijn gekomen, is omdat de bewoners hebben gezegd: sorry, we willen ze niet. Daardoor zijn ze er niet. De heer Jonker: Maar dat is niet de discussie. De discussie gaat over de motie, waarin wij willen proberen het college te stimuleren om die chillplekken te realiseren voor een bepaalde datum en het college geeft aan, dat ze geen datum willen geven. De heer Hoek: De heer Jonker, als je het over deadlines hebt, het is nu november en als we 1 september niet halen. De eerste motie voor het versnellen was op 1 februari 2018. Ik kan het gewoon niet meer uitleggen. De voorzitter: De heer Jonker is u bij gevallen, dus u hoeft niet te interrumperen. De heer Hoppenbrouwer in de richting van de heer Jonker. De heer Hoppenbrouwer: Nee, meneer Hoek. De voorzitter: Nee, dat kan niet. U kunt iemand die interrumpeert niet interrumperen. Dank u wel.

Mevrouw Gabin, GL: De wethouder kan geen deadline noemen voor de realisatie, maar kan de wethouder aangeven wanneer de voorbereidingen worden hervat? Dat heb ik even gemist in haar bijdrage. Wij vinden het belangrijk, dat het snel opgepakt wordt namelijk. Kan de wethouder wellicht toezeggen om hier zo snel mogelijk mee aan de slag te gaan en ons hierover te informeren? 1 mei is niet uitvoerbaar blijkbaar volgens de wethouder. De aangepaste deadline is ruim genomen naar ons idee. Uiteindelijk gaat het ook om een inspanning. Het kan zijn dat de wethouder het niet kan waarmaken door allerlei bijkomende redenen, maar dan is er in ieder geval wel een inspanning geweest om het toch te realiseren.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ook voor mij is het belangrijk, dat de wethouder iets uitspreekt als: oké, ik kan iets gaan realiseren binnen een bepaalde periode. Ik vind het jammer dat we dat niet gehoord hebben. Wat me eigenlijk opvalt, is dat hier voor jongeren in Lansingerland het perspectief toch wel heel minimaal begint te worden, want er is geen uitzicht op chillplekken, althans, die komen er wel, iedereen denkt dat ze komen, maar niemand kan zeggen wanneer. Er is ook geen huis voor jongeren, maar dat is een ander punt. Eigenlijk laten we het iedere keer, bij die huizen, maar ook bij die chillplekken, de buurt die er al is, die bepaalt wat er gebeurt. Natuurlijk is de inspraak van omwonenden ontzettend belangrijk, maar op de één of andere manier zitten we altijd in een soort gijzeling daaromheen. We gaan deze motie gewoon steunen. De heer Ruitenbergh: Ik dacht eerst: we wachten tot de bitterballen komen en dan gaan we stemmen. Ik vind echt dat hier een karikatuur wordt gemaakt van wat we allemaal doen voor onze jeugd. Als ik kijk naar Lansingerland ben ik ontzettend trots op ons prachtige zwembad, de prachtige sportaccommodatie, de ongelooflijk mooie voorzieningen die we hebben op tal van terreinen, de parken, de plekken, die er ook zijn voor de jeugd. Ik hoorde de heer Hoek bij het vorige agendapunt zeggen, dat we in de top 10 stonden van gemeenten, die het beste voor had met de jeugd. We willen nu

even wat meer tijd nemen voor participatie voor chillplekken. Ik vind het echt zwaar over de top, daar neem ik echt afstand van. Mevrouw Verhoef: Ik heb geen vraag gehoord, maar bedankt voor uw derde termijn dan. U wilt graag wat doen aan die chillplekken, maar u wilt er geen deadline op zetten en ook niet een beetje druk op het college zetten. Wat wilt u er dan aan doen? Behalve zorgvuldige burgerparticipatie, waar natuurlijk niemand op tegen kan zijn, maar dan zitten we hier over 4 jaar nog. Dank u wel.

Wethouder Crossen: Heel kort nog. Ik heb een aantal zeer behartigenswaardige woorden gehoord. Ik denk dat mevrouw Draak van de VVD het heel goed formuleerde: het gaat om de uitkomst en niet om een deadline. Daar moeten we met elkaar naar toe. Natuurlijk gaat het college verder met de opdracht van de raad. Ik heb ook helemaal niet gezegd, dat dat niet gebeurt. Maar bedenk u wel: bij participatie is het spannend. Als de buurt het niet wil en we brengen het hier naar de raad, dan zult u uw rug recht moeten houden of een andere keuze moeten maken. Daar zijn wij van afhankelijk. De heer Jonker: U zei net dat het gaat om het resultaat en niet om de tijdigheid. Ik heb ooit geleerd bij verschillende cursussen en verschillende opleidingen: resultaat is ook altijd gebonden aan tijdigheid. Er is altijd een tijdsaspect. Het is niet zo, dat het niet uitmaakt hoe lang iets duurt. Dus ik snap het niet helemaal. Kunt u dat toelichten? Wethouder Crossen: Met overhaast te werk gaan zou je misschien ook weer mooie locaties kapot maken. Dat is eigenlijk mijn boodschap die ik u geef. Ik ken ook Rijkswaterstaat, ik heb hier gewerkt toen de HSL kwam, heerlijk, maar niet heus. Wat dat betreft denk ik: kom op, het is geen rijksweg die we hier aanleggen. De heer Jonker: Ik heb veel ervaring bij het rijk, het is zeker geen rijksweg die we hier aanleggen. We zitten in november, het gaat over een voorgestelde deadline van 1 september. Laten we dat even onthouden: 1 september. Dan zegt u eigenlijk: nee, dat is onmogelijk, daar kan ik me niet aan committeren, dat is niet haalbaar. Wethouder Crossen: Het college geeft aan, dat wij verder aan de slag gaan met deze opdracht uiteraard en dat er geen deadline aan verbonden is. Maar uiteraard gaan we weer met jongeren in gesprek, dat heb ik u toegezegd en ik ben heel benieuwd naar wat zij mij te melden hebben.

De voorzitter: Dan gaan we over tot het stemmen over deze motie vreemd 'lekker chillen komend voorjaar'. Ik open de stemming. Met de stemmen voor van D66, WIJ, GL en PvdA. Tegen VVD, L3B, CDA en CU, daarmee is de motie verworpen.

7. Hamerstukken:

7.a Bekrachtiging geheimhouding (indien van toepassing)

N.v.t.

8. Sluiting

De voorzitter, om 23.40 uur: Daarmee zijn we aan het einde van onze agenda en rest mij u een goede nacht te wensen. Ik sluit de vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van

Waarnemend griffier,

Bert Schouten

Verslag opgesteld door Marianne Jansen, Lothassa Secretarie, met behulp van geluidsopname.